

دستاورد کنفرانس لندن

تجدید تعهد جامعه جهانی مبنی بر ادامه کمک با افغانستان

دوازدهم ربیعاً یول، روز و یدت با سعادت پیامبر اکرم حضرت محمد مصطفی (ص) مبارکباد!

غضنفر بانک

غضنفر بانک، پیشتاز در بانکداری اسلامی

غضنفر بانک با خدمات زیر در بخش بانکداری اسلامی از شما استقبال می کند:

- تمویل مالی بر اساس مشارکه
- تمویل مالی بر اساس مرابحه
- ضمانت نامه های بانکی اسلامی
- حساب جاری الودیعہ
- حساب مضاربت میعادی
- حساب مضاربت پس انداز
- حساب وقف

غضنفر بانک با خدمات عالی و کارمندان مجرب در خدمت شماست

دفتر مرکزی

نمایندگی مرکزی

نمایندگی مزار شریف

نمایندگی شهر نو

نمایندگی سرای شهزاده

نمایندگی هرات

نمایندگی تخار

نمایندگی کندز

نمایندگی حیرتان

نمایندگی کندهار

نمایندگی جلال آباد

نمایندگی پلخمری

غضنفر گروپ

Ghazanfar Group

غضنفر گروپ گامی بسوی فردای روشن

فهرست مطالب

سرمقاله

- خدمات بانکداری اسلامی غضنفر بانک ۲

اقتصادی

- تجدید تعهد جامعه جهانی مبنی بر ادامه کمک با افغانستان ۳
- نگاه کلی بر عوامل اصلی فقر ۴
- اهداف اقتصادی دولت و طرق دستیابی به آن ۷
- بانکونه او د پور ورکونی ریسک ۱۱
- زراعت و مالداري در افغانستان، نیازمند تحول بنیادی است ۱۵
- ساختار بانکداری اسلامی در مالیزیا ۱۹
- نقش قرضه های کوچک در کار آفرینی ۲۲
- ارز و کاربرد آن در بازار پول ۲۴
- امضای تفاهمنامه توسعه بانکداری اسلامی در افغانستان ۲۷

اجتماعی

- پیام رئیس جمهور به مناسبت روز جهانی محو خشونت علیه زنان ۲۹
- تاریخچه ارگ ریاست جمهوری ۳۱
- راه های پرورش خلاقیت در دانش آموزان ۳۵
- راه رسیدن به خوشبختی ۳۸
- حقوق جزا و ضرورت آن در جامعه ۴۰
- خواص درمانی آناناس ۴۳
- گروپ خونی شما معرف شخصیت شماست ۴۵
- چگونگی مراقبت از پوست بدن ۴۷
- محمد رازق فانی شاعر و نویسنده ۵۱
- فواید یوگا برای سلامتی ۵۳

ادبی و فرهنگی

- نیستان (ویژه شعر و ادب) ۵۷
- جمله های طلایی ۶۰
- حکایت و اندرز ۶۲
- نمایندگی های غضنفر بانک ۶۳
- محاوره اوزبکی - ۱۷ ۶۴
- Grow up with Ghazanfar Bank ۶۷

صاحب امتیاز: غضنفر بانک
مؤسس: محمد اسماعیل غضنفر
مدیر مسوول: نور احمد فهیم

هیأت تحریر

سرمحقق عبدالباری راشد
سرمحقق شیر علی تیزی
معاون سرمحقق عبدالحکیم رامیار

دیزاینر: نویدالله محمدی

اداره ماهنامه غضنفر بانک در ویرایش
مقالات دست باز دارد.

آدرس: ۸۶۶ سرک عمومی شیرپور
کابل - افغانستان

+۹۳(۰)۷۹۷۸۶۰۰۸۸

+۹۳(۰)۷۹۹۴۲۸۳۶۶

Email: magazine@ghazanfarbank.com

www.ghazanfarbank.com

چاپخانه: مطبعه بهیر

سخن ماه

خدمات بانکداری اسلامی غضنفر بانک، ضامن ارزشهای اقتصادی و اسلامی در کشور

مشارکت منافع به دست آمده براساس توافق قبلی بین طرفین تقسیم می‌شود اما زیان احتمالی حاصل از کار براساس مقدار سرمایه تقسیم می‌شود.

مراجعه قراردادی است بین بانک و مشتری که بر اساس درخواست مشتری، بانک جنس مورد نیاز مشتری را خریداری می‌نماید. به عبارت دیگر مراجعه عبارت از نوع مخصوص بیع می‌باشد که در آن فروشنده (معمولاً بانک) به شکل واضح قیمت اجناس را (کالاهای تجارتي، مواد خام، ماشین آلات و یا دارایی‌های ثابت) ذکر می‌کند و سپس با ازدیاد مفاد مشخص، آن را بر مشتری به فروش می‌رساند. به همین دلیل مراجعه قرضه درمقابل پرداخت سود نبوده بلکه در حقیقت مراجعه فروش اجناس با مفاد مشخص در مقابل پول معجل یا مؤجل می‌باشد.

غضنفر بانک که در بخش بانکداری اسلامی در کشور پیشتاز می‌باشد، یک کمیته شرعی متشکل از علماء و دانشمندان برجسته علوم اسلامی را در بخش بانکداری اسلامی تشکیل داده است تا بتواند از اجرای احکام شریعت اسلامی در قراردادها و معاملات بانکی اطمینان حاصل نماید. این امر سبب شده است که غضنفر بانک در بخش بانکداری اسلامی جایزه «بهترین بانکداری اسلامی در افغانستان» را از جانب معتبرترین ماهنامه مالی بین المللی Acquisition International که در کشور انگلستان موقعیت دارد، دریافت نماید. این دومین جایزه است که غضنفر بانک در سال ۲۰۱۴ میلادی از جانب معتبرترین نهاد مالی بین المللی به مناسبت ارائه بهترین خدمات و شفافترین عملکرد در بخش بانکداری اسلامی را دریافت می‌نماید. نخستین جایزه را از سازمان مالی جهانی World Finance به عنوان «بهترین بانک اسلامی در افغانستان» دریافت نموده است.

پس بیایید به خاطر نهادینه شدن فرهنگ استفاده از بانکداری اسلامی در افغانستان و توسعه اقتصاد خود، خانواده و کشور از خدمات بانکداری اسلامی غضنفر بانک مستفید شوید.

بانکداری اسلامی طبق احکام الهی و شریعت اسلامی فعالیت می‌نماید. نظام بانکداری اسلامی یا معاملات مالی بدون ربا، ریشه در عقاید و ارزش‌های اقتصاد اسلامی دارد که نهادینه شدن آن مستلزم پیروی از شریعت اسلامی، استقرار عدالت اقتصادی و اجتماعی در جامعه می‌باشد. بانک‌های اسلامی نیز مانند سایر بانک‌ها به هدف به دست آوردن مفاد فعالیت می‌نمایند اما برای بدست آوردن مفاد حلال عملکرد خود را با اساسات شریعت اسلامی هماهنگ می‌سازند.

مهمترین خدمات بانکداری اسلامی غضنفر بانک را حساب الودیه، حساب مضاربت میعاد و پس انداز، تمویل مالی بر اساس مشارکت، تمویل مالی بر اساس مراجعه، ضمانت نامه های بانکی اسلامی و حساب وقف تشکیل می‌دهد.

در حساب الودیه، بانک نقش یک معتمد را برای سپرده‌گذار ایفا می‌کند. در بانکداری اسلامی هر فرد می‌تواند پول خود را به صورت الودیه نزد بانک به امانت بگذارد و در زمان مطالبه می‌تواند آن را بدون کم و کاست دریافت کند. به این گونه سپرده منفعتی تعلق نمی‌گیرد اما بانک طبق لزوم دید به سپرده‌گذار تحایفی اهدا می‌کند. البته پرداخت تحفه از سوی بانک الزامی نیست.

در حساب مضاربت، بانک نقش مدیریت سرمایه و مجری پروژه را ایفا می‌نماید. در حساب مضاربت منفعت حاصله براساس توافقی که قبلاً بین بانک و سپرده‌گذار منعقد شده است، تقسیم می‌شود. اما زیان معامله (در صورتی که ناشی از غفلت و تخلف بانک نباشد) فقط به تامین‌کننده سرمایه تعلق می‌گیرد.

مشارکت، توافقی است بین دو یا چند نفر که در آن بانک اسلامی بخشی از سرمایه مورد نیاز معامله مورد نظر را تامین می‌کند. با این تفاوت که در قرارداد مشارکت همه طرفین حق دارند که در مدیریت فعالیت تجارتي مداخله کنند. در عقد

دستاورد کنفرانس لندن

تجدید تعهد جامعه جهانی مبنی بر ادامه کمک با افغانستان

توافقنامه امنیتی را امضا کردیم، پرونده کابل بانک را گشودیم، دادگاه عالی افغانستان تا یکماه دیگر این پرونده را نهایی خواهد کرد، در مواجهه و حل مشکلات درنگ نکردیم، مشکلات را می دانیم و می خواهیم آنرا حل کنیم. آقای غنی افزود: فقر شدید دامگیر افغانستان شده و عوامل آن بی ثباتی و کشت و قحاق مواد مخدر است. باید به فقر زدایی به عنوان معضل اصلی تمرکز کنیم. وی افزود: افغانستان توانایی های بالقوه زیادی دارد بنابراین

با افغانستان کمک کنید تا بتوانند یک سیستم پاسخگو و کارا ایجاد کنند.

جان کری وزیر امور خارجه ایالات متحده آمریکا گفت: سعی می کنیم سطح کمک و همکاری خود را با دولت جدید افغانستان، مثل حالا ادامه بدهیم. دیوید کامرون نخست وزیر بریتانیا نیز در سخنانی گفت: کشورش و جامعه جهانی افغانستان را تنها نخواهند گذاشت. همچنان برخی از کشورهای دیگر مانند چین و قزاقستان، تعهدهای جدیدی را برای کمک ارائه کردند.

قابل یادآوریست که در اخیر سال ۲۰۱۴ میلادی ماموریت ۱۳ ساله آیساف در افغانستان رسماً به پایان می رسد، اما دولت افغانستان تلاش می نماید تا با ارائه طرح های جدید برای اصلاحات، حمایت جامعه جهانی را بعد از سال ۲۰۱۴ حفظ نماید و با جلب کمک های جهانی ریشه های تروریسم، مواد مخدر، فقر و فساد اداری را در افغانستان بکشد.

بیش از هفتاد کشور و نهاد بین المللی در کنفرانس لندن که در تاریخ ۴ دسمبر ۲۰۱۴ میلادی در شهر لندن برگزار شده بود، یکبار دیگر تعهد نمودند که به کمک های شان بعد از سال ۲۰۱۴ با افغانستان ادامه خواهند داد.

در این کنفرانس علاوه بر جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور و محترم داکتر عبدالله عبدالله رئیس اجرایی کشور و شماری از مقامات ارشد دولت وحدت ملی افغانستان، جان کری وزیر خارجه آمریکا، دیوید کامرون نخست وزیر انگلستان، نواز شریف نخست وزیر پاکستان، ابراهیم رحیم پور معاون وزیر خارجه ایران، ضمیر کابلوف نماینده ویژه روسیه در امور افغانستان و شماری از مقامات ارشد کشورهای جهان شرکت نموده بودند.

جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهور کشور، ضمن تشکر از نخست وزیر بریتانیا به خاطر برگزاری این کنفرانس گفت: اینجا آمده ایم که بگوییم حالا ما کاملاً متحد هستیم،

نویسنده: سرمحقق عبدالباری "راشد"

نگاهی کلی بر عوامل اصلی فقر

قسمت چهارم

فقدان ایمان و روحیه عدالت

عامل دیگر جهانی و عمومی فقر، نبود روحیه عدالت، انصاف، کمک و مساعدت و ضعف ایمان در میان بشریت و به طور اخص در رهبری قدرت های حاکمه جهان است.

عامل فقدان و یا ضعف ایمان و روحیه عدالت در میان بشریت سبب میشود تا انسان ها بی پروا به حقوق همدیگر تجاوز نمایند، انصاف و عدالت را در کلیه موارد زندگی زیر پا کنند، استثمار، گرانفروشی، ربا خواری، احتکار و انواع غدر، سرقت، غبن و خیانت در اموال را پیشه کنند

و در نتیجه جامعه را به محکومیت فقر و نیستی بکشانند.

حضرت علی (ک) فلسفه اجتماعی فقر را در دو مقوله پر مفهوم شان چنین تعبیر میفرماید: «فقر گرسنه نمی ماند مگر به آنچه که غنی از آن مستفید گردید...»

«هیچ نعمتی زیاد را ندیدم مگر آنکه در نزدیک آن حقی ضایع شده»^(۶)

همچنان روحیه تعاون و تساند که مبنای آن تنها ایمان به خدا و معاد است، مهمترین رکن مبارزه با فقر و نابسامانی های اقتصادی در جوامع انسانی شمرده میشود.

هرگاه نیروی ایمان و روحیه عدالت و انصاف و مساعدت با هممنوعان در میان انسان ها مخصوصاً در بین بزرگان سیاسی، اقتصادی، اداری و نظامی جهان کمرنگ گردد و یا کلاً از میان برود، بدون شک در همچو جوامع فقر و بدبختی های ناشی از آن بیداد میکند.

از آنجا که نیروی ایمان در میان جوامع اسلامی امروز به سوی ضعف و نابودی میرود و در جوامع غیر اسلامی که بدون شک ایمان وجود ندارد بنابر این داشتن توقع انصاف و انسانیت، برادری و برابری، همکاری و همیاری در همچو جوامع بیجای است.

در چنین جوامع دیده میشود که تفاوت های طبقاتی، ظلم، تعدی و تجاوز به حقوق همدیگر به وضوح به ملاحظه میرسد و جای شک نیست که مسئولیت همه فقر و مظلومین جهان بدوش عناصر ناهموار و فاقد ایمان خواهد بود.

تحریم های اقتصادی

تحریم های اقتصادی نیز یکی از حربه های استعمارپرست. تحریم های اقتصادی بر کشورهای ضعیف از جانب کشورهای قدرتمند که نیت اشغال، تصرف و یا ایجاد هرج و مرج و تغییرات سیاسی را در کشورهای مورد نظر دارند یکی از تبعات منفی سیاست های اشغالگرانه، زور طلبانه و جنگ خواهانه قدرت ها و

نگاهی کلی بر عوامل اصلی فقر

دوم - تحریم های اقتصادی اعلان نشده که استثمار نا گفته اوضاع اقتصادی کشوری را به نفع خویش با استفاده از راه و روش های گوناگون مختل میسازد. به طور مثال امتناع از صدور کالاهای مایحتاج باین کشورها و عدم توريد کالاهای تولیدی و یا وضع تکس ها و مالیات ظالمانه بر مال التجاره آن ها، سبوتاژهای اقتصادی علیه کشورهای تحت نقشه، مانند استفاده از مواد اولیه و مایحتاج این دولت ها به طور قاچاق و سایر روش های ناجایز در سرحد خریداری و انتقال مواد مایحتاج ایشان و از بین بردن آن مواد.

البته تحریم های اقتصادی ممالک مظلوم نوعی از جرایم اخلاقی و ضد انسانیست که به خاطر اهداف استراتژیک و تجاوز گرانه تعمیل میگردد و بدین ترتیب عامل فقر و تنگدستی ملت ها میشود.

از مطالعات و بحث هایی که گفته شد باین نتیجه میرسیم که: عامل هر نوع ظلم و تجاوز خواست فطری نفس و تحریک شیطان در نبود یا ضعف ایمان نسبت به حضور خدا(ج) و وجود آخرت و وقوع قیامت در قلوب انسان ها است.

چنانکه در طول تاریخ بیشترین مظالم و تجاوز از سوی نیروهای کفر و شرک در روی زمین بر همه بشریت تحمیل گردیده و میگردد. عوامل اصلی کلیه جنگ ها مخصوصاً جنگ های اول و دوم جهان نیز سردمداران کفر و شرک بودند که

کشورهای اشغالگر است نیز نقش مهم و مؤثری را در زایش فقر و پسمانی های اقتصادی در جهان بازی میکنند.

به عبارت دیگر یکی از عوامل سیاسی فقر در کشورهای بیچاره وضع تحریم های اقتصادی بر آنهاست. چه تحریم های اقتصادی بدترین آثار سوء و ناگوار را بر اوضاع اقتصادی ملت ها می گذارد و آنها را به فقر ناخواسته روبرو میکند تا مجبور به پذیرش خواست های نامشروع دول تحریم کننده کالاهای مورد نیاز برخی از جوامع در مقاطع حساس سیاسی بسازد.

بدین معنی که کشورها و قدرت ها با نیت شوم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و ایدیولوژیک شان همواره از توزیع عادلانه و انسانی مواد مولده به نیازمندان دریغ می ورزند و حتی گاهی ملت ها و کشورها را به مقصد اشغال یا زیر سلطه در آوردن با اعمال تحریم های اقتصادی غیر انسانی و بیرحمانه سرکوب می نمایند.

حربه ضد انسانی یاد شده استثمار که منجر به شکست و سقوط نظام های آزاد و مستقل میشود قبل از همه توده های میلیاردری بشریت را به کام فقر و نیستی می سپارد نه رؤسای جمهور و وزرای دولت ها را. تحریم های اقتصادی به دو شکل عمده تحمیل میگردند:

اول - تحریم های اقتصادی اعلان شده که رسماً بر ضد یک کشور اعمال میگردد.

بشریت را به سوی نابودی کشانیدند.

امروز نیز همه جنگ های خورد و بزرگ که حیات بشریت را در هر گوشه دنیا تهدید میکند به دست عمال کفر جهانی مدیریت میشود. استعمار و استثمار نیز مولود اندیشه های کفری و ضد عدالت است که با ایمان به خدا و روز حشر جداً منافات دارد. و سیستم های اقتصادی حاکم نیز با تکیه بر مبانی کفری ماهیت ضد انصاف و عدالت اجتماعی دارند. بناءً وجود سیستم های اقتصادی غیر عادلانه یکی از عوامل مهم بحران های اقتصادی و بروز فقر در جوامع انسانی بحساب می آیند.

پس از منابع اقتصادی، آزادی و استقلال رکن اعظم کلیه ترقیات مادی و معنوی هر کشور محسوب میشود. بناءً سلب آزادی و استقلال در هر کشور مانع رشد اقتصادی و حتی وابستگی آن به دیگران میگردد.

جنگ و تجاوز، پس از سلب آزادی کشورها بزرگترین عامل پسمانی های اقتصادی کشورهای در حال جنگ و مناطق دور و نزدیک آنها است.

تحریم های اقتصادی را نیز به عنوان یکی از مهمترین عناصر ایجاد فقر و مشکلات اقتصادی در کشورها باید شناخت که از جانب قدرت های استعمار گر و متجاوز بر کشورها و ملل مظلوم آزادی خواه و استقلال طلب جهان اعمال میشود. و در نتیجه ملت ها را از نگاه اقتصادی از پادر می آورد و سایه سیاه فقر را بر حیات آدمی می گستراند.

قرن بیست و یکم عصر وفرت نعمای مادی، تولیدات بیش از حد کالاهای صنعتی و غذایی و عصر انقلاب تولید و تکنولوژی در همه عرصه های زندگیست و هیچ مانعی برای رشد بیشتر تولیدات و رفع نیازمندی های جامعه بشری در کره زمین دیده نمیشود.

اما دردا و دریا که در این قرن، بشریت بیدفاع بیشتر از هر زمان دیگر از تمامی حقوق مادی و معنوی محروم و به همه مشکلات و معضلات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی محکوم اند.

پس یگانه دلیل اصلی و اساسی فقر امروز در کشورهای فقیر و بشریت مظلوم تنها و تنها استبداد، تجاوز، استعمار، جنگ ها و سایر مظاهر بی عدالتی قدرت های دشمن آزادی، عدالت و بشریت اند نه کمبود منابع اقتصادی.

بناءً باتوجه به واقعیت های عینی و ذهنی موجود در رابطه به مشکل اقتصادی جهان و مخصوصاً کشورهای (باصطلاح) روبه انکشاف برکلیه دانشمندان و همه بشریت است تا در راه بیداری ملل و اقوام تحت سیطره و غیر آزاد جهان مبارزات علمی، فرهنگی و سیاسی یی را آغاز کرد که منجر به آزادی کشورها و سرنگونی استبداد و استعمار در سراسر دنیا گردد.

هم چنین رشد ایمان و بیداری اسلامی برای زدودن فقر و تأمین عدالت و انصاف و صلح و امنیت در جهان را با ایجاد و گسترش سیستم اقتصادی اسلامی از لوازم بنیادین برای حل بحران های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و ظهور یک انقلاب جهانی اقتصادی سیاسی و عقیدتی برای آزادی بشریت باید دانست.

همینطور اگر رهبران استعمار و تجاوز با احساس اثری از وجدان انسانی دیگر مرتکب این همه مظالم، وحشت، دهشت و طغیانگری ها علیه هموعان خود نشوند و بجای آشوبگری ها لاقابل نیمی از مصارف بزرگ نظامی استخباراتی را برای کشور های همسایه و دول فقیر مساعدت کنند یقیناً بحران فقر در سطح جهانی مهار میشود و بجای بذر تخم این همه بیدادگری و خصومت که آرزوی مرگ شان به شعار بشریت مظلوم به سوز و دعا تبدیل گردیده است، برعکس به برادری و محبت و صلح و امنیت در میان ملل می انجامد.

در غیر آن راهی را که دولت های مستبد و زعامت های مزدور و مخصوصاً قدرت های عدالت ستیز و انسان دشمن می پیمایند بالاخره راه محو واژه های عدالت، ترقی و تعالی و انسانیت در زمین خواهد بود.

پایان

مآخذ:

- ۱ - قرآن کریم سوره، البقره، ابراهیم، النمل، اعراف و اسراء.
- ۲ - بیان، سید جان دکتور، ترجمه: احمدی، رحمت الله، درمان فقر از نگاه قرآن کریم، چاپ، بنگاه انتشارات میوند، کابل: سال ۱۳۸۸.
- ۳ - محشتم دولت شاهی طهماسب، مبانی علم اقتصاد، چاپ - بیست و سوم، انتشارات خجسته، تهران: سال ۱۳۸۳.
- ۴ - احمد خشاب داکتر و کرم حبیب برسوم، علم الاجتماع، جلد ۲.
- ۵ - کرمی، محمد مهدی، نبی زاده، پورمند، مبانی فقهی اقتصاد اسلامی، تهران: سال ۱۳۸۱.
- ۶ - دراسات فی نهج البلاغه تألیف / محمد المهدی شمس الدین، الامام علی: رواغ نهج البلاغه ترتیب و تقدیم جورج جرداق.

سرمحقق شیرعلی تری

اهداف اقتصادی دولت و طرق دستیابی به آن

رسیدن به اشتغال کامل یکی از مهمترین اهداف هر دولت به شمار میرود، بخاطریکه بیکاری تنها یک پدیده نامساعد اقتصادی نیست، بلکه مشکلات اجتماعی و سیاسی گوناگونی را نیز در قبال دارد. سیاست های مختلف دولت در مبارزه با رکود اقتصادی میتواند مشکل بیکاری را کاهش دهد؛ چگونه مثال: کاهش مالیاتها و افزایش مخارج عمومی بخصوص سرمایه گذاریهای زیر بنایی، انگیزه مناسبی برای سرمایه گذاری خصوصی میباشد و به نوبه خود باعث افزایش اشتغال میشود.^(۱) در کشور ما ممکن است در کوتاه مدت امکانات دست یابی به اشتغال کامل فراهم نباشد، در چنین حالتی کاهش نرخ بیکاری به میزان چند فیصد را نیز میتوان به عنوان هدف اشتغال مورد توجه قرار داد؛ به طور مثال: نایل شدن به اشتغال کامل را در چند مرحله و یا چند پلان انکشافی میتوان مرحله بندی کرد و بصورت تدریجی بسوی کاهش نرخ بیکاری به پیش رفت و در پایان هر مرحله فیصدی معینی از کاهش نرخ بیکاری را به عنوان هدف معین نمود.

کاهش نرخ بیکاری در افغانستان به این خاطر از اهمیت خاص برخوردار میباشد که امروزه مشکلات زیاد از قبیل بی امنیتی، بی اعتمادی و فاصله بین ملت و دولت، خشونت های خانواده گی، کاهش سطح زنده گی و افزایش فقر به نحوی ریشه در بیکاری دارند، لذا بر دولت است که کاهش نرخ بیکاری را در صدر اهداف اقتصادی خود قرار بدهد.

یکی دیگر از اهداف اقتصادی دولت را تأمین ثبات قیمت ها تشکیل میدهد. طوریکه دیده میشود درین برهه زمانی اکثریت فعالیت های اقتصادی در کشور ما را مشغولیت های تجارتي بخصوص واردات تشکیل میدهد و کمتر مردم به سرمایه گذاری میپردازند، یکی از علل

به اساس نظریات اقتصاد دانهای کلاسیک، هرگاه تعادل اقتصادی بهم بخورد (مثلاً نرخ بیکاری افزایش یابد و یا عرضه بیشتر از تقاضا صورت گیرد و یا اینکه ذخایر تولید شده افزایش یابد) دولت حق مداخله در امور اقتصادی را ندارد، زیرا به باور آنها نقش دولت در اقتصاد محدود به ایجاد نظم در داخل کشور، دفاع در مقابل تهاجم از خارج و تأمین عدالت می باشد و عدم تعادل اقتصادی را میکانسم بازار (دست نامرئی) به طور خود کار به تعادل تبدیل میکند. به عقیده کلاسیک ها بطور مثال: اگر در بازار کار، عرضه کار بیشتر از مقدار تقاضای آن باشد، افزایش عرضه کار باعث کاهش دستمزد شده و در نتیجه تقاضا برای کار افزایش می یابد) و این افزایش باعث از بین بردن عدم تعادل میگردد. و یا اینکه اگر در بازار کالا، عرضه کالا افزایش یابد قیمت آن کاهش میابد و با توجه به قانون تقاضا (هرگاه قیمت ها کاهش یابد، تقاضا افزایش می یابد) تقاضا برای کالا های عرضه شده افزایش یافته و به تعادل می انجامد. لکن بحران های متعدد ومکرراقتصادی بخصوص بحران سالهای ۱۹۲۹-۱۹۳۳ میلادی به چنان شدت وحدت تمام غرب را فرا گرفت که نرخ بیکاری در اروپا و امریکا به بیش از ۲۵ فیصد رسید و باعث شد تا بسیاری از کار خانه ها دروازه های خود را به بندند و نشان داد که دیگر دست نامرئی که آدام اسمیت از آن سخن می گفت برای تأمین تعادل اقتصادی طور شاید و باید کارایی ندارد و نظریه یی عمومی کینز مورد توجه قرار گرفت: ((بعضی کلاسیک ها به این باور بودند که هر عرضه تقاضای خود را در پی دارد، لکن کینز عقیده داشت که هر تقاضایی موجب افزایش عرضه خواهد شد.))^(۱)

به باور کینز علت اساسی بحران، کاهش تقاضا بود. او برای اشتغال کامل و تعادل در جامعه طرفدار اتخاذ سیاست های مناسب اقتصادی از طرف دولت بود. در نظریه موصوف به این نکته اشاره شده است که در صورت کاهش مصرف و سرمایه گذاری بخش خصوصی(رکوداقتصادی)، دولت باید با افزایش مصارف خود این کاهش را جبران نماید. در حقیقت امر بعد از بحران ۱۹۲۹-۱۹۳۳ ضرورت دخالت دولت در امور اقتصادی صریحاً به مشاهده رسید و سبب شد که دولت ها به منظور دست یابی به اهداف اقتصادی از سیاست های اقتصادی، مثل سیاست مالی، پولی و عواید استفاده کنند و در اکثر کشور ها اعم از انکشاف یافته و در حال انکشاف سیاست های کلان اقتصادی (سیاست اشتغال کامل، ثبات قیمت ها، رشد اقتصادی و ثبات نرخ اسعار) بخاطر رسیدن به اهداف نهایی اقتصادی اعمال میگردد. زیرا موجودیت بیکاری، انفلاسیون، نوسانات نرخ اسعار، مصارف اضافی را به جامعه تحمیل میکند.

اهداف اقتصادی دولت و طرق دستیابی به آن

خدمات عمومی (صحت، بهداشت، تعلیم و تربیه و ...) شود واضح است که با افزایش رفاه عمومی همراه می باشد. لذا وظیفه دولت است تا در پهلوی تأمین رشد اقتصادی چگونگی توزیع آنرا نیز زیر مراقبت و کنترل داشته باشد. زیرا رشد اقتصادی زمانی مؤثر می باشد که مشکلات تعداد بیشتر از مردم را مرفوع سازد. چون هدف اصلی مخارج عمومی برعکس مخارج خصوصی به حد اکثر رسانیدن منافع اجتماعی است.^(۴)

در پهلوی سایر اهداف اقتصادی دولت یکی هم ثبات نرخ اسعار می باشد از آنجایی که صادرات و واردات تحت تأثیر نرخ اسعار قرار دارند و نوسانات نرخ اسعار باعث نوسانات در بیلانس تجارت خارجی می گردد، لذا دولت با تعقیب سیاست مناسب اقتصادی کنترل و رهنمایی نرخ اسعار را به عنوان یک هدف مهم اقتصادی مورد توجه قرار میدهد، چنانچه وقتاً فوقتاً ما شاهد لیلای میلیون ها دالر از طریق بانک مرکزی می باشیم که به منظور حفظ ثبات ارزش پول افغانی به مقابل اسعار به این سیاست مبادرت می ورزد. زیرا ثبات نرخ اسعار

باعث تشویق و توسعه صادرات و در نتیجه کاهش واردات می گردد. به منظور تحقق بهتر سیاست تجارتي باید نرخ اسعار طوری هدایت گردد که صادر کننده و وارد کننده احساس اطمینان نموده و از اجرای معاملات به اسعار خارجی در داخل کشور بدون فشار و کنترل صرف نظر نمایند، در غیر آن از بیم اینکه مبدا نرخ اسعار ناگهانی صعود نماید و باعث تحمیل خساره بر وی گردد. (باوجود وضع جرمیه و کنترل) از معامله به افغانی در معاملات کلان خودداری می نمایند. خلاصه اینکه در هردو صورت هم در صورت صعود نرخ اسعار و هم در صورت نزول آن یک عده از مردم خساره مند می گردند؛ به طور مثال: اگر تاجری قالینی را به مبلغ پنجاه هزار افغانی خریداری و با توجه به نرخ پنجاه و پنج افغانی فی دالر آنرا به مبلغ یک هزار دالر صادر نماید، مبلغ به دست آمده از مدرک فروش قالین متذکره پنجاه و پنج هزار افغانی می باشد که درین صورت صادر کننده مبلغ پنج هزار افغانی فایده نموده است، لکن اگر بعد از صادر کردن هر دالر به مبلغ چهل و پنج افغانی کاهش یابد صادر کننده باوجودی که در بدل قالین خود همان یک هزار دالر را به دست آورده است مگر به افغانی تنها مبلغ چهل و پنج

آنرا در پهلوی ضعف امنیت، بی ثباتی قیمت ها میتوان نام برد که در نتیجه کاهش سرمایه گذاری موجب کاهش اشتغال میگردد و از سوی دیگر انفلاسیون باعث کاهش صادرات و افزایش واردات گردیده بیلانس تجارت را نامتوازن میسازد، زیرا در اثر صعود قیمت، کالاهای داخلی گران شده و قدرت رقابتی خود را در بازار های جهانی از دست میدهند، از همین سبب است که ثبات قیمت ها روز بروز اهمیت بیشتر کسب نموده و دولت باید با اعمال سیاست های مناسب اقتصادی آنرا تأمین و حفظ نماید. دولت میتواند از طریق سیاست پولی مناسب ثبات قیمت ها را حفظ کند.

سیاست پولی عبارت از اتخاذ تدابیر پولی بمنظور ارزش پول و کمک به رشد اقتصادی کشور است. به عبارت دیگر سیاست پولی مجموعه اقدامات بانک مرکزی بمنظور کنترل حجم پول و دستیابی به اهداف نهایی اقتصادی نظیر ثبات قیمت ها، اشتغال کامل و ... می باشد. مانند سیاست مالی، هرگاه جامعه در حالت انفلاسیونی قرار داشته باشد باید حجم پول و در نتیجه تقاضای کل کاهش یابد. در این دوره دولت از طریق کاهش مخارج عمومی و افزایش مالیاتها میتواند قدرت خرید جامعه را کاهش دهد و تخفیفی در فشار تورم ایجاد کند.^(۳)

برعکس اگر جامعه در حالت رکود قرار داشته باشد، بانک مرکزی بمنظور مقابله به آن به افزایش حجم پول و افزایش تقاضای کل مبادرت میورزد. زیرا در دوره رکود اقتصادی، تقاضای مؤثر، سرمایه گذاری، قیمتها و عاید ملی کاهش می یابند و افزایش مخارج عمومی باعث افزایش عاید، تقاضای مؤثر در جامعه، افزایش قیمت ها و ایجاد انگیزه به منظور تشویق سرمایه گذاری میگردد. در نتیجه تقویت سرمایه گذاری، اشتغال و عاید ملی افزایش یافته و اقتصاد از وضعیت رکود به سوی رونق سوق داده میشود. اگر با افزایش مخارج عمومی مالیاتها کاهش یابند عواید قابل تصرف افراد افزایش می یابد و این عمل افزایش تقاضای مؤثر را در پی دارد.

یکی دیگر از اهداف اقتصادی دولت را رشد اقتصادی و افزایش تولید ناخالص ملی و عاید سرانه تشکیل میدهد. چون امکانات و ظرفیت های بالفعل کمتر از امکانات بالقوه می باشد لذا تلاش بخاطر نزدیک شدن به امکانات بالقوه بخاطر نایل شدن به رشد اقتصادی از جمله اهداف مهم اقتصادی در کشور می باشد. هرگاه نرخ رشد اقتصادی بیشتر از نرخ رشد نفوس باشد و این نرخ رشد با توزیع عادلانه توأم باشد باعث افزایش رفاه جامعه میگردد، در غیر آن اگر نرخ رشد اقتصادی با توزیع عادلانه همراه نباشد و عاید بدست آمده به یک عده معدودی تعلق بگیرد نه تنها موجب افزایش رفاه جامعه نخواهد گردید، بلکه باعث تشدید اختلافات طبقاتی خواهد شد، و یا اگر افزایش تولید ناخالص ملی در مصارف نظامی به کار برده شود نیز باعث ارتقای سطح زنده گی مردم نخواهد شد. برعکس اگر افزایش تولیدات صرف

اهداف اقتصادی دولت و طرق دستیابی به آن

در نظر داشت ثابت بودن سایر عوامل کاهش باید تقاضای کل نیز کاهش میابد. به همین ترتیب اگر نرخ مالیات ها تغییر کند فرضاً کاهش یابد، تادیات مالیاتی خانوارها به دولت کاهش یافته موجب افزایش عاید قابل تصرف و در نتیجه مصرف و تقاضای کل میگردد.

در صورتی که اقتصاد به حالت رکود مواجه باشد دولت از سیاست اقتصادی انبساطی کار گرفته مخارج را افزایش داده و مالیات را کاهش میدهد و برعکس اگر جامعه در حالت انفلاسیونی قرار داشته باشد از سیاست انقباضی استفاده مینماید، بدین معنی که مخارج را کاهش داده و نرخ مالیات را افزایش میدهد. با در نظر داشت اهدافی که در مقابل دولت قرار دارد به نکات آتی باید توجه همه جانبه مبذول گردد:

۱- مشکل بیکاری را ساده نپنداشته، با تشریک مساعی سکتور خصوصی تدابیر لازم در زمینه کاهش بیکاری اتخاذ گردد.

۲- طوریکه واضح گردید تأمین ثبات قیمت ها و ثبات نرخ اسعار نیز از اهداف دولت به حساب می آید، لذا دولت نباید تنها به تأمین ثبات نرخ اسعار از طریق لایام نمودن دالر به بازار اسعار اکتفا کند، بلکه تدابیر مشخص اقتصادی را برای تأمین ثبات قیمت کالاها در داخل کشور نیز روی دست گیرد؛ به طور مثال: توجه بیشتر را به رشد سرمایه گذاری های تولیدی از طریق سوق دادن سرمایه های تجارتي به سوی سرمایه گذاری های تولیدی مبذول دارد. این کار در پهلوی رشد اقتصادی زمینه را برای کاهش بیکاری، افزایش صادرات و توازن بیلبانس تجارت مساعد می سازد.

۳- با توجه به هدف دیگر دولت که همانا تأمین رشد اقتصادی و افزایش محصول نا خالص ملی می باشد، عدالت اجتماعی را از یاد نبرده تلاش به عمل آید تا نتیجه این رشد برای رفع احتیاجات اکثریت نفوس کشور به مصرف رسد، زیرا ترقی و پیشرفت یک کشور مستلزم کاهش فقر، محو بیسوادی و بهبود وضع صحی مردم می باشد.

منابع و ماخذ:

- ۱- فرجی، یوسف. کلیات علم اقتصاد، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، ۱۳۸۴، ص ۴۷۷.
- ۲- جعفری، صمیمی، احمد. اقتصاد بخش عمومی، تهران، سمت، ۱۳۸۰، ص ۸.
- ۳- همان اثر، ص ۷.
- ۴- قدیری، اصلی، باقر. کلیات علم اقتصاد فشرده تحلیل های از اقتصاد خورد و کلان، تهران، سپهر، ۱۳۷۹، ص ۳۵۸.
- ۵- شبان، محمد انور. تیوری ها، عوامل و سیاست های انکشاف، پشاور، یونین اید، ۱۳۷۵، ص ۹.
- ۶- پژویان، جمشید. اقتصاد بخش عمومی: هزینه های دولت، اصفهان، جنگل، ۱۳۸۱، ص ۷۷.

هزارافغانی بدست می آورد که بدین ترتیب پنج هزار افغانی ضرر هم میکند که در نتیجه صادرات کاهش میابد. در مورد واردات موضوع کاملاً برعکس است؛ مثلاً: وارد کننده کمپیوتر هر پایه کمپیوتر را از قرار دوصد دالر خریداری و وارد میکند با توجه به نرخ (۴۵) افغانی یک دالر، هر گاه هر پایه کمپیوتر را به مبلغ ده هزار افغانی بفروشد از مدرک هر پایه کمپیوتر مبلغ یک هزار افغانی فایده به دست می آورد. لکن اگر بعد از تورید هر دالر به مبلغ ۵۵ افغانی صعود نماید، تورید کننده مجبور است تا همان کمپیوتر را به مبلغ ۱۲ هزار افغانی بفروشد تا یک هزار افغانی فایده نماید که در نتیجه قیمت های داخلی بلند رفته و تقاضا برای کمپیوتر کاهش میابد. خلاصه اینکه نوسانات نرخ اسعار بالای صادرات و واردات و همچنان مستهلکین تأثیرات سوء دارد.

یک نکته را باید یاد آور شد که بعضی از این اهداف اقتصادی متضاد و برخی دیگر مترادف هم دیگر اند؛ به طور مثال: هدف رسیدن به اشتغال کامل و رشد اقتصادی دو هدف اند که در صورت تحقق یکی دیگری نیز تحقق میابد، چنانچه از اثر سرمایه گذاری سطح اشتغال افزایش می یابد و در این صورت رشد اقتصادی را نیز در پی دارد. اما برخی دیگر درست در جهت مقابل یکدیگر عمل میکنند؛ مثلاً: اگر بخواهیم نرخ تورم را ثابت نگهداریم ناگزیر به اعمال سیاست های انقباضی مالی و پولی هستیم (یعنی دولت به هر نحوی که شده تلاش مینماید حجم پول و در نتیجه تقاضای کل را کاهش دهد که یکی از راه های آن کاهش مصارف عمومی و افزایش مالیات میباشد).

با توجه به توضیحات فوق چنین نتیجه به دست می آید که اعمال سیاست های مناسب اقتصادی مانند سیاست مالی، پولی، ثبات و عواید مهم ترین اقداماتی اند که دست یابی به اهداف فوق را فراهم میکنند. از طریق این سیاست ها دولت میتواند در مخارج و نرخ مالیات ها تغییر آورده و در نتیجه بالایی تقاضای کل و همچنان کل اقتصاد تأثیر بگذارد. بدین معنی که تقاضای کل را در سطح مورد نظر حفظ کند. چنانچه مخارج دولت افزایش یابد در صورتیکه سایر عوامل ثابت باشند تقاضای کل نیز افزایش می یابد و برعکس اگر مخارج دولت با

ماسټر ڊبټ ڪارٽ غزنفر بانڪ

غزنفر بانڪ، بانڪ من و تو

+93 (0)792 214 214

atm.support@ghazanfarbank.com

بانکونه او د پور ورکونې ریسک

نو د کار و بار د تمویل له پاره یواځنی مرجع بانکونه دي.

زمونږ په هېواد کې خصوصي بانکونه لنډ تاریخ لري چې د اتو، نهو کلونو څخه زیات نه دي. د هغه څخه وړاندې کومو بانکونو چې فعالیت کاوه تعداد یې د شپږو څخه نه زیاتېده، اما اوس په ټولیزه توګه شپاړس یا اولس بانکونه په هېواد کې فعالیت کوي چې د هغې جملې څخه د مرکزي بانک (د افغانستان بانک) پرته ملي بانک او پښتني بانک مختلط سهامی (دولتی او خصوصي سکتور) او نوريې د خصوصي سکتور اړوند بانکونه دي چې د ځینو ګاونډیو هېوادونو څانګې هم په کې شاملې دي. په افغانستان کې د مؤقتی ادارې په رامنځته کېدو سره د ډیرو نورو عرصو ترڅنګ ځینو خصوصي بانکونو په کار پیل وکړ، چې ورو ورو یې شمېر زیات شو ډېر ودې بانکونو څه افغانی وو، یا هم د باندنیو بانکونو څانګې، د ټولنې د

اوسني بانکونو د مالي بازارونو د یوې برخې په توګه د کار و بار د تمویل په خاطر د یوه اړین رکن دنده خپله کړې او په اقتصادي کار و بار کې خورا اهم رول لوبوی.

له دې کبله چې د پرمختللیو هېوادونو په پرتله په وروسته پاتې هېوادونو کې د مالي بازارونو نور غړي لکه د بورس او پانګې بازارونه یا نشته او یا هم کمزوري دي نو سوداګریز بانکونه د ټولنې د اقتصاد کار و بار په تمویل او بسيا کولو کې رغنده او د پام وړ رول لري.

په نورو هېوادونو کې تصدی او نور کاروباریان خپلې پولې او مالي اړتیاوې د ډول، ډول مالي پولې بنسټونو لکه: د پولې بازارونو، بانکونو، د پانګونې صندوقونو او بیمو څخه لاسته راوړي اما زموږ په هېواد کې له دې امله چې له بانکونو پرته نور مالي بنسټونه رسمی شتون نه لري،

بانکونه او د پور ورکونی ریسک

وگړو د پام د جلبولو په خاطر په رسنیزو او چاپي وسایلو کې تبلیغات او پروپاگاندا پیل کړل، د سپما او پیسو د سپارلو په بدل کې یې د بېلابېلو جایزو وعده وکړه او په دې توګه یې د خلکو پام ځانته واړاوه. خلکو هم د ځګېزې اقتصادي ودې او رغاونې د تبلیغاتو تر اغېزو لاندې بانکونو ته مخه کړه او د ګټې دلاسته راوړلو او په وروسته کې د ژوند بسيا کولو په خاطر یې په بانکونو کې سپما کول پیل کړل.

اما له دې امله چې په ډیرو دې بانکونو کې د ونډه والو د ونډو پیسې د تور اقتصاد او غیر قانوني کاروبار له درکه لاسته راغلې وې او یا هم تمویلېدې، او له بلې خوا د ډیرو دې بانکونو مدیرانو د خپلو ګټو پرته د وکړو سپما شویو پیسو ته دومره پام نه درلود او یې ونشواي کولای هغه په سمه توګه مدیریت کړي او تر ډېره د زور واکو تر اغېزې لاندې ولاړل او د پور او اعتبار په نامه یې پیسې بې له هغه چې د هغه ریسک او د بېرته لاسته راوړلو مسئلې ته پام واړوی زورواکو (ونډه والو او نورو) ته د پور او اعتبار په بڼه ورکړې او په دې توګه یې په چارو کې ستونزې رامنځته کړې، چې د ځینو بانکونو د یوالي کېدل چې د سلهاوو ملیون ډالرو د لادرک کېدل وو او تر څنګ یې زموږ ځوان بانکي سیستم سخت وڅپه او د بانکدارۍ خدمتونه یې په هېواد کې بې اعتباره کړل.

له دې کبله چې زموږ په هېواد کې د بانکي بحران اصلي لامل د فساد او غیر قانوني کړنو ترڅنګ د پور او اعتبار ورکولو په وخت د هغه د ریسک (Risk) او بېرته د نه لاسته راوړلو موضوع وه چې مدیرانو هغه ته پام ونه کړ نو غواړم په دې موضوع او د هغه د سم مدیریت پر اهمیت یو څه رڼا واچوم.

نه ډاډمني (ریسک) د احتمالي خطر په معنا او د زیان او د ګټو دلاسه ورکولو د مفهوم سره مترادفه کلمه ده. ریسک یوه عام مفهوم اصطلاح ده چې د ژوند په بېلابېلو برخو کې کارونه لري او د جګړې، اور وژلې، اقتصاد، ټولنیز بحرانونو د دولتي فعالیتونو او د اعتبار ورکونې د خطر د مدیریت په تړاو بحثونو کې ډېره کارول کېږي.

اقتصادي ډاډمني هغه ډول احتمالي خطر دی چې د هېواد اقتصاد ګواښولای شي. نه ډاډمني د یوه هېواد په اقتصادي او مالي بېلابېلو عرصو کې د هغه شرایطو د رامنځته کېدو په معنا ده چې له امله یې شرکتونو او پانګو ته زیان واوړي او یا هم د هغوی د تمې وړ (پلان شوې) ګټې ترلاسه نشي.

له هغه ځایه چې د پور اخیستل او ورکول د انساني ژوند د ډېرو نورو ښکارندو غوندې اوږده مخکنی لري او ان چې ځینې تاریخ لیکونکي هغه د میلاد څخه مخکې د ۱۸۰۰ کلونه په شاوخوا کې ګڼي، نو په دې وختونو کې، کله به چې چا خپلې پیسې او ګران قیمته توکې د غلو له ډاره کلیسا وو او صرافانو ته د ساتلو له پاره سپارل، هغوی به دا امانتې پیسې د سود اخیستلو په بدل کې نورو ته په پور ورکولې. چې ډېر وختونه به دا پیسې او د هغه سود بېرته نه حصول کېده. همدا و چې په اقتصادي ادبیاتو کې یوه نوې ښکارنده او یوه اصطلاح منځته راغله، چې هغه د پور او اعتبار نه ډاډمني وه چې د وخت په تېرېدو د هغه سره د مقابلي په خاطر مقررات وضعه شول.

جوته ده چې اوسنیو بدلونونو او پرمختګونو د انساني ژوند د ډېرو ستونزو د کمولو او سپکولو تر څنګ نوې ستونزې هم منځته راوړې دي کله چې یو بانک یوه مشتری او غوښتونکي ته اعتبار او یا پور ورکوي خواه ناخواه د هغه سره یو ټاکلی قرارداد لاسلیک کوي چې تر

بانکونه او د پور ورکونۍ ریسک

کېدلو او د بازارونو د ګډېدو (ادغام) او همدا راز د نړۍ په کچه د هېوادونو ترمنځ د اقتصادي راکړو ورکړو د زیاتوالي له کبله د ریسک د امکان لمن نوره هم پراخه شوې ده او دا اړتیا یې منځته راوړې ده چې ددغه راز بنسټونو مدیران هغه ته جدي پاملرنه وکړي. زموږ په هېواد کې د شل پنځه ویشت کلونو مخکې په خلاف چې بانکونو خپلو مشتریانو ته لږ پور ورکاوه نن ورځ په بانکونو کې د پرمختللي ټکنالوژۍ په کارولو سره فعالیتونه زیات او هم پور او اعتبار ورکول زیات شوي دي چې په پایله کې نه ډاډمنی هم زیاته شوې ده. نو ښایي چې د بانکونو چارواکي او مدیران هغه پام وکړي.

ځینې هغه لاملونه چې د اوس وخت په بانکونو کې یې دنده ډاډمنی زیاتوالي ته لمن وهي عبارت دي له:

- د نړیوال کېدلو بهیر او د بانکي خدمتونو په اړوند د مقرراتو کم ځواکه کېدل.

- په سیمه ییز او نړیوالو بازارونو کې د سیالیو زیاتېدل.

- د اعتبار ورکولو په وخت کې د شرکت د ریسک او د دیوالي کېدو احتمال ته نه پاملرنه.

- په بانکونو او اعتباري مؤسساتو کې د نه ډاډمنۍ د عواملو تنوع او زیاتولۍ.

- د وګړو (د بانک د مشتریانو) له خوا د پېښېدونکو نه ډاډمنیو زیاتېدل.

هر بانک په عملي ډګر کې د خپلو سیاستونو او فعالیتونو په کچه د نه ډاډمنیو سره لاس او ګریوان کېدای شي، چې په ټولیزه بڼه دا نه ډاډمنی د بانک د فعالیتونو په تړاو دوه برخې لري. لومړۍ د بانک د ننه کړنو له درکه او دوهم د بانک څخه باندني لاملونو له درکه.

ډېره په دې قرار داد کې د نورو شرایطو سربېره د پیسو بېرته ورکولو د ربحې کچه او د هغه د سپارلو د شرایطو

څرنگوالۍ په کې ذکر کېږي. څرنگه چې د ژوند او هر کاروبار راتلونکۍ په دقیقه توګه معلوم نه دی او په هر عمل کې د بریا او نه بریا احتمال شته، نو ډېر وختونه د بانکونه پورې په حق او نا حق د بانک سره په کړيو ژمنو عمل نه کوي او خپل پورونه نه پرې کوي. بانک هم چې د خپلو پلانونو پر بنا په یوه ټاکلې وخت کې د ورکړل شوي پور او د هغې د ربحې تمه لري نشي کولای. خپل پلانونه تطبیق کړي. نوداسی حالت او عمل د هغه په راتلونکو پروګرامونو منفي اغیزه کوي او پلانونه یې ګډوډوي او د ورسته فعالیتونو په کار کې یې د بې نظمۍ سبب کېږي. چې بېلګې یې په افغانستان کې د ځینو بانکونو بحران او د نړۍ په کچه په ۲۰۰۸ ز. کال د امریکا د متحده ایالتونو د بانکونو بحران و. په متحده ایالتونو کې د بانکونو لخوا د کورونو او د استوګنې د جایدادونو د پېرلو په موخه کوم پورونه چې ورکړل شوي و بېرته لاسته راغلل، او په امریکا کې یې ډېر بانکونه ورشکست کړل او وروسته دا لړۍ نور هېوادونو او په پای کې ټولې نړۍ ته وغزېد او لوی نړیوال بحران یې وزېږاوه.

له هغه ځایه چې بانکونه، او نور مالي پولې - بنسټونه لکه صرافۍ، بیمې، پولې صندوقونه او نور له ځایه د ریسکه په ډک چاپیریال کې فعالیت کوي، خو د نړیوال

بانکونه او د پور ورکونۍ ریسک

لومړی ډول ریسک په سیده توګه د بانک د کارکونکو او مدیرانو، د هغه کسانو چې د بانک مالی، سوداګریزې او اعتباري چارې پلان کوي او هغه پرمخ بیایي په کړنو تړاو پیدا کوي. که دا کسان په دقیقه او د بانک د مقرراتو، د بانک د پانګې، شتمنیو په نظر کې نیولو، په بانک کې د نغدو پیسو د ضرورت د پور او غوښتونکو مشتریانو د اقتصادي حالت پر بنا پور ورکول عیار کړي کېدای شي د نه ډاډمنۍ د زیاتېدو مخه ونیول شي.

دوهم ډول ریسک تر ډېره د ټولیزه اقتصادي او سیاسي وضعې زیربنه وی. دا ډول ریسک تر ډېره د مخه وړاندویل کېدای نشي. لکه زمونږ په وطن کې د ځینو بانکونو بحران. چې دی بحران زمونږ په هېواد کې د بانکو د فعالیتو په اړه خلکو ته منفی ذهنیت ورکړ او د یوې اوږدې مودې لپاره یې د هېواد ټول بانکونه د مشتریانو په تېره بیا د سپما کونکو څخه تش کړل. او یا هم د سړ کال د ټولټاکنو له امله په هېواد کې د ټولیز اقتصادي کاروبار پخېدل، چې ټول اقتصاد د هغه جملې څخه یې بانکونو ته زیانونه واړول.

څرنگه چې هر بانک په عمل کې د دوو اړینو ښکارندو، چې یوه یې لازمه پانګه او بله د ریسک ښه مدیریت دی مخ وي نو ددې له پاره چې وکولای شي له یوې خوا د بانک د پانګو او شتمنیو د سمو کارولو له لارې ارزښت منځته راوړي او د زیانونو مخه ونیسي لازمه ده چې د اعتبار ورکونې د دقیقو معیارونو څخه کار واخیستل شي. پورونه، د هغه عرصې، پور اخیستونکي او د هغوی د ګټې راوړنې وړتیاوې وارزول شي، رتبه بندۍ شي، او د هرې کته ګورۍ لپاره ځانګړی چلند عملي کړای شي. په همدې تړاو هم دی چې د پارکر (Parker)

په نوم یو اقتصاد پوه د بانکي عملیاتو څخه رامنځته کېدونکې نه ډاډمنۍ په دوو ډولو وېشي:

لومړی د محصولات د بازار ریسک، دوهم د پانګې د بازار ریسک.

ددې وېشنې له پاره پارکر د هر بانک فعالیت په یوه بازار کې چې په اصل کې د راکړې ورکړې یو سیستم دی په نظر کې نیسی او وایی چې د محصول د بازار نه ډاډمنۍ د اعتباري، تجارتي، مقرراتي، عملياتي، د ځانګړیو کالیو، د انساني زېرمو، قانوني او د محصول دنه ډاډمنۍ څخه منځته راځي. نوموړی د پانګې بازار په ریسک کې د سود د نرخ نه ډاډمنۍ، د نغدینو نه ډاډمنۍ، د اسعارو د نرخ نه ډاډمنۍ او د ورکړو د سیستم نه ډاډمنۍ شاملوي.

اعتباری نه ډاډمنۍ، هغه ډول ریسک ته ویل کېږي چې پر اساس یې پور اخیستونکي نه توانېږي چې د اخیستل شوي پور اصل او سود په ټاکلي وخت او یا هم هیڅ کله هم ورنکړای شي. دا کار د بانک په فعالیتونو باندې ناوړه اغیزه کوي او د بانک د نغدینو دوران مختل کوي. دا ډول نه ډاډمنۍ د اوسنیو پرمختللیو ټکنالوژیو سره سره چې په بانکونو کې کارول کېږي په خپل ځای پاتې ده. په دې اړوند ده چې د کرنټ (Cornett) په یو نوم بل اقتصاد پوه د نه ډاډمنۍ د مدیریت په اړوند وایی چې مدیران باید د ریسک د څېړلو او د هغه د مدیریت په وخت بانک ته د اشخاصو، شرکتونو او د هېواد په کچه نه ډاډمنۍ یو له بله سره بېله کړی او ددې کار اصول په مشتریانو، د اقتصاد په بخشونو (صنعت، سوداګري، کرنه او...)، د پورونو د پرداختونو په نېټو، په محصولاتو او د سیمې په نظر کې نیولو سره په بېله او ځانګړې توګه په نظر کې ونیسی.

محمد اسحاق فیاض

زراعت و مالداري در افغانستان، نیازمند تحول بنيادی است

وارد ساخته است که سالهای سال، جبران آن ممکن نیست. در گذشته زراعت، باغداری و مالداري افغانستان ساختار سنتی داشت که همین ساختار نیز در برابر خشونت و ویرانی جنگ از بین رفت، باغها آتش گرفت و سوخت و زمین های زراعتی مدتها بدون کشت رها گردید، کانالهای آب رسانی با کشت زارها،

جویچه ها، کاریزها، آب انبارها، چاههای عمیق که برای زراعت استفاده می گردید، همه ویران شد. و دامپروری را در افغانستان مختل کرد و دامداران و مالداران رغبتی به تولید نسل انبوه و پرورش دامها از خود نشان ندادند. در نتیجه یگانه درآمد تولیدات و معیشت مردم افغانستان از میان رفت و به یک لقمه نان خشک خود نیز به خارج وابسته گردید.

در کنار جنگ، خشک سالی پیاپی نیز بزرگترین آفتی بود که شریان زراعت، باغداری و مالداري را در افغانستان خشک کرد. گیاهان مراتع بر اثر خشکسالی نابود گردید، بسیاری از زمین های زراعتی از کشت بازماندند، چشمه ها، کاریزها و چاههای عمیق خشکید بر این اساس وابستگی افغانستان به خارج بیشتر گردید و برای یک لقمه نان هم دست نیاز به سوی دیگران دراز گردید.

اگر بخواهیم مشکلات فراروی زراعت و مالداري را در افغانستان برشماریم، اولین چالش ویرانی زیرساخت های زراعت

افغانستان کشوری است که اکثریت مردم آن به زراعت، باغداری و مالداري اشتغال دارند. در واقع تولیدات صنعتی در این کشور اندک و ناچیز است زیرا چند کارخانه کوچک فعال در شهرهای هرات، کابل، مزار شریف و ... تأثیرات فزاینده ای در روند تولیداتی که بتواند نیازهای مردم را برآورده کند، ندارد. از آنجایی که از تولیدات داخلی صنعتی در افغانستان حمایت جدی نمی گردد، کارخانه هایی که مشغول تولید هستند، نیز با شرایط سخت و دشوار چون سود دهی اندک، کالای نامرغوب، نبود بازار مصرف مطمئن، نبود استاندارد تولید، نبود بیمه در برابر حوادث، نبود برق و مواد خام برای تولید و ... مواجه هستند. بدین ترتیب تولیدات داخلی به زودترین فرصت دچار ورشکستگی می گردد و نمی تواند در برابر سیل ورود کالاهای خارجی رقابت نماید و به ناچار تسلیم زرق و برق کالاهای وارداتی خارجی می گردد.

زراعت در گذشته یگانه منبع درآمد و معیشت مردم افغانستان به شمار می رفت. که متأسفانه مسایل امنیتی، کمبود آب و کمبود امکانات زراعتی آن را نیز زیر سوال برده است. و اکنون بخش اعظم مواد غذایی ما از جمله آرد، برنج و گندم و دیگر محصولات زراعتی از خارج وارد می گردد. در حالی که زمینه های رشد زراعت در افغانستان فراهم است. آب، خاک و نیروی بشری فراوان داریم که اگر از آنها استفاده درست صورت گیرد نه تنها در این عرصه خودکفا خواهیم شد بلکه صادرات نیز خواهیم داشت. اما متأسفانه زراعت و مالداري ما در طول سه دهه گذشته داستان غم انگیز پیدا کرده است. جنگ و خشک سالی، زراعت و مالداري افغانستان را به یک تراژدی بزرگ دچار کرد، زراعتی که سه دهه پیش تقریباً اکثر نیازمندی های زندگی مردم افغانستان را برآورده می کرد و در بخش مالداري سالانه گوسفند و بز زیادی به ایران و پاکستان صادر می شد، اما جنگ چنان ضربات مهلک بر زراعت، باغداری و مالداري افغانستان

زراعت و مالداري در افغانستان، نیازمند تحول بنيادی است

کشورهای جهان در ساختار زراعت و مالداري خود چنین تحول عظیمی را به وجود آورده اند. افغانستان کشوری است که در دنیای مدرن امروز ساختارهای زراعتی، باغداری و مالداري آن حتی از ساختارهای سنتی گذشته نیز عقب مانده تر است. این کشور هنوز ساختارهای زراعتی سنتی پیشین را حفظ کرده و از آن پیروی می کند.

سومین چالش، کشت تریاک یکی از محصولات غیر قانونی در تولیدات زراعتی است. این محصول زراعتی آفت بزرگی است که زمینه رشد و توسعه زراعت و محصولات مورد نیاز زندگی مردم افغانستان را سد می کند و نوعی فعالیت است که جز لکه ننگ نمی تواند جایگاه دیگری در محصولات زراعتی داشته باشد. سود حاصل از این آفت در جیب مافیای مواد مخدر می رود و دهقانان بی بضاعت جز زحمت و رنج و اندک سودی که از دست رنج شان می برند، هیچ دستاورد دیگری ندارند در حالیکه اگر کشت بدیل با برنامه های علمی پیشرفته، جایگزین این محصول شود، کشاورزان و دهقانان سود بیشتری از دست رنج شان بدست خواهند آورد.

و مالداري در افغانستان است. به گفته وزارت زراعت و مالداري، محصولات زراعتی و مالداري افغانستان در این سالها به مراتب کمتر از محصولات سه دهه پیش افغانستان است. در گذشته افغانستان یکی از کشورهای صادر کننده میوه های فصلی و میوه های خشک به شمار می رفت، اما پس از تخریب باغ ها، افغانستان به یکی از کشورهای وارد کننده میوه تبدیل شده است و چیزی از خود ندارد زیرا پس از تخریب باغ ها، برای احیای آن تا کنون کار جدی صورت نگرفته است و کانالها، کاریزها و چاههای عمیق که برای آبیاری کشت زارها و باغ ها به کار می رفت، هنوز هم ویران است، در حالیکه آبیاری و تأمین آب ضرورت اولیه زراعت به شمار می رود.

دومین چالش، ساختار سنتی زراعت، باغداری و مالداري افغانستان است در دنیای پیشرفته و صنعتی امروز کشاورزی سنتی به هیچ وجه پاسخگوی نیازمندی مردم نیست گسترش جمعیت، تنوع تقاضاهای محصولات زراعتی، تنوع آفات و عوامل تخریب کننده محیط زیست، سبب شده است که در کنار توسعه صنعت، تکنولوژی و مدرنیته شدن زندگی انسانها، کشاورزی، باغداری و مالداري نیز دچار تحول گردد و از شکل سنتی آن به شکل مدرن چهره بدل نماید. کشاورزی امروزه در واقع کشاورزی صنعتی است که ساختارهای سنتی را کاملاً از بیخ و بن برکنده است. اصلاح بذر و تغییرات ژنتیکی بذرها، پیوندهای علمی ژنتیکی نهال ها و درختان مثمر و سم پاشی های صنعتی مدرن، ساخت دامداری های مدرن صنعتی و ... از ضرورت های زندگی امروز جامعه انسانی به شمار می رود. بسیاری از

زراعت و مالداري در افغانستان، نیازمند تحول بنيادی است

مدت و دراز مدت که بتواند تحول عظیم را در ساختار کشاورزی، باغداری و مالداري ایجاد کند، وجود ندارد.

کشورهای کمک دهنده افغانستان نیز هیچگاه توجه جدی برای ایجاد تحول در ساختار کشاورزی افغانستان نکرده اند. اگر به جدول مصارف این کمک ها توجه شود، معلوم می شود که کمترین سهم از کمک ها به کشاورزی افغانستان، اختصاص یافته است و این کمک ها نیز بیشتر برای فقرزدایی تعداد اندکی از کشاورزان صورت گرفته است و هیچ توجه جدی برای تحول در زیر ساخت های کشاورزی افغانستان نگردیده است.

بنابراین اگر افغانستان بخواهد از این چالش ها بدرآید، تمام نهاد های ذیربط باید کشاورزی را یک ضرورت اولیه پنداشته و در زیرساختهای کشاورزی کشور تحول ایجاد نماید. و طرح های علمی و کاربردی کوتاه مدت و دراز مدت برای تحول بنيادی در زیر ساخت های کشاورزی در افغانستان در نظر بگیرد تا کشاورزی افغانستان دچار تحول شود و از حالت سنتی و جنگ زدگی و فرسودگی بدر آید و بسوی شکوفایی و توسعه گام بردارد و وارد کشاورزی مدرن امروزی گردد.

منبع: آریایی

چهارمین چالش، تداوم کشاورزی سنتی و عدم تحقیقات و برنامه ریزی مناسب در بخش کشاورزی است. معمولاً مردم افغانستان بیشترین تلاش شان در زمینه زراعت، کشت گندم، برنج و جو است، در حالیکه محصولات متنوع و گران قیمت دیگر نیز وجود دارد که در شرایط آب و هوایی خاص و زمین زراعتی دارای اکو سیستم های متفاوت از دیگر زمین های زراعتی، رشد و نمو می کند که از نظر ارزش به مراتب از محصولات دیگر بالاتر و بهتر است. مثلاً در هرات زمین های زراعتی بهترین زعفران را حاصل می دهد و زعفران ولایت هرات حرف اول را در دنیا می زند که پیش از این زعفران خراسان ایران در دنیا درجه یک بود، اما با کشت اندک زعفران در ولایت هرات، معلوم شد که زمین های زراعتی هرات، استعداد بهتری نسبت به زمین های زراعتی خراسان ایران، در زمینه کشت زعفران را دارد و می تواند مقام اول را در جهان از آن خود کند. اما از آنجایی که این محصول از طرف دولت مورد حمایت و تشویق قرار نگرفت و محصولات آن به صورت تضمینی از کشاورزان خریداری نگردید و زمینه صادرات آن از سوی وزارت تجارت مهیا نگردید، این محصول در ولایت هرات توسعه نیافت، در حالیکه سود حاصل از زعفران برای دهقانان چند برابر سود کشت تریاک است و هزاران نفر را به کار مشغول می کند، زیرا چین ساقه های گل زعفران به کارگران زیادی نیاز دارد و این محصول می تواند برای هزاران نفر ایجاد اشتغال کند. هم چنین هر یک از مناطق افغانستان استعدادهای و توانایی های خاص خود را در کشاورزی دارد و محصولات ویژه خود را می تواند بارور سازد، اما از آنجایی که این استعدادهای شناسایی نگردیده و مورد حمایت و تشویق دولت قرار نمی گیرد، همچنان ناشناخته باقی مانده اند.

پنجمین چالش، نبود برنامه و طرح های علمی و عملی برای توسعه و گسترش صنعت کشاورزی است. یکی از ضرورت های اولیه در ساختار کشاورزی افغانستان تغییر ساختار سنتی به ساختار مدرن امروزه است و این کار هرگز بدون طرح و برنامه های علمی و اصلاحی کوتاه مدت و بلند مدت امکان پذیر نیست. اما در افغانستان متأسفانه تا کنون هیچ طرح جامع کوتاه

از خدمات ماشین های خود پرداز پول

«ATM»

غضنفر بانک مستفید شویڊ.

تهیه کننده: کریمه شمیم

ساختار بانکداری اسلامی در مالیزیا

اختیار بسیاری از کشورهای دیگر نیست می توان از آن حداکثر بهره برداری را کرد.

چگونگی توسعه سیستم بانکداری اسلامی در مالیزیا

پدیده بانکداری اسلامی در مالیزیا از دهه ۱۹۶۰ آغاز شد و نخستین نشانه های بانکداری اسلامی در این کشور را می توان در سال ۱۹۶۳ یعنی زمان تاسیس موسسه «لمباگا تابونگ حاجی» که در حقیقت صندوق پس انداز ویژه مسلمانانی بود که می خواستند راهی سفر حج شوند، ردیابی کرد.

در سال ۱۹۸۱ کمیته ملی تحقیق، به منظور مطالعه و ارائه راهکارهای قانونی، دینی و عملیاتی به دولت در زمینه های بانکداری اسلامی در مالیزیا تاسیس شد. تحقیقات در این زمینه نشان داد که تاسیس یک بانک اسلامی در مالیزیا از لحاظ سودآوری و عملیات پروژه ای مفید و قابل اجرا است؛ بنابراین پس از تصویب قانون بانکداری اسلامی در سال ۱۹۸۳ این شیوه از بانکداری رسماً کار خود را در کشور مالیزیا آغاز کرد و در سال ۱۹۹۳ دولت مالیزیا به تمام بانک ها و موسسات مالی این کشور جواز استفاده از خدمات بانکداری اسلامی را صادر کرد. براساس این جواز تمام بانک ها قادر به ارائه خدمات به مشتریان خویش در بخش بانکداری اسلامی شدند.

کشور مالیزیا با داشتن امکانات عظیمی در زمینه بانکداری اسلامی و همچنین بازارهای سرمایه اسلامی به عنوان «کانون بانکداری و مالی اسلامی» کاملاً استوار و پررونق بوده و طی سالیان اخیر بانک های کشور مالیزیا توانسته اند با ارائه روش های نوین بانکداری اسلامی نقش مهمی در جذب نقدینگی مسلمانان و حتی غیرمسلمانان ایفا کنند. در پژوهش ساختار بانکداری اسلامی در کشورهای اسلامی که توسط موسسه پولی و بانکی انجام شده، تلاش شده است پس از ارائه گزارش آماری از ساختار و شاخص های اقتصادی کلیدی کشور مالیزیا به معرفی نظام بانکداری اسلامی در این کشور پرداخته شود.

شاخص های تجاری اقتصادی مالیزیا

مالیزیا یکی از موفق ترین نظام های اقتصادی جنوب شرق آسیا است. این کشور در سال ۲۰۱۱ با جمعیتی حدود ۲۸ میلیون نفر دارای رشد بیش از ۷ درصدی تولید ناخالص ملی بود. بسیاری از شرکت ها و افراد توانمند مالیزیا آمادگی سرمایه گذاری در کشورهای دیگر را دارا هستند و نیز داد و ستد کالا و خدمات با مالیزیا و جذب سرمایه گذار برای پروژه های بزرگ نیز امکان پذیر است. از این رو اقتصاد شکوفای مالیزیا زمینه مناسبی را برای همکاری های اقتصادی با آن کشور فراهم کرده است. با توجه به اینکه بیش از نیمی از مردم مالیزیا مسلمان بوده و علاقه خاصی به همکاری با تجار کشورمان دارند و این مزیت در

عملکرد نظام بانکداری اسلامی در مالیزیا

در این پژوهش، جهت ارزیابی وضعیت بانکداری اسلامی از آمار و اطلاعات بانک مرکزی مالیزیا و پایگاه اطلاعاتی Bankscope مربوط به سال های ۲۰۰۸ تا نیمه اول سال ۲۰۱۲ استفاده شده است. با توجه به فعالیت های بانکداری اسلامی، شاهد رشد قابل توجه این صنعت در مالیزیا هستیم، به گونه ای که سهم بانکداری اسلامی از کل نظام بانکی از ۱۴ درصد در سال ۲۰۰۸ به ۱۹/۵ درصد، در پایان نیمه اول سال ۲۰۱۲ رسیده است. مالیزیا در این میان دستیابی به سهم ۲۰ درصد را برای نظام بانکداری اسلامی هدف گذاری کرده است. بانکداری اسلامی عملکرد مربوط به سپرده ها و تامین مالی اسلامی (تسهیلات اعطایی) در نظام بانکداری، بیانگر این است که طی سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۲، از رشد مثبتی برخوردار بوده است، به طوری که میزان تسهیلات اعطایی مالیزیا در قالب عقود اسلامی و سپرده ها به ترتیب از ۲۵ میلیارد و ۴۲ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۸ به ۶۳ میلیارد و ۹۴ میلیارد دلار در پایان نیمه اول سال ۲۰۱۲ رسیده است. در این میان تسهیلات اعطایی و سپرده های نظام بانکداری اسلامی حدود ۲۱ درصد از کل نظام بانکی مالیزیا را تشکیل می دهند.

نسبت های مالی در بانکداری اسلامی و بانکداری عمومی مالیزیا

در این پژوهش همچنین به ارزیابی عملکرد بانکداری اسلامی در مالیزیا از لحاظ منفعت، نقدینگی و سرمایه در طی

از نظر کاربردی، نظام بانکی مورد استفاده توسط موسسات بانکی کشور مالیزیا سیستم بانکداری دوگانه نامیده می شود. به طوری که مقررات اسلامی و قوانین بانکی به طور مجزا در کنار قوانین معمول بانکداری حاکم است. دوگانگی در سیستم بانکی این کشور، فرصتی را برای مشتریان بانکی فراهم می کند تا با مقایسه خدمات بانکی در هر دو سیستم، آنچه را مناسب تر می دانند انتخاب کنند.

بانک ها و موسسات مالی اسلامی در مالیزیا

در کشور مالیزیا حدود ۴۰ بانک و موسسه مالی اسلامی، به صورت کاملاً اسلامی یا با دریچه های اسلامی مشغول به انجام فعالیت های مالی مطابق با شریعت اسلامی هستند. بانک های اسلامی با به کارگیری بیش از ۸۰ محصول و خدمات مالی مختلف و با به کارگیری مفاهیمی از جمله مضاربه، مشارکت، مرابحه و با رشد متوسط سالانه ۳۷ درصد نسبت به دو دهه گذشته، یکی از بخش های مالی با رشد سریع در مالیزیا را تشکیل می دهند. در واقع، تسریع در صدور جواز برای فعالیت های بانکی مطابق با شریعت، مالیزیا را به یک قطب رقابتی در نظام بانکداری اسلامی تبدیل کرده است.

سیستم بانکداری اسلامی باعث پایداری نظام مالی اسلامی در مالیزیا شده است و نقش مهمی در تجهیز و به کارگیری منابع برای اعطای تسهیلات و رشد آن دارد. از این رو موسسات و نهادهای مالی اسلامی در مالیزیا خدماتی مانند انواع سپرده (پس انداز و سرمایه گذاری) جهت تامین مالی تولیداتی در

زمینه آموزش، پروژه های مالی، زمین و مستغلات، تامین سرمایه در گردش و... را در اختیار دارند. پیشرفت و نوآوری در صنعت بانکداری اسلامی مالیزیا، در چوکات اصول شریعت اسلامی بوده و تا به امروز بیش از ۴۰ محصول و خدمات اسلامی توسط بانک ها تحت مفاهیمی از قبیل مضاربه، مشارکت، مرابحه، بیع به ثمن آجل، قرض الحسنه و استصناع مورد استفاده قرار گرفته است.

ساختار بانکداری اسلامی در مالیزیا

اخیر، نظام مالی مالیزیا، علی الخصوص موسسات و نهادهای بانکی داخلی و شرکت های بیمه، به منظور دستیابی به کارایی بیشتر، رقابت پذیری، نوآوری و پیشرفت های تکنولوژیک، با فشارهای زیادی روبه رو هستند. از سوی دیگر، توسعه زیربنای مناسب مالی و ایجاد تسهیلات و حمایت از توسعه امری اجتناب ناپذیر به شمار می رود.

در طول مرحله اولیه، توسعه صنعت بانکداری اسلامی، جایگاه ویژه ای در میان مسلمانان برای رفع نیازهای بانکی مطابق با اصول شریعت به دست آورد. در حال حاضر محصولات و خدمات بانکداری اسلامی با پذیرش گسترده ای در میان مسلمانان و غیرمسلمانان به عنوان یک جایگزین مناسب برای محصولات و خدمات مناسب در نظام مالی جهانی شناخته شده است.

از زمان معرفی این صنعت، محصولات بانکداری اسلامی به خوبی توسط مالیزیایی ها پذیرفته شده است، به طوری که نشانه های آن را می توان در افزایش میزان کل سپرده ها و تامین مالی بر اساس اصول اسلامی توسط مشتریان مسلمان و غیرمسلمان مشاهده کرد. کل تسهیلات اعطایی از ۵۶ میلیارد دالر در سال ۲۰۱۱ به ۶۳ میلیارد دالر در سال ۲۰۱۲ رسیده و میزان سپرده های نظام بانکداری اسلامی نیز به ۹۲ میلیارد دالر در سال ۲۰۱۲ افزایش یافته است.

اگرچه صنعت خدمات مالی اسلامی در حال حاضر از تجربه رشد دو رقمی برخوردار است، اما این صنعت هنوز در مراحل ابتدایی خود در مقایسه با نظام مالی متعارف قرار دارد. با این وجود، رشد سریع و عملکرد مثبت به دست آمده از نظام بانکداری اسلامی نشانگر یکی از دستاوردهای عمده، طی سه دهه گذشته در بانکداری و تامین مالی اسلامی مالیزیا است. با توجه به اهمیت یکپارچه سازی جهانی و پذیرش بین المللی بانکداری اسلامی مالیزیا می توان گفت که این کشور یکی از مناطق کلیدی در صنعت بانکداری، جهت پیشرفت های آتی بوده و در این راه نیاز مبرمی به حمایت گسترده تر وجود دارد.

این کشور معرفی محصولات و خدمات جدید بانکداری اسلامی خود را ادامه و تغییرات ساختاری را برای بقا و جهانی شدن صنعت بانکداری اسلامی انجام خواهد داد.

سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۱ پرداخته شده است. بررسی های انجام شده در این پژوهش نشان می دهد که عاید بانک ها که بیان کننده استفاده مطلوب بانک از دارایی های خود است، به طور متوسط یک درصد و در سطح متوسط استاندارد جهانی قرار دارد که نشان می دهد دارایی بانک در سطح مناسب خود از نظر مفادآوری است. یکی از این نسبت ها منفعت سرمایه است که از تقسیم مفاد خالص به حقوق صاحبان سهام به دست می آید که حدود ۱۵ درصد بوده و نشان می دهد در سطح مطلوب و بالاتر از سطح استاندارد جهانی است. نسبت هزینه به درآمد، به عنوان یکی از شاخص های کارایی در بانکداری اسلامی مالیزیا برابر ۵/۴۹ درصد بوده که نشان می دهد بانک ها از نظر کارایی مطلوب و در سطح استاندارد جهانی (۵۰ درصد) واقع شده اند.

معیار نسبت سرمایه که مربوط به ارزیابی سرمایه است، نشان دهنده آن است که بانکداری اسلامی در مالیزیا از نظر سرمایه در وضعیت مناسب و مطلوب و بالاتر از حد استاندارد خود (بالاتر از ۵ درصد) قرار دارد. بررسی های صورت گرفته بر روی وضعیت نقدینگی که با شاخص های مختلفی سنجیده شده، نشان می دهد که نسبت سپرده به کل دارایی ها در طول دوره برابر ۸۷ درصد است و نشان می دهد درصد بالایی از سپرده ها نزد بانک های این کشور قرار دارد؛ بنابراین ریسک ناشی از کاهش نقدینگی در این بانک ها کم و متناسب با وام های پرداختی است. همچنین مقایسه نسبت های مالی در بانک های اسلامی و بانک های متعارف بین سال های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۱ نشان می دهد که بانک های اسلامی در مقایسه با بانک های متعارف از لحاظ اعطای تسهیلات و جذب سپرده برتری داشته و این مساله نشان دهنده وضعیت مطلوب نقدینگی در بانک های اسلامی و همچنین استقبال مردم از این نوع بانکداری و شیوه تامین مالی است. از سوی دیگر نسبت سرمایه به ترتیب در بانک های اسلامی و عمومی برابر با ۹ و ۵/۷ درصد است که نشان می دهد، دارایی های صاحبان سهام در بانک های اسلامی نقش بیشتری نسبت به بانک های عمومی دارند. از لحاظ بازدهی دارایی و سرمایه (منافع) به طور متوسط در هر دو نظام از نسبت های مساوی برخوردار بوده و در نهایت کارایی بانک های اسلامی و بانک های عمومی در سطح استاندارد جهانی قرار دارد.

پژوهشگران در جمع بندی این تحقیق چنین نتیجه می گیرند که: به دنبال رشد شتابان صنعت مالی جهانی در سال های

گردآوری: عبدالله جمالپور

نقش قرضه های کوچک در کار آفرینی

درآمد، افزایش مصرف و ارتقاء کرامت انسانی و در نهایت بهبود مردم سالاری تجلی پیدا می کند.

همچنین براساس تعریفی که «مارگریت رانبرن» یکی از کارشناسان امور اقتصادی ارائه می دهد، می توان مراحل فرایند توسعه را مورد شناسائی قرار داد. گفته می شود اولین کاری که فقرا پس از افزایش درآمد انجام می دهند این است که وضعیت تغذیه خود را بهبود دهند و فرزندان خود را به مکتب بفرستند. از طرف دیگر کارشناسان امور اقتصادی براین باور اند که مهمترین راه برای غلبه بر فقر فراهم نمودن قرضه های کوچک به فقرا می باشد.

براساس آمار نهاد های تحقیقاتی امروزه بیش از ۵۰۰ میلیون نفر از افراد فقیر در سراسر دنیا با استفاده از قرضه های کوچک زمینه کار را برای خود فراهم نموده اند. به نظر اینها مهمترین مانع برای رشد کسب و کار همانا کمبود اعتبار است. بنابراین ارائه خدمات مالی به طبقات فقیر می تواند به عنوان راهی برای توسعه اقتصادی این نوع خانواده ها و در نتیجه افزایش درآمد و دارائی و خوداتکائی آنان باشد. خوشبختانه امروزه نهاد های مالی در سراسر دنیا راهکارهای متنوعی را برای دادن قرضه های کوچک به متقاضیان خود یافته اند، راههایی که در عین حال پایدار نیز هستند. از سوی دیگر سودآوری کارهایی که در اثر

امروزه برخی از مردم کشورهای در حال توسعه از دسترسی به خدمات و تسهیلات مالی از جمله اعتبارات محروم هستند و این پدیده موجب گرفتار شدن آنها در گرداب فقر گردیده است. به عبارت دیگر وقتی منابع مالی کافی برای سرمایه گذاری وجود نداشته باشد، نتایج بهره آن مطلوب نخواهد بود. در چنین شرایطی درآمد سرانه کاهش یافته و پس انداز داخلی نیز کاهش می یابد.

از طرف دیگر عدم دسترسی کارآفرینان به نهادهای مالی در کشورهای در حال توسعه موجب محدود شدن شکل گیری کسب و کارهای جدید می شود که نتیجه آن منجر به کاهش رشد اقتصادی می گردد. بدین ترتیب به نظر می رسد قرضه های کوچک راهی برای توانمندسازی فقرا است. همچنین راهکار مؤثری است برای غلبه بر مشکلاتی که فرا راه کشورهای در حال توسعه قرار دارد.

با این حال متأسفانه موانع زیادی وجود دارد که نقش قرضه های کوچک و با قابلیت کارآفرینی و یا پایداری آن را محدود می سازد.

برای بررسی دقیق تر این موضوع لازم است به دو سؤال اساسی پاسخ گفته شود. اول این که: میزان تأثیر قرضه های کوچک در توسعه اشتغال زایی در کشورهای در حال توسعه چه قدر است؟ و آیا این روند از نظر اقتصادی و محیطی پایدار هستند؟ دوم این که: تحقیقات در این مورد تا چه حد تأثیر این روند را در کاهش فقر تأیید می کند؟

روشن است که بدون داشتن معیاری مشخص، سنجش روند توسعه وجود ندارد. براساس تعریف توسعه «مایکل تودارو» گفته می شود که توسعه، محصولی است که منجر به بهبود کیفیت زندگی می شود و جنبه های مختلف آن در قالب افزایش

نقش قرضه های کوچک در کار آفرینی

بنابراین با توجه به مشکلات یاد شده، دولت‌ها در کشورهای در حال توسعه می‌توانند نقش مهمی در توسعه کمیت و کیفیت کارآفرینی داشته باشند. تشکیل مؤسسات آموزشی برای ارتقاء دانش کسب و کار و نحوه مطلوب اداره نهاد های کوچک تجارتی یکی از این موارد است. تا با استفاده از تجارب کشورهای که در این مورد موفقیت های چشمگیری داشته اند، زمینه آموزش را برای علاقمندان فراهم نماید.

از سوی دیگر در کشور های در حال توسعه بانک کشاورزی نیز از مهمترین مؤسسات مالی و اعتباری هر کشور است که نقش فوق العاده‌ای در ارائه قرضه های کوچک به کشاورزان دارد، در بسیاری از کشور های در حال توسعه کشاورزان توانسته اند با دریافت قرضه از بانک کشاورزی زمینه های مناسبی را برای زراعت بهتر، دامداری و باغداری مدرن فراهم نموده و با کسب محصول بیشتر و بهتر نه تنها زمینه رفاه خود و خانواده خود را فراهم نموده بلکه زمینه خودکفایی کشور را در بخش محصولات زراعتی و حتی صادرات در این بخش را فراهم نموده اند.

غضنفر بانک نیز جهت حمایت مالی و رونق یابی تجارت مشتریان خویش خدمات و تسهیلات با کیفیت، مطمئن و گسترده مالی را پیشکش می کند. این خدمات و تسهیلات مالی در نمایندگی ها و دفتر مرکزی این بانک قابل دسترس بوده و در دو بخش جداگانه یعنی بانکداری عمومی و بانکداری اسلامی در قالب قرضه های کوچک، متوسط و بزرگ تجارتی میعاد و اضافه برداشت در اختیار مشتریان قرار می گیرد.

همچنان خدمات تضمین نامه های بانکی از قبیل صدور تضمین نامه های داوطلبی، صدور تضمین نامه های اجرای کار، صدور تضمین نامه های پیش پرداخت و صدور تضمین نامه های حمل و نقل را به مشتریان خویش انجام داده و زمینه های تسهیل در امر واردات و صادرات اموال تجارتی را برای مشتریان خویش فراهم می نماید.

دریافت قرضه های کوچک شکل گرفته در حدی است که نه تنها امکان پرداخت اقساط قرضه را فراهم می کند، بلکه شکل گیری پس انداز را نیز میسر می کند.

چالش اصلی در این رابطه توسعه ظرفیت مالی است تا بتواند پاسخگوی تقاضاهای بی شمار در این زمینه باشد. قرضه های کوچک باید به صورتی پایدار مورد استفاده نهاد های کوچک و متوسط قرار گیرند. منظور از پایداری هم پایداری اقتصادی است که نهاد کوچک و متوسط، با سودآوری مناسب امکان بازپرداخت وام خود را پیدا کند. این پدیده باعث خواهد شد که نهادهای مالی نیز بتوانند در جهت دادن اعتبارات جدید به متقاضیان فعالیت کنند. همچنین منظور از پایداری محیطی این است که کارکرد نهاد استفاده کننده از قرضه های کوچک به گونه‌ای باشد که به محیط زیست خود آسیب نزند. مروری بر تجارب موفق استفاده از قرضه های کوچک در کشورهای در حال توسعه حاکی از آن است که هر قدر دانش کارآفرینی بیشتر باشد، تحقق اهداف قرضه های کوچک در ارتباط با فقر زدایی بیشتر خواهد بود. بنابراین مطالعه موانع کارآفرینی در کشورهای در حال توسعه نیز به اندازه یافتن منابع بیشتر قرضه های کوچک اهمیت دارد. زیرا با عدم شکل گیری بازار سرمایه، امکان پاسخگویی به درخواست متقاضیان قرضه های کوچک وجود ندارد.

مشکل بعدی کشورهای در حال توسعه در ارتباط با کارآفرینی، نبود زیربنای کافی است به طوری که در بسیاری از موارد رسانیدن محصول جدید تولیدی به بازار با موانعی روبه‌رو می‌شود. از دیگر موانع کشورهای در حال توسعه، مشکلات اجتماعی و فرهنگی است و دیدگاه‌هایی در این جوامع وجود دارد که به طور کلی فعالیت اقتصادی و کسب سودآوری و رفاه را در تعارض با باورهای اجتماعی و فرهنگی تلقی می‌کند و مشکل دیگر کشورهای در حال توسعه در ارتباط با کارآفرینی، بی‌ثباتی‌های اقتصادی و سیاسی است که مانع ایجاد کسب و کار جدید می‌شود.

تهیه کننده: سید مصطفی نظری

ارز و کاربرد آن در بازار پول

اهمیت ارز در اقتصاد ملی

امروزه کسب حداکثر وجوه ارزی ناشی از صادرات کالا و خدمات، از عمده‌ترین سیاست‌های اقتصادی کشورها است. زیرا چنانچه کشوری با کمبود ذخایر ارزی مواجه شود، برای تأمین نیازهای وارداتی خود، باید از بانک‌های بیگانه وام بگیرد. این حالت زمانی اتفاق می‌افتد که کشور با کسری بودجه مواجه باشد. اما هنگامی که صادرات کالاها، صادرات خدمات و سرمایه‌گذاری خارجیان در داخل یک کشور بیشتر از واردات کالا، واردات خدمات و سرمایه‌گذاری در خارج از کشور باشد، کشور مربوطه

با مازاد بودجه مواجه خواهد شد. کمبود یا افزایش بودجه از جدول پرداخت‌های کشور به‌دست می‌آید، این جدول نشان‌دهنده مبادلات اقتصادی یک کشور با جهان است.

بسیاری از اقتصاددانان، مازاد تجارت خارجی را ماشین رشد اقتصاد کشورها معرفی کرده‌اند، زیرا در صورت رونق تجارت خارجی، زمینه گسترش بازار داخلی، افزایش کار، ارتقای سطح کیفیت کالاها و در نهایت رشد تولید فراهم می‌شود. سپس از طریق گسترش و شکوفایی اقتصاد یک کشور، راه‌های دستیابی به رشد و توسعه اقتصادی فراهم می‌شود. گسترش تجارت خارجی و افزایش صادرات کالا سبب توسعه زیر بناهای اساسی اقتصاد می‌شود و از طرف دیگر، به سبب افزایش تقاضای محصول و وارد شدن فعالان اقتصادی کشور در بازارهای جهانی، رشد اقتصادی و بهبود کیفیت کالاها حاصل خواهد شد. از سوی دیگر افزایش صادرات سبب افزایش درآمدهای ارزی و به دنبال آن افزایش تقاضای مؤثر در اقتصاد می‌شود. تأمین تقاضای صادرات، نیازمند عرضه کالا و خدمات است که این امر می‌تواند افزایش سرمایه‌گذاری از طریق جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی را به

انسان‌های اولیه همه نیازهای خود را در محیط خانوادگی تأمین می‌نمودند، اما با رشد جوامع و شروع زندگی اجتماعی، نیاز به استفاده از تولیدات دیگران احساس شد. به‌طوری‌که افراد، محصولات و تولیدات خود را با محصولات و تولیدات به‌دست آمده به وسیله دیگران معاوضه می‌کردند. با اختراع پول، این مبادلات سیری صعودی یافت و مراودات تجاری بین ملل نیز آسان‌تر شد، طوری‌که امروزه کمتر کشوری را می‌توان یافت که کلیه نیازهای خود را در داخل تأمین کند. زیرا به دلیل تنوع منابع طبیعی یا پیشرفت فن‌آوری، کشورها از قابلیت‌های گوناگونی برای تولید کالاها و ارائه خدمات برخوردار شدند. از این‌رو رشد و توسعه فزاینده تجارت جهانی در چند دهه اخیر سبب تغییرات گسترده‌ای در روابط تجاری بین کشورهای مختلف شده است، به‌نحوی‌که شیوه نوین خرید و فروش بین‌المللی جایگزین روش سنتی شده و استفاده از پول بیگانه (ارز) به جزء لاینفک این مبادلات تبدیل شده است. به این دلیل کسب درآمدهای ارزی از مهمترین برنامه‌های اقتصادی کشورها به‌شمار می‌رود. از طرف دیگر برنامه‌ریزی برای کسب درآمدهای ارزی مستلزم درک اهمیت ارز در اقتصاد ملی، نحوه مبادله پول‌های بیگانه به پول ملی و نقش بانک‌ها در بازار ارز می‌باشد.

ارز و کاربرد آن در بازار پول

نیز بتواند به توزیع ارز بین متقاضیان مبادرت کند. از طرف دیگر تغییرات گسترده و سریع نرخ ارز می‌تواند برای اقتصاد هر کشور ویرانگر باشد، لذا از طریق مداخلات احتیاطی دولت و بدون آنکه نرخ مشخصی بر بازار تحمیل شود، نوسانات سریع و گسترده در بازار ارز مدیریت می‌شود، زیرا تنظیم نکردن نرخ واقعی ارز، روند صادرات و واردات و شکل‌گیری تولیدات داخلی را براساس شرایط غیرواقعی شکل می‌دهد. به بیان دیگر، تولیدکنندگان با دریافت علایم غلط درباره ارزش منابع اقتصادی و قیمت محصولات تولیدی، به سمت سرمایه‌گذاری‌های غیراقتصادی سوق می‌یابند و به این ترتیب ساختار اقتصادی بر مبنای شرایط مصنوعی شکل می‌گیرد که در آینده، ایجاد تغییر در آن، مشکلات و خسارات زیادی را به همراه خواهد داشت.

نقش بانک‌ها در بازار ارز

بازار ارز را نباید در یک مکان خاص و با محدوده‌ای مشخص تصور کرد، بلکه این بازار میکانیزی است که خریداران و فروشندگان، ارز را برای انجام دادن مبادله ارزی به یکدیگر نزدیک می‌کنند. در این بازار معمولاً انتقال پول از یک کشور به کشور دیگری صورت می‌گیرد. به‌طور کلی بانک‌ها، صادرکنندگان، واردکنندگان، شرکت‌ها، کمیشن کاران، تجار و صرافان، اعضای اصلی بازار ارز را تشکیل می‌دهند و نقشی اساسی در این بازار ایفا می‌کنند که به‌وسیله تلفون، سوئیفت، پست، تلکس، انترنت و ... به‌طور دایم با یکدیگر در تماس هستند و به خرید و فروش ارز اقدام می‌کنند.

دنبال داشته باشد و زمینه رشد اقتصادی و کسب حد اکثر در آمد های ارزی را فراهم کند.

سیاست تعیین نرخ ارز

نرخ مبادله پول رایج یک کشور با پول سایر کشورها را در اصطلاح، "نرخ ارز یا اسعار" می‌گویند. این نرخ در کشورهای مختلف بر اساس یکی از روش‌های ثابت، متغیر، چندانگانه و یا شناور تعیین می‌شود. سیاست تعیین نرخ ارز، تنظیم کننده جریان ورود و خروج ارز در اقتصاد ملی است و از آن طریق میزان ورود و خروج کالا، خدمات و سرمایه بین یک کشور با سایر کشورها مشخص می‌شود.

پیروان مکتب اقتصادی نئوکلاسیک اعلام کرده‌اند که نرخ واقعی ارز همواره به‌عنوان عامل مؤثر تعادل در بخش خارجی مورد توجه قرار می‌گیرد. اگر ارزش پول یک کشور به‌صورت تصنعی بالاتر از ارزش واقعی آن نگهداشته شود، قیمت کالاهای خارجی در بازارهای داخلی نسبت به کالاهای تولید داخل ارزان‌تر خواهد شد و واردکنندگان، منافع آن را به‌دست خواهند آورد. اگر ارزش پول کشور به‌صورت تصنعی کمتر ارزش‌گذاری شود، این اثرات به‌طور معکوس در اقتصاد نمایان می‌شود.

در واقع نرخ ارز باید از طریق عرضه و تقاضا تعیین شود. عرضه و تقاضا نیز به کسری یا مازاد بیلانس های هر کشور و تغییرات نرخ ارز آن بستگی دارد، اما بسیاری از کشورهای جهان. به دلایل گوناگون کنترل ویژه‌ای بر نرخ برابری پول ملی با ارزهای خارجی اعمال می‌کنند. لذا چنانچه دولت (بانک مرکزی) نرخ ارز را مدیریت کند، این نرخ به صورت شناور مدیریت شده تعیین می‌شود.

چرا دولت‌ها در بازار ارز مداخله می‌کنند؟

برخی از تحلیلگران معتقدند، سیاست ارزی مطلوب که به تنظیم متناسب بازار ارز می‌انجامد، سیاست ارزی شناور مدیریت شده است. به‌کارگیری این سیاست به دولت اجازه می‌دهد که شرایط عرضه و تقاضا در بازار ارز را تحت مدیریت خود قرار دهد و از این طریق

طبق نرخ توافق شده معامله انجام دهد. چنانچه مشتری در مهلت مقرر برای تحویل و تحول ارز با بانک اقدام نکند، نرخ ارز توافق شده معتبر نبوده و بانک با نرخ جدید با مشتری وارد معامله خواهد شد.

ریسک نوسانات نرخ ارز

با توجه به گسترش مبادلات بین‌المللی، بازار مالی کشورها در حال گسترش است و برخی از افراد و شرکت‌ها برای انجام دادن مبادلات تجاری بین‌المللی به ناچار باید اقدام به نگهداری ذخایر و وجوه خارجی کنند و در این صورت چنانچه شرکتی اقلام زیادی از دارائی‌های خود را به‌صورت پول خارجی (مثلاً ۱۵۰۰۰ دلار) نگهداری کند که هر دلار را ۵۳ افغانی خریداری کرده باشد، هر لحظه با این خطر مواجه خواهد بود که این نرخ کاهش یابد و مثلاً به ۵۱ افغانی برسد. در صورت وقوع چنین رخدادی، شرکت یاد شده ۳۰۰۰ افغانی زیان خواهد کرد. لذا ریسک نوسانات نرخ ارز می‌تواند دارایی‌ها و قروض افراد و مؤسسات را تحت تأثیر جدی قرار دهد. در هر حال افراد و شرکت‌ها انواع ریسک‌ها از جمله ریسک نوسانات نرخ ارز را در نظر دارند و سعی می‌کنند با کمترین ریسک، بیشترین سود را نصیب خود کنند. برخی دیگر نیز به قصد انتفاع، خود را در معرض ریسک یاد شده قرار می‌دهند که از آن جمله می‌توان به صرافان ارز اشاره کرد.

نتیجه گیری

رشد و توسعه اقتصاد بین‌الملل مدیون استفاده از ابزارهای به‌وجود آمده به‌خصوص ارز است. به‌طوری‌که امروزه مبادلات ارزی و نقل و انتقالات آن، پایه و اساس تجارت بین‌الملل محسوب می‌شود. شاید به جرأت بتوان گفت، بازار ارز تنها بازاری در سطح جهان است که در آن شب و روز و تعطیلی معنا و مفهومی ندارد، زیرا به دلیل جهانی بودن نرخ آن و وجود نوسانات نرخ ارز، در هر لحظه خرید و فروشی صورت می‌گیرد. یکی به دلیل ترس از کاهش نرخ ارز آن را می‌فروشد و دیگری به امید افزایش و تقویت نرخ آنی ارز، آن را می‌خرد. این چرخه باعث شده تا ارز جایگاه خود را در بازار پولی نه تنها تثبیت، بلکه روز به روز گسترش دهد و به‌کارگیری پول‌های بیگانه در کشورهای دیگر افزایش یابد. از آنجایی‌که بانک‌ها از بزرگترین مؤسسات شرکت کننده در بازار ارز محسوب می‌گردند، فراگیری مقررات حاکم بر این بازار ضروری به نظر می‌رسد.

انجام دادن هر معامله ارزی مستلزم دریافت یا پرداخت ارز است. به بیان دیگر، با انجام دادن هر معامله ارزی، مبلغ مشخصی از یک نوع ارز دریافت و نوع دیگری از ارز پرداخت می‌شود. بانک‌ها نیز به‌عنوان یکی از بزرگترین و فعال‌ترین اعضای بازار ارز از روش‌های مختلفی برای دریافت یا پرداخت وجوه ارزی استفاده و نقش برجسته و مهمی در این بازار ایفا می‌کنند و با خرید و

فروش اسکناس و مسکوک ارزی، ارسال یا دریافت انواع حواله‌های ارزی، صدور و پرداخت چک‌های ارزی، صدور انواع اعتبارنامه مسافرتی، گشایش اعتبارات اسنادی، قبول و پرداخت بروات ارزی، و صدور انواع ضمانتنامه‌های ارزی نقشی غیرقابل انکار در بازار ارز ایفا می‌کنند.

عملیات خزانه‌داری ارزی از دیگر اقداماتی است که بانک‌ها در بازار ارز انجام می‌دهند. از طرف دیگر عملیات خرید و فروش در بازار ارز که بانک‌ها نیز در آن به‌صورت فعالانه مشارکت دارند به دو شکل نقد و سلف انجام می‌گیرد. اصطلاح معامله نقد به معاملاتی اطلاق می‌شود که در زمان انجام معامله یا حداکثر دو روز کاری بعد از آن ارز مبادله شود. اما معاملاتی که تاریخ دریافت یا پرداخت ارز بیش از دو روز کاری باشد، سلف (نرخ وعده‌دار) نامیده می‌شود. تفاوت میان نرخ نقدی ارز با سلف براساس نرخ بهره و ریسک مبادله، که همان امکان تقویت یا تضعیف پول در آینده است، تعیین می‌شود. معاملات سلف در بازار ارز به دو بخش سلف ثابت و سلف اختیاری تقسیم می‌شود. در معاملات سلف ثابت زمان تحویل و تحول ارز مورد معامله مشخص است و اما در معاملات سلف اختیاری، مشتری که با بانک قرارداد سلف ارزی منعقد کرده است، این فرصت و اختیار را دارد که تا زمان مقرر

امضای تفاهمنامه توسعه بانکداری اسلامی در افغانستان

نوین تاجران کشور با یک سلسله مشکلات همچون بلند بودن فیصدی کمیشن بانک ها و اعتقادات اسلامی پیرامون سود، روبرو بوده اند. وی علاوه نمود هم اکنون بیش از ۶۰ فیصد سکتور خصوصی از سیستم بانکداری فعلی کشور استفاده نمی نمایند. وی گسترش بانکداری اسلامی را برای کشور حیاتی خواند و اظهار امیدواری کرد که با روی کار آمدن نظام بانکداری اسلامی مشکلات موجود از میان برداشته خواهند شد. آقای الکوزی اضافه نمود: اتاق تجارت و صنایع افغانستان به همکاری بانک مرکزی افغانستان و اتحادیه سرتاسری بانکهای افغانستان، برای تطبیق نظام بانکداری اسلامی مطابق دین مقدس اسلام و احادیث نبوی تلاش خواهد ورزید. "وی به شرکت های نامبرده وعده سپرد که برای عملی شدن این پروژه از هیچ گونه سعی و تلاش دریغ نه نماید.

محترم محمد بولیف سهامدار شرکت المعالی ضمن قدردانی از استقبال گرم اتاق تجارت و صنایع افغانستان، در رابطه به بانکداری اسلامی گفت: بانکداری اسلامی برای نخستین بار در سال ۱۹۷۵ در دوی آغاز به کار نمود، که الحمدالله یکی از سکتور هایست که به شکل چشمگیر در حال توسعه می باشد و امروز در اکثر کشور های جهان مانند انگلستان، ایالات متحده امریکا، هانک کانگ و غیره مورد استفاده قرار می گیرد. وی اضافه نمود که رشد بانکداری اسلامی طی چند سال اخیر از ۱۵ الی ۳۰ فیصد بوده است و دارایی های آن از ۱.۳ تریلیون دالر به ۲ تریلیون دالر افزایش یافته است که نشان دهنده پیشرفت چشمگیر در این زمینه می باشد.

قابل یادآور است که در یک دهه اخیر غضنفر بانک با در نظر داشت درک اهمیت این موضوع در راستای تشکیل بانکداری اسلامی در کشور پیشناز شد و موفق گردید که با رایای بهترین خدمات در راستای بانکداری اسلامی بسیاری از سرمایه های راكد کشور را جمع آوری و از طریق تمویل مالی بر اساس مضاربه، مشارکه و مرابحه به کار اندازد.

تفاهم نامه توسعه بانکداری اسلامی و تمویل سیستم مالی اسلامی در افغانستان میان اتاق تجارت و صنایع افغانستان، شرکت مالی اسلامی و مشورتی افغانستان و گروپ مشورتی اسلامی المعالی امارات متحده عربی در تاریخ ۱۷ قوس ۱۳۹۳ خورشیدی در کابل به امضا رسید.

طبق گزارش اتاق تجارت و صنایع افغانستان، این تفاهم نامه توسط محترم الحاج خانجان الکوزی معاون اول هیئت مدیره اتاق تجارت و صنایع افغانستان، محترم داکتر علم خان احمدزی نماینده شرکت مالی اسلامی و مشورتی افغانستان و محترم محمد بولیف سهامدار المعالی گروپ مشورتی اسلامی المعالی امارات متحده عربی به امضا رسید.

به اساس این تفاهم نامه طرفین با برگزاری ورکشاپ های آگاهی دهی و آموزشی، تدویر کنفرانس ها، سمینارهای علمی و برگزاری مباحثات و مناظره های علمی در رسانه ها به منظور آگاهی سکتور خصوصی و نهادهای وابسته به اتاق تجارت و صنایع افغانستان در مورد چگونگی سیستم بانکداری اسلامی، همکاری خواهند نمود.

آقای الکوزی ضمن اظهار سپاس از شرکت های نامبرده که می خواهند در راستای ترویج بانکداری اسلامی در کشور فعالیت نمایند، اصول بانکداری اسلامی را یکی از مقتضیات جامعه تجاری امروز خواند. وی افزود: در طول سیزده سال گذشته در راستای استفاده از خدمات بانکداری

تمويل مالی و قرضه های غضنفر بانک
تجارت و اقتصاد شما را
استحکام و رونق می بخشد

غضنفر بانک
GHAZANFAR BANK

دفتر مرکزی: ۸۷۷ سرک عمومی شیرپور، کابل - افغانستان

☎ +93 (0)707 786 786 ☎ +93 (0)798786786 ☎ +93 (0)79 786 00 79
info@ghazanfarbank.com / www.ghazanfarbank.com

پیام جلالتمآب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان به مناسبت روز بین المللی محو خشونت علیه زنان

بسم الله الرحمن الرحيم

بیست و پنجم نومبر روز بین المللی محو خشونت علیه زن به عنوان نقطه عطف در تاریخ زندگی زنان درجهان نگریسته شده است و به عنوان اولویت های کاری برای تأمین حقوق و جایگاه والای زنان در جامعه بشری به آن توجه خاص صورت گرفته است.

خداوند (ج) در قرآنکریم در سورة نساء در پاره پنجم میفرماید: ترجمه: زندگی بکنید با خانم ها به طریقه خوب و احسن.

نخست از همه سلام ها و تمنیات نیک خود را برای همه زنان قهرمان و با شهامت سرزمین ما که در طول تاریخ کشورمان در بدترین شرایط زندگی اجتماعی، سیاسی و اقتصادی با قامت استوار کانون خانواده شانرا نگه داشتند و به عنوان فرشتگان راه صلح و نجات، دین شانرا به عنوان دست گیران راه علم و دانش و پرستاران غم خوار در کنار مردان جامعه شان با افتخار و سربلندی انجام داده اند، تقدیم می نمایم.

و نیز حدیث مبارک چنین میفرماید: ترجمه: به زنان به خیر و نیکی وصیت بکنید.

دین اسلام برای اولین بار به زن مقام خاصی داد که حق مالکیت یکی از عمده ترین شاخص های آن میباشد. زنان نخبه از صدر اسلام تا کنون رهبران فکری و عملی جامعه بوده اند. من شخصاً و به حکم وظیفه برای رسیدن به این هدف تلاش میکنم و از همه دست اندرکاران کشور نیز یاری میطلبم.

زنان افغان در طول تاریخ کشورما با آنکه در جایگاه خاص عنعنوی در کانون خانواده به عنوان مادر، همسر، خواهر و دختر برخوردار بوده اند ولی برعکس در همین جامعه ای افغانی مصیبت های فراوانی نیز نصیب زنان افغان گردیده است که متأسفانه پدیده ای شوم خشونت علیه زن، روان جامعه افغانی را افسرده و متأثر ساخته است، اعمال زشت چون قطع دست و بریدن بینی و سایر شکنجه ها در کانون خانواده و زندگی اجتماعی قابل قبول نبوده، هویت مانرا خدشه دار و مارا به نسل قرون اولیه زندگی بشری نامزد می نماید، در حالیکه زنان امروز به عنوان زندگی ساز در جامعه بشری از جایگاه خاص برخوردار میباشند، من یقین دارم که اشتراک وسیع زنان در ساختار سیستم و نظام حکومتداری میتواند مارا بیش تر از پیش به آرمان های صلح، تامین عدالت و رفاه همگانی نزدیک سازد که مسلماً یکی از وظایف حکومت وحدت ملی نه تنها محو خشونت علیه زنان کشور ماست بلکه سهم خواهران عزیز کشور ما در ساختار نظام که از حمایت وسیع زنان آگاه کشور ما برخوردار است، نیز حفظ خواهد بود. و این نویدی است که زنان کشور ما نه به عنوان نسل دوم، بلکه به عنوان نسل بالنده و با افتخار در کنار مردان برای ساختار کشور شان سهم فعال خواهند داشت.

محو خشونت علیه زنان در برنامه های اساسی حکومت جا دارد، تلاش خواهیم کرد تا محو خشونت علیه زن توسط دولت و نهاد های مرتبط با همکاری و همیاری فعالان حقوق زن، حقوق بشر، نهاد های عدلی و قضایی و پارلمان به مرحله اجرا و تطبیق قرار گیرد، همچنان ما مصمم هستیم که محو این پدیده ای شوم خشونت با در نظر داشت حمایت همه ای بزرگان، عالمان دین، جامعه مدنی و همه ای اقشار جامعه به سرعت پیگیری گردد. زیرا تعلل در این عرصه فرهنگ افغانی ما را برای تأمین حقوق مشروع و تأمین عدل و انصاف زیر سوال خواهد برد. بنابراین این وظیفه ماست تا زنان با افتخار سرزمین ما با خاطر آسوده در فضای امن و آسایش زندگی شانرا سپری نمایند.

خواهران عزیز، شما که ستون جامعه بشری هستید نگذارید که اطفال شما بی سواد بمانند، اگر به پسران تان توجه دارید به دختران تان توجه زیادتیر داشته باشید، زیرا سواد یک نسل زن، پنج نسل دیگر را با سواد میسازد و این آینده دختران شما را تضمین مینماید.

خوشبختانه نقش فعال زنان در ساختار نظام کنونی نوید دهنده ای آنست که با اشتراک وسیع زنان در امور ساختار های زیربنایی اعم از سیاسی، اقتصادی و اجتماعی میتوانند بر محو خشونت علیه زنان کشور ما در کوتاه ترین ایام به موفقیت های چشمگیر نایل آیند. به امید آنکه این پدیده زشت و نامیمون برای همیشه از سرزمین مان ریشه کن گردد و خانواده ها با محبت در کنار همدیگر زیست نمایند.

برای همه شما از پروردگار بزرگ سلامتی، سعادت و موفقیت های بزرگ استدعا می نمایم.

و من الله توفیق

تاریخچه ارگ ریاست جمهوری

ارگ را در لغت به معنی قلعه کوچک در میان قلعه بزرگ گویند که دارای برج و دیده بان باشد. در اصطلاح به معنی اقامتگاه فرمانرواست. لذا ارگ به مکانی اطلاق می شود که در آن فرمانروای شهر، ایالت و یا کشور اقامت داشته باشد و غالباً وی از آنجا مبادرت به اداره امور می کند. در گذشته این مفهوم در افغانستان به دو مکان اطلاق می شد، یکی مربوط به قبل از

جنگ دوم افغان انگلیس و دیگری به بعد از جنگ دوم مربوط می شود.

از جمله پیامدهای زبان بار تجاوز دوم قشون انگلیس به افغانستان یکی هم آن بود که بالاحصار تاریخی کابل یا قلعه مستحکم پادشاهان افغانستان با قصرافسانه ای چهل ستون آن به دستور رابرتس انگلیس فرمانده قشون مذکور ویران گردید و از آن عمارات و بناهای باشکوه که در روزگار سدوزیی ها، افزون بر اقامتگاه پادشاه و قصرچهل ستونش شامل تقریباً یک هزار خانه مسکونی، یک رشته بازار و چند محله نامدار بود، جزئی از خاک چیزی دیگری باقی نماند.

حضور نیروهای انگلیس این بار در افغانستان به درازا انجامید و چون قوای مذکور افغانستان را ترک کرده و زمام امور مملکت را به امیر عبدالرحمان خان سپردند، در واقع جایی به نام ارگ و یا قلعه و دژ برای اقامت امیر موصوف در کابل وجود نداشت، بنابراین امیر مذکور پس از استقرار در کابل و تحکیم و تثبیت موقعیت خویش، انجینران و معماران قندهاری و کابلی را فراخواند و از آنان خواست تا کار احداث ارگ جدید شاهی را در قسمت شمالی و شمال شرقی شهر کابل آن وقت و در جوار

شیرپور آغاز نمایند. به همین منظور امیر عبدالرحمان خان دو صد جریب زمین را در ناحیه ی مذکور اختصاص داد و از معماران و انجینران فوق خواست تا با استفاده از همه امکانات، قلعه مستحکم موسوم بر ارگ شاهی را در وسط باغ وسیع بنیاد نهند.

گروه انجینران مذکور زیر نظر سید یاقوت شاه چرخ از نزدیکان و افراد مورد اعتماد امیر عبدالرحمان خان که بعداً به عنوان قلعه بیگی نیز شهرت یافت، با جدیت تمام و مطابق با طرح معماری آن روزگار، قلعه یی را با دیوارهای کنگره دار و تیرکش ها و دیگر امکانات دفاعی ساختند و در اطراف دیوار نیز خندقی برای آب کردند. همچنین در چهار طرف دیوار، چهار برج مخروطی شکل که دارای تیرکش ها برای فیر توپ و سایر تجهیزات دفاعی بود، به وجود آوردند.

سلام خانه، مکانی است که در آن مراسم تجلیل از اعیاد و جشن ها برگزار می گردید نیز در جوار درب شرقی احداث شد و در همین ساختمان نخستین بار جلسه شورای ملی افغانستان دایر گردید.

نورستان و کابل خردای شده است. این قصر به حالت نیمه مخروبه قرار داشته و بازسازی آن به شدت و دقت کامل به پیش می رود.

قصر ستور

این قصر در سمت غربی ارگ اعمار گردید اما به زودی به وزارت خارجه افغانستان سپرده شد و اینک شعبه های وزارت مذکور در آن قرار دارند.

قصر نمبر یک

قصر نمبریک در دوره اعلیحضرت محمد ظاهرشاه برای اقامت شهزاده احمدشاه احداث گردید که بعداً در دوران ریاست جمهوری محمد داود خان برای مهمانان سیاسی از آن استفاده می شد.

قصر نمبر دو

در دوره ببرک کارمل یک ساختمان دیگری به نام قصر نمبر دو احداث گردید تا کارمل جهت اقامت خانواده خود از آن استفاده نماید، اما این کار به اتمام نرسید و داکتر نجیب الله جهت استفاده محافظین آن را به اتمام رسانید.

دوره طالبان

در دوره طالبان برای مدتی جلسات کابینه در ارگ برگزار می شد در همین دوره، طالبان یک مسجد را در کنار قصر دلگشا و یک تعداد تشناب ها را در زیر درختان چنار بنا کردند. در این دوره، درختان ارگ قطع شد. از درختانی که در کشور بی بدیل

هم چنین مطابق با ایجابات معماری ویژه قلعه سلطنتی، در داخل ارگ کابل نیز ساختمان های دیگری احداث شد، از جمله دفتر برای پادشاه موسوم به دفترشاهی، مکانی ویژه برای خانواده پادشاه به نام حرمسرا، اتاق ها برای خدمت گاران دربار، جای مطمئن برای حفظ و نگهداری نقود و اشیای قیمتی پادشاه موسوم به خزانه شاهی، کوتی باغچه، دیپوی اسلحه و مهمات، اقامت گاه برای محافظان پادشاه، مکان نگهداری زندانیان یا محبس شاهی، آشپزخانه و انبار برای نگهداری مواد غذایی.

سایر بنا ها

افزون بر ساختمان ارگ شاهی که کار احداث آن در روزگار فرمانروایی امیر عبدالرحمان خان به پایان رسید، در روزگاران بعدی نیز عمارات و ساختمانهای دیگری بدان افزوده شد که در زمره آنها چند قصر و مکان ذیل می باشند:

قصر دلگشا

این قصر در روزگار پادشاهی امیر حبیب الله فرزند عبدالرحمان خان بنا نهاده شد و یکی از زیباترین قصر های ارگ می باشد که در جنوب شرقی ارگ و در وسط باغ واقع شده است و در آن دفترکار پادشاه افغانستان قرارداشت. پادشاه در همین قصر از مهمانان خاص به ویژه خارجی ها پذیرایی می نمود.

قصر کوتی باغچه

این قصر در کنا حرمسرا واقع بوده و دارای یک تعمیر دایروی شکل دو منزله بوده هر اتاق آن به سبک معماری قدیم دوره تیموری دارای دیوار های میناتور شده و سقف مرصع می باشد. دروازه و کلکین های این قصر به سبک کنده کاری

تاریخچه ارگ ریاست جمهوری

اند تا در رفت و آمد به قصر گلخانه سهولت داشته باشد. در منزل اول قصر سنگی جدید، یک سالون بزرگ احداث شده است که جهت ملاقات های مردمی رئیس جمهور و صرف غذا با مهمانان و برگزاری کنفرانس های مطبوعاتی از آن استفاده می شود.

هر چند در ابتدا بازسازی ریاست جمهوری از اولویت های جلالتماب حامد کرزی نبود و رئیس جمهور به این تصور بود که بازسازی ارگ باید در خاتمه بازسازی افغانستان انجام پذیرد، اما ویرانی این ارگ تاریخی، کار کارمندان ریاست جمهوری را به مشکل مواجه کرده بود و از مهمانان بلند پایه خارجی و متنفذین و بزرگان کشور که بدون وقفه از ارگ ریاست جمهوری بازدید می نمودند به وجه احسن استقبال صورت گرفته نمی توانست و مراسم تشریفات به مشکلات متعددی مواجه می شد، تصمیم گرفته شد تا بعضی از پروژه های بازسازی در ارگ ریاست جمهوری طرح و پیاده گردد.

بودند به عنوان چوب سوخت در بخاری ها استفاده شد. آنان همچنان یک تعداد میز و چوکی های عتیقه و منقوش را شکستاده و از آن ها برای گرم کردن خویش استفاده نمودند. بدین ترتیب ارگ در این دوره به یک مکان متروکه مبدل شد.

دوره حامد کرزی

ارگ ریاست جمهوری با تمام تاسیسات آن در اثر جنگ های متداوم به یک مخروبه مبدل شده بود، اما با روی کار آمدن حکومت جلالتماب حامد کرزی، نه تنها دیوار احاطه ارگ، قصر سلام خانه، قصر دلگشا، مسجد ارگ، قصر زرد و برج های پنجگانه ارگ، دروازه های جنگی، قصر نمبر ۲ و جاده های ارگ بازسازی، ترمیم و تجهیز شد بلکه پارک و فضای سبز، چایخانه سنتی در مقابل قصر سلام خانه و میدانی برای تشریفات در ارگ ریاست جمهوری اعمار گردید. در ضمن سیستم کانالیزسیون، برق و مخابرات ارگ ریاست

جمهوری نیز مدرنیزه شد.

قصر سنگی

این مکان که درجوار قصر گلخانه موقعیت دارد، ابتدا به منظور استقرار دستیاران امیر بنا شده بود اما با گذشت ایام و به تناسب ضروریات هر دوره، برای رفع نیازهای گوناگون از قبیل دفاتر، دیپو و مرکز تیلفونخانه مورد استفاده قرار گرفته است.

به اساس تحقق این پروژه، اکنون ارگ ریاست جمهوری به یک مکان نسبتاً خوبی برای پذیرایی مهمانان و انجام مراسم تشریفات مبدل شده است. هر چند در مقایسه با دیگر کشور ها هنوز کمبودی هایی نیز دارد.

منبع: سایت ریاست جمهوری

دردوره جلالتماب حامد کرزی قصرسنگی در دو منزل به صورت مدرن و جدید نوسازی و اعمار شد که از نظر وسعت و بنا، این قصر ساختمان شورای امنیت را به برج شمال شرقی ارگ وصل می نماید. درقصر سنگی جدید، رئیس دفتر مقام عالی ریاست جمهوری و سایر ریاست ها و همکاران آنان استقرار یافته

انتقال مصئون و سریع پول از طریق ویسترن یونین و سوئیفت در غضنفر بانک

سوئیفت (SWIFT)

غضنفر بانک یکی از بانکهای برجسته کشور و عضو کمیته سوئیفت می باشد که خدمات و امکانات مصئون و با اعتبار ذیل را پیرامون ارسال و دریافت پول به سراسر جهان در برابر بهای مناسب برای مشتریان خویش عرضه می دارد.

ارسال و دریافت پول

ارایه لیترا ف کریدت

ارایه گرتی های بانکی

دریافت چک های خارجی

ویسترن یونین (Western Union)

moving money for better

امکانات انتقال پول به داخل و خارج از کشور از طریق ویسترن یونین برای مشتریان غضنفر بانک مهیا می باشد. بنا بر این در تمام نمایندگی های غضنفر بانک برای انجام این سهولت غرفه های ویژه اختصاص یافته و با انجام خدمات قناعت بخش و مطمئن در خدمت مشتریان خویش قرار دارد.

دفتر مرکزی:

۸۶۶ سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی: ۵۹۸
mainbranch@ghazanfarbank.com / ۰۷۹۸ ۷۸۶ ۷۸۶ / ۰۷۹۷ ۸۶۰ ۰۰۳

تهیه کننده: عبدالکریم پناهی

راه های پرورش خلاقیت در دانش آموزان

شکوفای و هدایت کرد برای تحقق این امر ایجاد فضای مناسب در محیط های آموزشی الزامی است.

نخست باید جهت ایجاد فضای مناسب برای ظهور خلاقیت و نوآوری تغییر در امور آموزشی ایجاد گردد. از آنجا که تغییر، اصلاح و بهبود مبنای بروز خلاقیت و نوآوری است لذا استفاده از انواع روش های اصلاحی و ایجاد بهبود در اصول تدریس ضروری است. مکتب باید نمونه کوچکی از جامعه ای باشد که در آن دانش آموزان با مسائل مختلف زندگی آشنا می شوند و از طریق راهنمایی و اندیشیدن می آموزند که مشکلات فردی خود را حل کنند.

خلاقیت چیست و چگونه به وقوع می پیوندد:

- ۱- خلاقیت امری است توسعه پذیر، به عبارت دیگر همه دانش آموزان از توانایی بالقوه خلاقیت برخوردارند.
- ۲- خلاقیت امری است فردی و ارزیابی خلاقیت توام با ارزیابی توانایی های فردی است.
- ۳- خلاقیت از طریق حساسیت در درک مسایل قابل توسعه به وقوع می پیوندد.
- ۴- خلاقیت از طریق آزمایش، تجربه و تلاش رشد می کند.

خلاقیت ودیعه ای الهی است و در همه افراد بشر با کمی و زیادی وجود دارد. همه کودکانی که به دنیا می آیند دارای توانایی های بالقوه خدادادی اند. این توانایی ها به علل مختلف وراثتی و محیطی در برخی بیشترند و در برخی از آن ها کمترند. یکی از این توانایی ها روحیه ی خودنمایی است که از سال دوم کودکی آغاز می شود و در پرتو همین روحیه، اختراعات، ابتکارات و پیشرفت های علمی و فنی به وجود می آید. اگر این توانایی نبود هیچ گاه تمدن صنعتی بشر تا این حد اوج نمی گرفت. معلمان و مربیان باید در امر تعلیم و تربیت از وجود این توانایی بالقوه حداکثر استفاده را بکنند زیرا نیروی دانش آموزان همانند چشمه جوشانی است که ابتکار و خلاقیت از آن فوران می کند. منتها ابتکار در این است که به آنان فرصت ابراز کردن داده شود. کودکان خلاق از دیرباز مورد توجه بوده اند مثلاً «افلاطون» در کتاب «جمهوریت» خود، گزینش پر استعداد راحتی از میان خانواده های زحمتکشان و صنعتگران تجویز کرده است در قرن حاضر نیز تلاش های بسیاری صورت گرفته است تا دانش آموزان خلاق شناسایی شوند. شناخت دانش آموزان خلاق می تواند راه گشای کار معلمان مدارس باشد تا بدین وسیله بتوانند استعدادهای چنین دانش آموزانی را شکوفا سازند و آن ها را به سوی رشد و تعالی سوق دهند. شناخت و پرورش استعدادهای برجسته و خلاق از وظایف و مسوولیت های خطیر مربیان است پس تعلیم و تربیت دانش آموزان خلاق باید همراه با شناخت، احساس مسوولیت خطیر الهی و پذیرش رسالت های اجتماعی باشد.

در شرایط کنونی وزارت معارف مسوولیت اصلی ایجاد خلاقیت و نوآوری در جامعه را برعهده دارد. البته انجام این مهم در گرو اعمال تحول اساسی در رسالت و ساختار وزارت معارف است. ابتدا باید بستر مناسبی را برای بروز خلاقیت و نوآوری در وزارت معارف ایجاد کرد تا بتوان خلاقیت و نوآوری را در جامعه

۳- به طور معمول از طرق گوناگون به بررسی هر موضوع می پردازند و به آن چه گذشتگان انجام داده اند اکتفا نمی نمایند و نسبت به پیش فرض های قبلی گذشتگان تردید می کنند.

۴- فطرتاً از نیروی ذهنی بیشتری برخوردارند و از آن کمک می گیرند و استفاده می کنند.

۵- در فکر و عمل از انعطاف پذیری بالایی برخوردارند.

شخصیت هم می تواند خلاقیت

را آسان سازد و هم مانع آن شود ویژگی هایی از قبیل آمادگی برای مبارزه با خطر، کنجکاوی و تلاش، استقلال، اندیشه، پشتکار و پایداری، شهامت، استقلال رای، اعتماد به نفس، ابتکار، پرسشگری درباره ی موقعیت های معما گونه و درگیر شدن با امور دشوار از جمله ویژگی های آسان ساز شمرده شده اند.

شاگردان خلاق لزوماً در امتحانات ذهنی نمره فوق العاده ای کسب نمی کنند. اما در امتحانات مربوط به سنجش مهارت های فکری نمره بالایی به دست می آورند. بنابراین خلاقیت تنها به اشخاص تیزهوش محدود نمی شود بلکه باهوش متوسط هم می تواند خلاق باشد و کمبود خلاقیت را فقط به افرادی که عقب ماندگی ذهنی دارند می توان نسبت داد.

دانش آموزان خلاق راه های خلاقانه ای برای حل مسایل ارائه می دهند. در نگرش های خود مستقل و بی تعصب عمل می کنند در شرایط باز و نامحدود از نظر یادگیری فعالیت می کنند. به فعالیت های فرهنگی بیش از ورزش و فعالیت های اجتماعی علاقه دارند. احساس بی شباهت بودن به دیگران دارند. در فعالیت های گروهی نقش رهبری را به عهده می گیرند و برای مشورت بیشتر به دوستان مراجعه می کنند. دارای تخیل قوی هستند و حتی در کودکی دوست خیالی داشته اند. دارای رویاهای با شکوه و وحشت انگیز هستند، همواره سوالات عجیبی را مطرح می کنند.

۵- اندیشه تخیلی و تفکر مبتکرانه موجب برانگیختگی قدرت خلاقیت می شود.

۶- خلاقیت با استقلال فکر و اعتماد به نفس همراه است لذا اعتماد به نفس قوی برای رشد خلاقیت امر کاملاً ضروری است.

۷- خلاقیت از طریق بیان احساسات و برداشت های شخص غنی تر می گردد. صحبت درباره تجربه خلاق ارزش آن را بیشتر می کند.

۸- خلاقیت عبارت از کنجکاوی و تمایل برای دانستن و تجربه کردن بسیاری از چیزها می باشد، لذا به کنجکاوی دانش آموزان باید اهمیت داده شود.

۹- خلاقیت، توسعه آگاهی و توانایی جذب و بهره مندی از همه نعمت های زندگی است.

ویژگی های افراد خلاق

۱- افراد خلاق مسائل و وضعیت هایی را می بینند که قبلاً مورد توجه قرار نگرفته است. آن ها افکار، عقاید و نظریات جدیدی ارائه می دهند که دیگران از آن عاجزند.

۲- اندیشه، فکر و تجربیات حاصل از منابع گوناگون را به هم ربط داده آن ها را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می دهند و به خلق آثار جدید می پردازند.

راه های پرورش خلاقیت در دانش آموزان

- برای معلمان و دانش آموزان خلاق و سخت کوش ارزش قابل شوند.
  - محیط اطراف شخص خلاق باید به گونه ای باشد که همکاران، او را به عنوان یک فرد ارزشمند مطلق بپذیرند.
  - نتیجه کار فرد خلاق باید توسط افراد مسئول ارزیابی شود.
  - خلاقیت موقعی رشد می کند که اطرافیان پیچیدگی مسایل را که فرد خلاق با آنها روبرو است درک کنند و هم احساس نشان دهند.
  - فرد خلاق باید از آزادی تفکر و بیان برخوردار باشد بدین معنی که آزادانه فکر و اندیشه را تجربه کند قدرت تخیل او باید اجازه اظهار نظر کامل را به او بدهد.
  - خلاقیت، ابتکار عمل را ایجاب می کند و قبل از اینکه خلاقیت خود را ظاهر کند باید اشتیاق عمیق برای خلاقیت در فرد به وجود آید.
  - هر سازمان یا گروهی که علاقه به حضور و بقا و حفظ کیفیت تولیدات خویش دارد باید پیش از آن که تولیدات آن به محصولات مهجور و عقب مانده تبدیل شوند و بازار مصرف خویش را از دست بدهند دست به خلاقیت و نوآوری بزند. به عبارت دیگر هر محصول برای آن که جایگاه خویش را پیدا کند، در همان موقعیت بماند مصرف کننده را به سوی خود جلب کند و از حمایت های مالی برخوردار شود، باید امکان رقابت با محصولات دیگر را داشته باشد و این فقط به کمک خلاقیت و نوآوری امکان پذیر است.
- برای رسیدن به مکاتب پویا، زنده و بهره ور باید به مقوله خلاقیت و نوآوری توجه جدی صورت گیرد به امید آن روز.

مسئولین باید شرایطی را فراهم آورند که کارکنان قدرت خلاقیت خود را به کار گیرند و به کارهای ابتکاری روی آورند البته نوع خلاقیت هر کس با توجه به شرایط موقعیتی که دارد با دیگری متفاوت است.

پیشنهادهای:

- باید در جهت به وجود آوردن زمینه های خلاقیت نوآوری کرد بدین معنی که مدیریت باید همیشه آماده شنیدن ایده های جدید از هر کس در مکتب باشد در واقع مکتب باید در جستجوی شناسایی افراد خلاق و ایجاد خلاقیت باشد.
- موضوع های انحرافی محیط مکتب، اغلب مدیران و معلمان را از خلاق بودن باز می دارد.
- یکی از روش های ترغیب خلاقیت، برقراری سیستم دریافت پیشنهادها است بدین ترتیب روشی برای ارائه پیشنهادها فراهم می شود.
- گاهی گروه خاصی از کارکنان برای نوآوری و خلاقیت استخدام می شوند و در بعضی از نهاد ها این گروه را بخش تحقیق و توسعه می نامند این بخش ها وقت شان را صرف یافتن ایده های جدید برای ارائه خدمات یا ساختن محصول می کنند و گاهی فقط تحقیق انجام می دهند.
- در مکتب باید وضعیتی به وجود آورد که افراد پدیده تغییر را بپذیرند. کارکنان مکتب باید به این امر اعتقاد پیدا کنند که تغییر به نفع آنها و مکتب انجام خواهد شد.
- نظرات و عقاید جدید را باید تقویت کرد. مدیران مکاتب باید این موضوع را در گفتار و عمل ثابت کنند که مقدم نظرهای جدید را گرامی می دارند.
- معلمان باید روابط متقابل با هم داشته باشند. یک جو باز و خلاق زمانی تقویت می شود که به افراد اجازه داده شود با یکدیگر ارتباط نزدیکتری برقرار کنند و اعضای گروه های مختلف روابط متقابل با هم داشته باشند.
- در برابر شکست ها شکمیا باشید. برخی از نظرهای جدید در مرحله عمل ناموفق می مانند مدیران موفق کسانی هستند که در راه تجربه آموزی (نظرهای جدید، کارساز و واقعیت ها را بپذیرند).
- مدیران باید اهداف را به صورت مشخص تعیین کنند و برای تامین آنها به کارکنان، آزادی عمل دهند.

تهیه کننده: شایسته جلال

راه رسیدن به خوشبختی

افراد خوشبخت در ارزیابی هدف ها و امکاناتشان واقع بین هستند، یا از خواسته ها و تمایلات خود به راحتی می گذرند یا با سعی و تلاش مضاعف، به آنها جامه عمل می پوشانند و به خاطر ایمان و اعتقاد معنوی و طرز نگرش شان همواره به وجود و هستی شان معنا و مفهوم والایی می بخشند. این افراد هرگز افرادی خوشگذران یا افرادی منزوی نیستند بلکه در حال حاضر و با شرایط کنونی زندگی می کنند.

آنها به روابط اجتماعی خوب و حسنه ارج می نهند و به خاطر همین از حمایت دوستان و خانواده برخوردارند و همواره بر این عقیده اند که سایر افراد نیز برای آنها ارزش و اعتبار قایلند و آنها را دوست دارند. آنها نسبت به همه چیز و همه کس دید مثبت و خوبی دارند. افراد خوشبخت و سعادتمند، افرادی روشنفکر و خوش بین هستند و برای وجود خود ارزش قایلند. این خصوصیات و ویژگی ها تا حدی وراثتی است. البته نگرش و تمایل به احساسات منفی نیز تا حدی ارثی است اما توانایی درک سعادت و خوشبختی به هیچ عنوان موروثی نیست بلکه امری است کاملاً اکتسابی.

بعضی از افراد فقط در شرایط خاص مثلاً به هنگام غذاخوردن، گپ زدن با دوستان، تفریح، ورزش یا سینما رفتن احساس رضایت می کنند اما هنگام رفتن به سرکار، درس خواندن یا کار در منزل، هیچ گونه احساس خاصی ندارند. فقط کافی است این دسته از افراد، دید خود را نسبت به کارکردن یا درس خواندن تغییر دهند و خود را به هیچ عنوان ملزم به انجام دادن آنها ندانند بلکه میل و خواست شخصی را عامل انجام آنها بدانند تا حتی از کارکردن و درس خواندن نیز لذت ببرند.

برخی از افراد، سعادت و خوشبختی را فقط در پول و ثروت می دانند، در حالی که نیمی از افراد ثروتمند به هیچ عنوان خوشبخت و سعادتمند نیستند. فقط پول و ثروت یا زیبایی و ذکاوت و مدارج عالی تحصیلی عامل سعادت و خوشبختی نیست بلکه عوامل دیگری نیز در این امر مؤثر هستند؟ ما باید از لحظات زندگی که هر لحظه اش هدیه ای است گرانبها و ارزشمند از سوی خداوند متعال، بهره و لذت ببریم.

خوشبختی چیزی نیست که فقط متعلق به فرد خاصی باشد. همه ما به نوعی خوشبخت و سعادتمند هستیم اما شاید برای درک و لمس این خوشبختی که در وجود فرد ما به ودیعه گذارده شده، تاکنون تلاشی نکرده ایم. شاید اگر کمی با خود صادق باشیم و ساحت دید خود را وسعت ببخشیم، خود را نیز خوشبخت و سعادتمند بدانیم چون خوشبخت بودن در واقع فقط یک حس زیبا و دلنشین است. پس فقط کافی است بخواهیم و سعی کنیم درک این حس زیبا را در خود شکوفا نماییم.

افراد خوشبخت، در واقع خود را عامل خوشبختی و سعادت شان می دانند زیرا خود را محق آن می دانند، چون آنها به خوبی به این امر واقف هستند که انسان هرآنچه را که اراده کند، می تواند به اذن الهی خلق کند. در واقع انسان این موجود الهی و رحمانی قادر است با قدرت فکر و اندیشه اش شرایط زندگی را به گونه ای که خود می خواهد رقم زند، پس بیاوید قبل از هرچیز، خود را دریابیم.

افراد خوشبخت به خوبی قادرند بین تنش و آرامش، بین آنچه که دارند و آنچه که طالب آن هستند و بین امکانات و تمایلات خود تعادل و توازن برقرار کنند. آنها نه تنها به سعادت و خوشبختی می اندیشند بلکه اصول صحیح و اساسی زندگی کردن را به خوبی می دانند و از لحظه لحظه زندگی خود لذت می برند و چون افرادی خوش بین هستند اغلب در زندگی شان شاهد اتفاقات خوب و زیبا می باشند. آنها حتی از موضوعات بسیار کوچک و جزیی به وجد و نشاط می آیند و احساس رضایتمندی می کنند و از این بابت شاکر و سپاسگزارند، هرگز در انتظار بخت و اقبال آنچنانی نمی نشینند.

مشکلی نبوده و با انجام نکته‌های ساده زیر میتوانیم زندگی دلپذیر و شیرینی داشته باشیم:

۱- به طبیعت علاقه‌مند باشید. گل و گیاه بکارید و با علاقه آنها را پرورش دهید.

۲- در پایان هر روز چند کار خوب خود را به خاطر بیاورید و با آنها احساس غرور و شادی کنید.

۳- با دوستان و نزدیکانی که مورد علاقه شما می‌باشند، صحبت کنید.

۴- دوستان دوره کودکی و قدیمی که با شما هم‌فکر می‌باشند و خاطره‌های شیرینی با شما دارند را حد اقل ماهانه یک بار ملاقات کنید.

۵- تا می‌توانید شاد باشید و در هر فرصت، خنده و شادی را فراموش نکنید.

۶- از سگرت و مواد مخدر دور باشید. آب‌میوه، سبزی و حبوبات زیاد استفاده کنید.

۷- در هوای تمیز، راهپیمائی و یا ورزش کنید.

۸- با همسایه‌ها، همکاران و دوستان خود همیشه خوش‌رو و مهربان باشید.

۹- کمتر تلویزیون تماشا کرده و به جای آن با افراد خانواده و دوستان، صحبت کنید و در کارها با یکدیگر کمک کنید.

۱۰- برای دوری از استرس و خستگی‌های روزانه، کاری که مورد علاقه‌تان می‌باشد را انجام دهید.

داشتن حضور ذهن و تمرکز کامل و دقت و هوشیاری روی موارد مهم و اساسی و فکرنکردن به سایر موارد جانبی و غیرضروری، باعث تسهیل در امور می‌شود که این امر، خود رضایت و خشنودی را در پی دارد. توجه به این موضوع که ارتباط با سایر افراد از اولویت خاصی برخوردار است، چون انسان ها در اکثر موارد، زمانی که در جمع هستند احساس رضایت و شادی می‌کنند. ابراز عشق، محبت، دوستی و مودت در دوران تنهایی، بهترین وسیله برای کسب رضایتمندی است.

شکوفایی استعدادها و توانایی های شخصی و به کارگیری آنها از یک سو باعث شور و نشاط و افزایش سطح کارایی شده و از سوی دیگر باعث ارتقای حس خودارزشی می‌شود. پس خود را همواره سعادتمند و خوشبخت بدانید و به گونه ای عمل کنید که نشان دهید خوشبخت و سعادتمند هستید. اگر لبخند باعث تغییر شرایط و اوضاع و احوال می‌شود، پس چرا آن را از خود و دیگران دریغ نماییم؟ با لبخند زدن، قبل از روحیه بخشیدن به طرف مقابل باعث شور و نشاط و سرزندگی و اعتماد به نفس خودمان می‌شویم.

سکوت و آرامش خود را حفظ کنید، بدانید که خوشبختی و سعادت هرگز تحمیل کردنی نیست بلکه باید آن را در وجود خود حس کرد. ببخشید و بگذرید و سعی در تقویت این دو خصلت الهی داشته باشید زیرا خطا عملی است انسانی اما عفو و بخشش عملی است الهی و تنها افراد رحمانی می‌بخشند.

کارشناسان و محققین امور اجتماعی بعد از تحقیق و بررسی راه‌های اصلی سعادت را به‌طور ساده در ده ماده خلاصه می‌کنند و عقیده دارند رسیدن به اوج سعادت و خوشبختی، کار

سارنپال الحاج رحمت الله "حبیبی"

حقوق جزا و ضرورت آن در جامعه

اجتماعی گام عملی بر داشته شده و از جانب دیگر فضای عاری از ارتکاب جرم در جامعه بشری ایجاد گردد تا همه افراد آن در پرتو احکام قوانین جنایی به زندگی آبرومند و باسعادت دایمی بپردازند.

حقوق جنایی به دو قسمت عمده تقسیم شده است. قسمت اول آن عبارت از حقوق جزای عمومی بوده که مشتمل بر وضع مبادی عمومی و نظریات متنوع می باشد. اما قسمت دوم آن که عبارت از حقوق جزای اختصاصی بوده که درین قسمت هر جرم به صورت مفصل بیان شده و ارکان و عناصر متشکله آن مشخص و مورد بررسی قرار گرفته است.

طوریکه میدانیم بخش اختصاص حقوق جزا نسبت به بخش عمومی آن قدامت تاریخی بیشتر دارد بناءً سعی میکنم تا هر جرم را با عناصر متشکله و مجازات تعیین شده آن که از طرف قانون گذار برای آن در نظر گرفته شده مورد بررسی قرار دهم:

از آن جایکه قانون نه تنها حمایت خویش را از حیات انسانها و سلامت بدنی آنها میذول داشته بلکه حامی اموال آنها از هر نوع اعتدا و تجاوز نیز میباشد. بدین معنی که هر گونه تجاوز و ارتکاب جرم بر حقوق انسان ها مورد پیگرد قرار می گیرد و مجرم مجازات می گردد زیرا تجاوز بر اموال مردم باعث تضعیف ذمت مالی شخص گردیده و به معنای اعتدا و تجاوز بالای افراد می باشد. حقوق جزای اختصاصی به دو بخش عمده یعنی جرایم علیه اشخاص و جرایم علیه اموال تقسیم گردیده است بناءً قبل از اینکه به شرح و تفسیر هر کدام بپردازیم

طوریکه به همگان معلوم است انسان یک موجود اجتماعی بوده و در جهت رفع نیازمندی های خویش به همکاری و همنوایی دیگران ضرورت مبرم دارد و این همکاری و همنوایی معمولاً به شکل نهایت عادی و ساده عرض وجود نموده سر انجام باعث تأمین منافع جمعی می گردد.

ولی بعضی اوقات در اثر تقابل منافع افراد اجتماع روند عادی زندگی برهم خورده مشکلات عدیده رونما می گردد، لذا ضرورت می افتد تا در هنگام عقد قرارداد اجتماعی، افراد اجتماعی قواعدی را وضع نمایند تا از یک طرف در پرتو آن منافع همه افراد اجتماع حراست گردیده و از طرف دیگر به خاطر تضمین اجرایی این قواعد، ضمانتهای اجرایی را مدنظر بگیرند. بی تردید می توان گفت که یک بخش عمده این ضمانت های اجرایی همانا قواعد جزایی می باشند که در پرتوی احکام شریعت اسلامی و قوانین وضعی تنظیم می گردند.

در عصر حاضر به خاطر کاهش پدیده جرمی و به خاطر مبارزه مؤثر بر علیه آن مساعی جدی به خرج داده شده است ولی از جهت آنکه جرم یک پدیده اجتماعی بوده بقای آن با بقای اجتماعی بشری گره خورده است، نمیتوان ادعا نمود که این پدیده به طوری کلی از بین برده خواهد شد. اما بدین معنی نیست که مبارزه علیه این پدیده پایان داده شود بلکه سعی شود تا از وسایل مؤثر و ابزار بهتر جهت جلوگیری از بروز این پدیده ویرانگر استفاده گردد تا از یک طرف در مبارزه با فساد

حقوق جزا و ضرورت آن در جامعه

جنین اصلاً آدم میباشد و دارای نفس است اما از جسم مادرش منفصل و جدا نیست. بناءً نفس مستقل شمرده نمی شود این جنایت را در آئینه قانون وضعی به نام اجهاض یا سقط جنین یاد می نمایند. اما ارتکاب جرایم قتل، ضرب و جرح خالی از دو حالت نیست: عمدی و خطاء. این ارتکاب اگر عمدی باشد یا خطاء شکل مختلف قانونی فعل واحد است که بر جسم مجنی علیه واقع می گردد مثلاً ضرب یا زدن توسط عصا بعضی اوقات از خود هیچ اثری نمی گذارد اما برخی اوقات باعث جرح یا اقدام اثری دیگر می گردد و یا هم باعث فوت مجنی علیه می شود. به همین ترتیب بعضاً ضارب قصداً مرتکب تجاوز می گردد که فعل مذکور ضرب جرح عمدی بوده و یا هم قصداً تجاوز نبوده که باعث

لازم است تعریفی از حقوق جزای اختصاصی ارایه گردد بعداً به بیان اصلی مطلب بپردازم:

تعریف حقوق جزای اختصاصی: حقوق جزای اختصاصی یک رشته از حقوق جزاست که جرایم را به صورت جداگانه مورد مطالعه قرار داده عناصر متشکله، مجازات و سایر مواصفات هر جرم را به صورت مشخص بیان می نماید، در سطور فوق تذکر داده شد که حقوق جزای اختصاصی به دو بخش عمده یعنی جرایم علیه اشخاص و جرایم علیه اموال تقسیم گردیده حال قبل از اینکه جرایم علیه اشخاص را در قوانین وضعی مورد بحث قرار دهیم نخست موضوع را در شریعت

اسلامی مطالعه نموده سپس موقف قانون جزا را بررسی خواهیم کرد ولی لازم است که پیش از پرداختن به بیان موضوع، معنی و مفهوم جنایت را در شریعت اسلامی مورد بحث قرار داده بعداً به اصلی بحث پرداخته شود.

جنایت:

جنایت در لغت به معنای وارد آوردن آسیب و یا

رساندن شر از سوی یک شخص به شخص یا اشخاص دیگر میباشد اما در اصطلاح فقها جنایت اسم فعلی است که شرعاً حرام باشد. و عملی است که بر نفس و یا بر مال کسی وارد شود. بدین منظور فقهای اسلامی جنایت برآدمی را به سه بخش تقسیم نموده اند.

۱: جنایتی که مطلقاً بر نفس واقع می شود و آن دربرگیرنده انواع قتل می باشد.

۲: جنایتی که مطلقاً بر غیرنفس واقع می شود و آن دربرگیرنده جرایمی است که بر جسم انسان وارد میگردد و نفس ازان بری میباشد.

۳: جنایتی که بر چیزی وارد می شود که از یک طرف نفس تلقی میشود اما از جانب دیگر نفس شمرده نمی شود. مانند جنایت بر جنین زیرا

ضرب جرح خطا میگردد. بناءً اگر قصد مجرم از ارتکاب فعل گرفتن روح مجنی علیه باشد فعل مذکور فعل عمد می باشد اما اگر قصد مجرم تنها تجاوز بوده و قصد قتل مجنی علیه را نداشته باشد، فعل آن شبه عمد و یا ضرب مفضی الی الموت می باشد. یعنی اگر اعتدا و تجاوز قصد فاعل نباشد فعل خطا دانسته میشود. بدین اساس می توان گفت که فرق اساسی بین اشکال مختلفه فوق الذکر همانا نتیجه فعل و قصد جانی میباشد البته این تصور در جرایم قتل و ضرب و جرح در شریعت اسلامی و قوانین وضعی یکسان است. هم چنان احکام جرایم قتل و ضرب جرح در شریعت اسلامی از حیث بیان عناصر متشکله هر جرم با احکام جرایم مذکور در قوانین وضعی یکسان است تنها فرقی که موجود است در نوع مجازات می باشد در هیچ بعد دیگری آن فرق وجود ندارد.

غزنفر بانک
GHAZANFAR BANK

ضمانت نامه های بانکی اسلامی

ضمانت نامه های بانکی اسلامی بر اساس اصل وکالت و کفالت صورت می گیرد که به اهداف ذیل از جانب بانک صادر می گردد:

- ضمانت نامه داوطلبی Bid Guarantee
- ضمانت نامه کارکرد Performance Guarantee
- ضمانت نامه پیش پرداخت Advance Payment Guarantee
- لیتر آف کریدت LC

ویژگی های خدمات ما:

- مطابق به قانون شریعت
- شرایط و ضوابط انعطاف پذیر
- تیم متخصص بانکداری اسلامی
- میزان هزینه قناعت بخش

با ما به تماس شوید! 11 11 210 20 (0) 93 +

۸۶۶، سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان

سایت: www.ghazanfarbank.com

ایمیل: info@ghazanfarbank.com

خواص درمانی آناناس

دانشمندان می‌گویند در آناناس نوعی ماده وجود دارد که عملکرد پروتئینی را که در ۳۰ درصد سرطان‌ها دخیل است، متوقف کرده و قادر است سیستم ایمنی بدن را برای هدف قرار دادن و نابود ساختن سلول‌های سرطانی تحریک کند. این خاصیت آناناس به ویژه در مورد سرطان سینه، ریه، روده بزرگ، تخمدان و سرطان پوست به اثبات رسیده است. گفتنی است آناناس حاوی کربوهیدرات، پروتئین، چربی و آب است. همچنین کلسیم، فسفر، آهن، منیزیم، پتاسیم، سدیم و منگنز از دیگر املاح و مواد معدنی تشکیل دهنده آناناس به شمار می‌آیند. آناناس منبع غنی از ویتامین C بوده و حاوی ویتامین A و B1 و

آب آناناس سرشار از آنتی‌اکسیدان است و به هضم بهتر غذا کمک می‌کند. آنتی‌اکسیدان‌ها با از بین بردن رادیکال‌های آزاد از شما در برابر پیری و سرطان محافظت می‌کنند. رادیکال‌های آزاد سلول‌های بدن را متضرر می‌کند. حمله رادیکال‌ها به سلول‌های انسان باعث تخریب بیرونی سلول‌ها یا حتی تخریب DNA داخل سلول می‌شود که همین امر علت اصلی بسیاری از سرطان‌ها است. با مصرف آب آناناس در واقع

B2 است. آناناس سرشار از ویتامین C است و این ویتامین در تقویت سیستم ایمنی و در نتیجه کاهش احتمال ابتلا به بسیاری از بیماری‌ها و عفونت‌ها بسیار موثر است.

در عین حال، آناناس از لحاظ وجود ویتامین B1 نیز بسیار غنی است. مانند سایر ویتامین‌های B، این نوع ویتامین در تبدیل قند به انرژی بسیار موثر است. در نتیجه مصرف این ویتامین به شما کمک می‌کند که در طول روز انرژی بیشتری داشته باشید. همچنین میزان منیزیم و کلسیم (مفید برای استخوان‌ها) که هر یک نقشی حیاتی در بدن ما ایفا می‌کنند، در آب آناناس بسیار زیاد است. آناناس دارای مقادیر زیادی بروملین نیز می‌باشد. بروملین یک آنزیم ضدالتهاب است (این آنزیم عکس‌العمل سیستم ایمنی را کاهش داده در نتیجه از میزان

آنتی‌اکسیدان بیشتری وارد بدن شده و از بروز پیری و برخی از سرطان‌ها جلوگیری می‌کند. آناناس در افزایش فعالیت و کارایی سیستم ایمنی بدن نقش سازنده دارد به همین منظور همواره از سوی متخصصین درمانی برای بیماران خوردن آب آناناس به ویژه پس از عمل‌های جراحی یا دچار شدن به بیماری‌های عفونی توصیه می‌شود.

جانبی نامطلوب که داروهای ضد التهاب دارد، آب آناناس عوارض ندارد.

- آناناس کبودی و درد آرتروز را تسکین می دهد. آب آناناس به درمان سریع زخم و بهبود کبودی محل زخم کمک می کند. اگر می خواهید نتایج سریع بگیرید، می توانید مستقیماً آب آن را بر روی محل کبود شده پوست بمالید. در این صورت نتایج مطلوبی در پی خواهد داشت. آب آناناس نیز گزینه خوبی برای درمان آرتروز است و به کاهش درد مفاصل کمک می کند.
- آب آناناس برای گوارش و هضم غذا کمک می کند. اگر کمی زرد چوبه به آب آناناس اضافه شود، کمک زیادی به هضم غذا میکند. پروتئین بیش از حد در بدن شما می تواند سریع در بدن جذب شود.
- آب آناناس آنتی اکسیدان طبیعی دارد و در میان میوه جات به عنوان یکی از محلول آنتی اکسیدان موثر مطرح است.

چون آب آناناس رنگ نارنجی مایل به زرد دارد، ویتامین C زیادی دارد که به تقویت سیستم ایمنی بدن کمک میکند و از خانواده مرکبات است در رفع آنفولانزا موثر است.

- آب آناناس تقویت کننده و انرژی زا است. آب آناناس از نظر انرژی مثل کیله است. نوشیدنی ورزشی بسیار خوبی است و به سلامت گرده نیز کمک می کند.
- آب آناناس دارای مقدار زیادی پتاشیم است که در حفظ تعادل الکترولیتی کمک می کند و دردهای عضلانی را درمان میکند.

التهابات می کاهد). این ماده برای مقابله با آسیب دیدگی ها و ورم مفاصل بسیار مفید است. اگر شما مبتلا به بیماری ورم مفاصل هستید، پس باید آب آناناس بنوشید. همچنین اگر دچار گلو درد یا آسیب دیدگی هستید، این نوشیدنی به بهبود هر چه سریع تر شما بسیار کمک می کند. همچنین در تنظیم قند خون هنگام شوک های ناگهانی موثر است.

یکی دیگر از خواص مهم آناناس کمک به سیستم گوارش و بهبود هضم غذا است. این اثر نیز به دلیل وجود آنزیم بروملین است که به تجزیه پروتئین ها کمک می کند. برخی پروتئین ها مانند پروتئین های موجود در گوشت سرخ گاه دیر تجزیه شده و در فرآیند هضم غذا مشکلاتی ایجاد می کنند. مصرف آب آناناس روند تجزیه پروتئین را تسریع می کند.

آب آناناس یک نوشیدنی طبیعی است که باعث افزایش ادرار می شود. افزایش ادرار باعث افزایش دفع سموم بدن می شود. همچنین به کاهش فشار خون و جلوگیری از افزایش وزن کمک می کند. آب آناناس همچنین دارای فیبرهای ریزی است که هضم غذا را راحت تر کرده و چربی های چسبیده به دیواره رگ ها را نیز کاهش می دهد.

آناناس علاوه بر ویتامین C حاوی بتا کاروتن است و به همین دلیل باعث افزایش ساخت کلاژن و الاستین (بافت پروتئینی پوست) می شود و خون رسانی را به پوست افزایش می دهد، این خون رسانی بهتر به پوست موجب رشد و ترمیم سلول ها می شود. مصرف آناناس موجب ترمیم و رشد سلول های پوست می شود و در نتیجه پوست بافت تازگی و جوانی خود را حفظ می کند. متخصصان جراحی پوست به بیماران مصرف آناناس را پس از جراحی توصیه می کنند خصوصاً افرادی که جراحی بینی داشته اند پس از عمل صورت آنها در بیشتر نقاط کبود شده و مدت طولانی نیاز است تا این کبودی ها برطرف شود، با خوردن مرتب آناناس این کبودی ها هرچه سریع تر رفع می شوند. خواص مهم آناناس به شرح زیر است:

- آناناس خواص ضد التهابی دارد. آب آناناس دارای بروملین است، که به عنوان یک آنزیم یا یک دواي ضد التهابی مطرح است. شاید بهترین مزیتش این است که عوارض

گروپ خونی شما معرف شخصیت شماست

ویژگی های شخصیتی گروپ خونی (O)

افراد این گروپ دارای ژنی (Gene) در بدن هستند که به آنها قدرت تحمل مصائب، اعتماد به نفس، شهامت و خوشبینی می بخشد. افراد این گروپ خود را باور دارند و به خود اهمیت فراوان می دهند. علت این امر آن است که گروپ O قدیمی ترین گروپ خونی افراد جهان است و اجداد این گروپ به ورزش، شکار، حمله به حیوانات، و مقاومت در برابر مشکلات عادت داشته اند و این عادت به افراد بعدی این گروپ منتقل شده است. به هر حال افراد این گروپ خونی، افرادی مصمم، کوشا، جدی، قاطع و پابرجا هستند و اگر تحقیق کنید خواهید دید که بسیاری از سیاستمداران فعلی جهان در گروپ خونی O قرار دارند.

ساختار شخصیتی گروپ خونی (A)

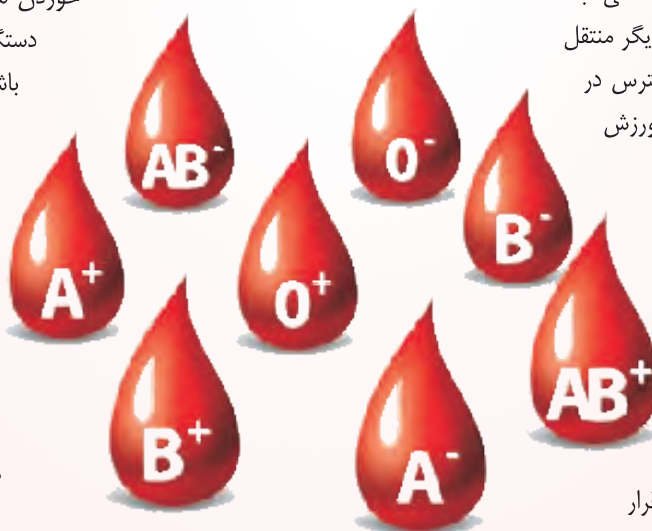
از خواص مهم افراد گروپ خونی A آن است که از خوردن سبزی لذت می برند و دارای دستگاه هاضمه بسیار ظریف می باشند. سیستم دفاعی آنان با جایی که در آن زندگی می کنند خوب هماهنگی پیدا می کند. در برابر حوادث روحی مثل استرس ها و ناراحتی های فکری با آرام کردن درون خود خوب مقاومت می نمایند و افراد فعال و سازنده به شمار می روند.

افراد این گروپ در معرض ابتلای به استرس ها قرار دارند و بهترین راه درمان استرس در افراد این گروپ استفاده از ورزش یوگا است. به طور کلی ورزش های سبک برای افراد این گروپ بسیار مفید است. به خوبی می توانند در جوامع پر جمعیت و بزرگ زندگی کنند و به طور کلی آنها افرادی هستند که تابع قانون، منظم و شایسته هستند. احترام دیگران را رعایت می کنند و از خود خاطره خوبی در سایر افراد باقی می گذارند. نخستین افراد این گروپ از بدو پیدایش انسان

خون، رمز سلامت و تندرستی است، خون به تمام سلول های بدن، اعضا و اندام ها غذا می رساند. خون وسیله دفاعی بسیار ارزشمند در برابر هجوم میکروب ها به بدن است. خون نشان دهنده وضعیت درونی ماست. وقتی انسان مریض می شود در خون تغییرات زیادی ظاهر می شود و داکتران و متخصصین امور صحتی با آزمایش خون و یافتن این تغییرات به مرضی که انسان را مورد حمله قرار داده است پی می برند. یعنی از طریق خون و آزمایش آن می توان دریافت که بدن سالم است یا نه!

مسأله شخصیت

شاید باور نکنید که شخصیت افراد به گروپ خونی آنها بستگی داشته باشد اصولاً افراد هر گروپ خونی دارای خوی، عادت، رفتار و کردار و شخصیت خاص خود هستند. به نظر می رسد که در طول تاریخ به تدریج این حالات و عوامل مربوط به ساختمان درونی و فکری انسان در بخش هایی از بدن (Gene) که عامل تعیین کننده وراثت می باشد، ذخیره شده و از نسلی به نسل دیگر منتقل می شود. بهترین راه درمان استرس در افراد این گروپ استفاده از ورزش یوگا است.

در تاریخ طبابت آمده

است فرزندان که به محض تولد از مادر جدا شده و به نقاط دوردستی برده شده اند ولی بعد از سی یا چهل سال این مادر و فرزند در کنار هم قرار گرفته اند، ملاحظه شده که بسیاری از صفات از مادر به فرزند منتقل شده و تعداد زیادی از خصایص مربوط به شخصیت مادر در فرزند خودنمایی می کرده است. یعنی محیط نتوانسته است این خصوصیات را در فرزند تغییر دهد. آنچه مسلم است گروپ خونی، در ساخت شخصیت ما نقش بسیار مؤثری دارد و این مسئله برای دانشمندان و محققین روشن شده است.

صفات از مادر به فرزند منتقل شده و تعداد زیادی از خصایص مربوط به شخصیت مادر در فرزند خودنمایی می کرده است. یعنی محیط نتوانسته است این خصوصیات را در فرزند تغییر دهد. آنچه مسلم است گروپ خونی، در ساخت شخصیت ما نقش بسیار مؤثری دارد و این مسئله برای دانشمندان و محققین روشن شده است.

با نهایت دقت و نظم انجام می دهند. ورزش و خوردن غذای فراوان برایشان مفید است. شرایط زندگی برای این افراد راحت تر است. کمتر دچار برخوردهای ناراحت کننده می شوند؛ به خوبی می توانند نظرات دیگران را درک کنند.

۳۰ تا ۴۰ درصد از میلیونرها را افراد گروپ خونی B تشکیل می دهد. بسیاری از مدیران و اشخاص سطح بالا در جهان گروپ خونی B دارند. بدن افراد این گروپ از تعادل زیادی برخوردار می باشد. انرژی های مختلفی که در بدن آنها وجود دارد موافق و موازی هم می باشند و به همین جهت این افراد کمتر دچار بیماری می شوند. خواص گروپ خونی B داشتن زندگی منظم و آرام است.

گروپ خونی AB

وجه مشخصه این گروپ همراه شدن خواص گروپ A و B با هم است. افراد این گروپ قابلیت تغییر شرایط بدنی و هماهنگ کردن آن با عوامل خارجی را داشته و ازدستگاه هاضمه حساس و ضعیفی برخوردارند. سیستم دفاعی آنها مقاومت کمتری دارند و می توانند با استفاده از ورزش به استرس ها و ناراحتی های محیطی پاسخ دهند. خلاقیت در این افراد وجود دارد. آنها در همان مراحل اولیه استرس به آن جواب می دهند و آن را از سر می گذرانند. در افراد این گروپ عشق به معنای واقعی وجود دارد.

این افراد، مهربان خوش خلق، خلیق و آرام هستند. میل به نصیحت کردن و راهنمایی مردم در آنها زیاد است و بسیاری از آنها هر کاری که از دست شان برمی آید برای کمک به دیگران انجام می دهند. سیستم دفاعی آنها ضعیف بوده و در برابر میکروب ها و ویروس ها از خود مقاومت زیادی بروز نمی دهند. افراد گروپ AB به خاطر حسن نیت فراوان و خوش قلبی، همیشه خیر و خوبی مردم را می خواهند و همه را به صلح و آرامش دعوت می کنند. بسیاری از کارشناسان امور صحتی و کسانی که روی انرژی درمانی کار می کنند دارای گروپ خونی AB می باشند.

در کره زمین افرادی باهوش، حساس و باشوق بودند و قادر بودند با حوادث محیط خود مبارزه کنند. این افراد می توانند در مواقع حساس به خوبی تصمیم بگیرند و خوب و صحیح عمل کنند.

همچنین آنها قادرند که در مواقع سخت، اضطراب و هیجان خود را به خوبی کنترل کنند. اما وقتی هیجان و ناراحتی آنها از حد فراتر رود این افراد منفجر می شوند افراد این گروپ نمی توانند برای کارهایی که به مدیریت دقیق نیاز دارد، نامزدهای مناسبی باشند. در حالی که افراد گروپ (O) دارای این صلاحیت می باشند.

گروپ خونی (B)

افراد گروپ B در برابر برخورد با حوادث می توانند بلافاصله تغییر وضع داده و خود را با شرایط زمان و مکان هم آهنگ کنند؛ این سخن به آن معنا نیست که در فکر خود پابرجا نیستند بلکه منظور آن است که می توانند با هر تغییری هماهنگ شده و خود را از برخورد با مشکلات در امان نگهدارند. افراد گروپ B قادرند در مقابل بسیاری از بیماری های شایع مقاومت و پایداری کنند. حتی اگر بیماری های قلبی و سرطانی هم بگیرند باز هم عمر بیشتری می توانند داشته باشند.

این افراد در مقابل بیماری ها مقاومت بیشتری نشان می دهند و کمتر از سایر گروپ ها بیمار می شوند. کارهای روزمره را

گردآوری: شهلا خلیلی

چگونگی مراقبت از پوست بدن

مراقبت مناسب و خوب از پوست مانند جلوگیری از اشعه های آفتاب، شستن پوست خود به آرامی و با ملایمت و استفاده منظم از نرم کننده های پوست به شما کمک می کند تا مرحله پیری طبیعی پوست را به تاخیر بیندازید و از بسیاری از مشکلات پوستی جلوگیری کنید. این عادت های ساده برای مراقبت از پوست، به شما کمک خواهد کرد تا پوست خود را محافظت کنید، تا سالم بماند و در سالهای بعدی درخشان، براق و پر طراوت باشد. در اینجا به پنج عادت مهم برای سلامتی پوست اشاره می کنیم:

مراقبت درست و صحیح از پوست می تواند فرآیند پیری طبیعی پوست را به تاخیر بیندازد و از بسیاری از مشکلات پوستی جلوگیری کند. فشار کار و مشکلات زندگی باعث می شود که فرصتی را برای محافظت و مراقبت از پوست بدن خود پیدا نکنید. در نتیجه پوست شما لطافت و نرمی خود را از دست خواهد داد و به تدریج با گذشت زمان پوست شما نازک و ضعیف خواهد شد و سرانجام چروکیده خواهد شد. فعالیت غده های تولید کننده چربی کم می شود و باعث می شود تا پوست شما خشک شود. تعداد رگهای خون پوست کاهش می یابد، پوست شکننده و ضعیف تر می شود و طراوت و شادابی جوانی را از دست می دهد.

چگونگی مراقبت از پوست بدن

1- حفظ پوست از شعاع خورشید

بهترین راه برای مراقبت از پوست خود، حفظ کردن آن از شعاع آفتاب است. اشعه ماورای بنفش (اشعه نامرئی خورشید) به پوست شما آسیب می زند و باعث چین و چروک های عمیق، خشکی، زبری پوست، لکه های تیره و اختلالات جدی دیگری، همچون تومورهای پوستی سرطانی یا غیر سرطانی می شود.

بنابراین پوست خود را از شعاع مستقیم آفتاب حفظ کنید. زیرا اشعه های خورشید از ساعت ۸ صبح تا ۴ بعد از ظهر بیشترین آسیب و زیان را به پوست می رساند. سعی کنید در طول این ساعات، زمان کمتری را در فضای آزاد بگذرانید.

زمانی که مجبور هستید در برابر شعاع آفتاب قرار بگیرید باید لباس های آستین دار و کلاه های پیکدار بپوشید. همچنین به خاطر داشته باشید که بعضی پارچه ها و مدل های خاص لباس نسبت به سایر مدل ها، از شما در مقابل خورشید بهتر محافظت می کند. از کریم ضد آفتاب استفاده کنید. بیست دقیقه قبل از اینکه بیرون بروید، به مقدار مناسب از کریم ضد آفتاب استفاده کنید و هر دو ساعت یک بار و بعد از عرق کردن زیاد یا در آب بودن، مجدداً ضد آفتاب بزنید مؤثر است.

2- سگرت نکشید

سگرت کشیدن می تواند فرآیند پیر شدن طبیعی پوست شما را تسریع کند و به ایجاد چین و چروک کمک کند. سگرت کشیدن باعث تنگ شدن رگ های خون در بیرونی ترین لایه های پوست می شود. این موضوع موجب کاهش جریان خون می شود و پوست را از اکسیژن و مواد مغذی، از قبیل ویتامین A، که برای سلامتی پوست مهم و ضروری هستند، خالی می کند. تمامی این عوامل به بافت های ارتجاعی، که به پوست شما نیرومندی و استحکام و قابلیت ارتجاعی می دهد، آسیب می رساند.

علاوه بر این، حالت های تکراری خاصی که هنگام سگرت کشیدن به صورت خود می دهید، مانند جمع کردن لبها به هنگام داخل کشیدن دود و نیمه باز کردن چشم ها هنگام بیرون دادن دود، به ایجاد چین و چروک صورت شما

کمک می کند. همچنین ممکن است، قرار گرفتن مکرر و مداوم در برابر گرمای حاصل از اشتعال سگرت، به پوست شما آسیب برساند.

بهترین مواد غذایی برای سلامتی پوست

سالم ترین و مؤثرترین راه درمان و شاداب نگه داشتن پوست، راه استفاده از غذاهایی است که منجر به شاداب نگه داشتن پوست بدن انسان می شود. گروهی از خوراکی های طبیعی و سالم می توانند به پوست بدن انسان ها طراوت ببخشند. این خوراکی ها نه تنها پوست را تازگی می بخشند بلکه هزینه آرایش یا ویزیت داکتر متخصص پوست را بسیار کاهش می دهند.

1- چای سبز

چای سبز غنی از آنتی اکسیدان هایی است که التهاب را کاهش می دهد و سلول های پوست را حفظ می کند. ثابت شده است که چای سبز آسیب ناشی از اشعه خورشید و اشعه فرابنفش را کاهش می دهد که در حقیقت سبب کاهش خطر سرطان پوست می شود. چای سبز غنی از پلی هیدروفنال هاست ترکیباتی که سرطان را رفع می کند و با رادیکال های آزاد مقابله می کند.

تحقیقات اخیر دانشمندان دانشگاه فارمیسی جورجیا نشان می دهد که بیشترین مقدار پلی هیدروفنال در چای سبز است. همچنین چای سبز بعنوان «اکسیر جوانی» لقب گرفته که سلول های مرده پوست را دوباره فعال می کند. خواص مفید دیگر چای سبز اینکه حاوی مقدار زیادی ویتامین C، D، K، همچنین ریبوفلاوین، روی، کلسیم، منیزیم و آهن است.

2- ماهی سالمون

سالمون و ماهیان چرب دیگر، چهار مغز و بذر یا هسته کتان بالاترین میزان اسیدهای چرب را دارند که کلید سلامت پوست است. اسیدهای چرب ضروری مثل امگا 3 به حفظ سلامتی سلول های پوست از طریق جلوگیری از ورود مواد مضر کمک می کند، همچنین اجازه می دهد مواد مغذی وارد سلول ها شود و مواد زائد خارج شود. امگا 3 همچنین مواد فاسدی که بدن تولید می کند و سبب صدمه به پوست می شود را کاهش می دهد. افزایش مصرف

چگونگی مراقبت از پوست بدن

4- زردک

زردک، منبع عالی ویتامین A است، که از نیازهای غذایی پوست است. همچنین حاوی سطح بالایی آنتی اکسیدان هایی اند که از صدمه رادیکال های آزاد به پوست، جلوگیری می کند. ویتامین A لازمه رشد و حفظ سلولهای پوست است و کمبود ویتامین A می تواند سبب خشکی پوست شود. زردک همچنین منبع بالایی از فیبر، بیوتن، ویتامین K، C و B⁶، پتاشیم و تیامین است.

5- آب

مقدار زیادی آب بنوشید، آب کافی کمک می کند پوست جوان و سالم بماند. به نظر می آید آب موجود در نوشابه های شیرین یا کافئین دار جزء آب مصرفی به حساب نمی آید، آب نوشیده شده بایستی خالص باشد، آب تمیز سلولهای پوست را دوباره جوان می کند.

غذاهای حاوی امگا D³ مثل سالمون (نوعی ماهی از خانواده ماهیان آزاد) به نرمی و طراوت پوست کمک می کند. در رژیم غذایی اسیدهای چرب امگا 6 نسبت به امگا 3 مناسبتر است، سالمون همچنین غنی از پروتئین، پتاشیم، سلنیم و ویتامین B¹² است.

3- بلوبری (میوه ای کوچک از خانواده توت ها)

بلوبری منبع عالی ویتامین A است که مواد مغذی پوست سالم را فراهم می کند. همچنین حاوی سطح بالایی آنتی اکسیدانهاست و رادیکالهای آزاد که سبب خرابی مسلم سلولهای پوست می شود را نابود می کند. آنتی اکسیدانها و فیتوکمیکال ها (منابع غذایی گیاهی) در بلوبری، DNA رادیکالهای آزاد را بطور شیمیایی خنثی می کند. و صدمه به سلول را کاهش می دهد. زمانی که سلولهای پوست از آسیب و تجزیه حفظ می شوند، جوانتر می شوند. بلوبری ها منبع عالی فیبرهای محلول و غیر محلول، ویتامین C، منگنز، ویتامین E و ریبوفلاوین اند.

Internet Banking

غزنفر بانک در کامپیوتر شما

- مشتریان محترم میتوانند از این طریق ID های خویش را بررسی نمایند.
- تمام صورت حساب خویش را به صورت مفصل در صفحه کامپیوتر ملاحظه فرمایند،
- از وضعیت چک های خویش که آیا تا دیه گردیده و یا خیر، آگاهی کسب نمایند.

دفتر مرکزی:

۸۶۶ سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی: ۵۵۹۸

mainbranch@ghazanfarbank.com ۰۷۹۸ ۷۸۶ ۷۸۶ / ۰۷۹۷ ۸۶۰ ۰۰۳

محمد رازق فانی

شاعر، نویسنده، طنزنویس و روزنامه نگار معاصر کشور

مجله ها ظاهر شد. گفته می شود که "رازق فانی شخصیت ادبی، فرهنگی، مبرا از هرگونه تکلف بود از همین جاست که نبشته ها، سروده ها و داستان هایش نیز عام فهم و دل پذیر مردم واقع گردیده است. همین گونه او را چنین توصیف کرده اند:

«رازق فانی سرایشگر وارسته، سخن پرداز با فهم، نویسنده دانا و ژورنالیست ژرف نگر که با ارایه نبشته هایش، با پرداخت نازک خیالی هایش و با عمق پردازی در عرصه داستان بر سکوی قلوب اهل ذوق جایگاهی بلندی یافت.»

فانی در سال ۱۳۶۷ همراه با خانواده ای خود راه مهاجرت در پیش گرفت و در شهر سان دیاگو ایالت کالیفرنیا اقامت گزید. وی در دیار غربت نیز از فعالیت های فرهنگی دست نکشید و آثار چندی از خود به جا گذاشت.

در ۲ دسامبر ۲۰۰۶ محفل بزرگداشتی به مناسبت تجلیل از کارنامه های ادبی رازق فانی در دانشگاه مریلند ایالات متحده امریکا، از سوی انجمن دانشجویان افغان آن دانشگاه به باری سفارت کبرای دولت اسلامی افغانستان و مرکز زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مریلند برگزار شد. در این محفل، شخصیت های برجسته ی فرهنگی و سیاسی افغانستان از جمله دکتر روان فرهادی، واصف باختری، لطیف ناظمی، سمندر غوریانی، متین سلجوقی، حامد نوید و تعدادی از شاعران و نویسندگان همروزگار و نوپرداز از اروپا، امریکا و کانادا شرکت ورزیده بودند.

سرانجام، رازق فانی به سبب بیماری سرطان که به آن مبتلا بود، ساعت یک بعد از ظهر روز یکشنبه دوم ثور ۱۳۸۶ خورشیدی (۲۲ اپریل ۲۰۰۷ میلادی) چشم از جهان فرو بست.

محمد رازق فانی فرزند میرزا محمدصدیق، در سال ۱۳۲۲ خورشیدی (۱۹۴۳ میلادی)، در محله بارانه شهر کهنه کابل به دنیا آمد. پدرش مردی روشن ضمیر و متدین و مادرش بانویی پرورده شده در دامن خانواده روحانی بود که هر دو از باشندگان شهر کابل بودند.

فانی آموزش های ابتدایی و متوسطه را در لیسه حبیبیه کابل فراگرفت و تحصیلات عالی را در سال ۱۳۵۶ با به دست آوردن درجه ماستری در رشته اقتصاد سیاسی از یکی از دانشگاه های بلغاریا، به اتمام رسانید.

فانی سال های زیادی در دفاتر دولتی اشتغال ورزید و با وجود این که رشته تخصصی او اقتصاد سیاسی بود، بیشترین ایام زندگی خود را در بخش ادبیات به ویژه شاعری، طنز نویسی، نویسندگی و کار خبرنگاری وقف کرد. او در این عرصه آثار گرانمایی از خود به جا گذاشت.

وی سرودن شعر را در ایام جوانی از سال ۱۳۴۰ آغاز کرد و در عرصه نشرات و کارکردهای فرهنگی به فعالیت های ارزشمندی دست زد. آفرینش های قلمی او در قالب های نظم و نثر از سال ۱۳۴۲ در صفحه روزنامه ها و

چون خود از هم‌رهان قافله آید
همره دزد کاروان نزنید
باده با دوست در عیان چو خورید
لقمه با غیر در نهان نزنید

صدف

همه جا دکان رنگ است همه رنگ می‌فروشند
دل من به شیشه سوزد همه سنگ می‌فروشند
به کرشمه یی نگاهش دل ساده لوح ما را
چه به ناز میرباید چه قشنگ می‌فروشد
شرری بگیر و آتش به جهان بزن تو ای آه
ز شراره یی که هر شب دل تنگ می‌فروشد
به دکان بخت مردم کی نشسته است یارب
گل خنده می‌ستاند غم جنگ می‌فروشد
دل کس به کس نسوزد به محیط ما به حدی
که غزال چوچه اش را به پلنگ می‌فروشد
مدتیست کس ندیده گهری به قلمز ما
که صدف هر آنچه دارد به نهنگ می‌فروشد
ز تنور طبع فانی تو مجو سرود آرام
مطلب گل از دکانی که تفنگ می‌فروشد

نخستین اثر رازق فانی به‌نام "ارمغان جوانی" در افغانستان به چاپ رسید. سپس چهار مجموعه شعری دیگر او هم انتشار یافت. همچنین، در زمانی که در کشور آمریکا در هجرت به‌سر می‌برد، یعنی بین سال‌های ۱۹۹۰ میلادی تا زمانی که درگذشت، چهار مجموعه دیگر شعری به‌نام‌های: "دشت آینه و تصویر"، "ابر و آفتاب"، "شکست شب" و "تازه‌ترین آن به‌نام "پیامبران کاذب" به چاپ رسیده و به کارنامه ادبی خود افزوده است.

نمونه شعر:

خزف و گهر
طعنه برخسته رهروان نزنید
بوسه بر دست رهزنان نزنید
چون کمان کهنه شد، کمانش پیر
به هدف تیر از آن کمان نزنید
تکیه بر زنده گان کنید ای قوم
تاج بر فرق مردگان نزنید
هیچگاهی خزف گهر نشود
خاک در چشم مردمان نزنید

فواید یوگا برای سلامتی

نوع جدیدی از یوگا، در مورد توانایی های بدنی که برای انجام آن نیاز دارید، تلاش کنید. میزان شدت آن را دریابید. با مربی و دیگر افرادی که آن را انجام می دهند صحبت کنید تا مطمئن شوید برای شما مناسب است. آهسته حرکت کنید. در این بخش با هیچ کسی رقابت نکنید، قبل از هر گونه کشش شدید، اصول را بیاموزید. قبل از هر جلسه به طور صحیح، خود را گرم کنید زیرا عضلات سرد، احتمال مصدومیت را بالا می برند. لباسی بپوشید که بتوانید راحتی حرکت کنید.

اگر روش انجام یک تمرین را درک نکردید، قبل از اینکه خودتان امتحان کنید، سوال کنید و درخواست کنید تا دوباره ببینید. مایعات بنوشید. خصوصاً زمانی که در حال انجام حرکاتی بنام یوگای داغ هستید که در محیطی گرم و مرطوب انجام می شود، به آنچه بدنتان به شما می گوید گوش فرا دهید. یوگا برای صدمه زدن نیست. اگر احساس درد می کنید انجام آن را متوقف کنید. اگر درد ادامه داشت به مسئول مراقبت های حفظ الصحة خود مراجعه کنید. اگر احساس درد در سینه یا ضعف یا گرمای بیش از حد یا سرگیجه کردید، بلافاصله حرکات تان را متوقف کنید. اگر بعد از توقف این احساس ادامه داشت، فوراً به داکتر مراجعه کنید.

یوگا و انعطاف پذیری

برخی تصور می کنند که در ورزش یوگا باید حرکات و کشش هایی را مثل یک ورزشکار ژیمناستیک انجام دهند. و فکر میکنند که سالمند شده و بدن شان برای انجام این

بیش از 5000 سال است که تمرینات یوگا انجام می شود و هم اکنون نزدیک به 11 میلیون آمریکایی از فوائد آن برای سلامتی خود بهره می برند. اغلب کلاسهای یوگای غربی بر روی حالت های فیزیکی تمرکز دارند که آسانا نامیده می شوند. همچنین برخی از روشهای تنفسی و مدیتیشن (مراقبه) را نیز استفاده می کنند. برخی کلاسهای یوگا فقط برای تمدد اعصاب طراحی شده اند. اما سبک هایی از یوگا نیز وجود دارند که به شما می آموزند چگونه بدن خود را به روش هایی جدید حرکت دهید. با انتخاب یکی از این سبک ها از لحاظ سلامتی فوائدی عاید شما می شود که شما را قادر به افزایش انعطاف پذیری، مقاومت، و توازن می کند.

یوگا یکی از اشکال ورزشی ایمن است، ولی کاملاً بدون خطر نیست. طبق نظر انجمن جراحان ارتوپدی آمریکا مصدومیت های رایج ناشی از یوگا که در بخش عاجل درمان می شوند عبارتند از کشش بیش از حد و تکرار کشش در ناحیه های گردن، شانه ها، ستون فقرات، پاها و زانو ها هستند. همچنین برخی حرکات نیز می توانند خطر آسیب دیدگی را هنگامی که شما دچار پوکی استخوان شدید، فشار خون بالا یا پائین، مشکلات گوش، مشکلات ستون فقرات و یا حامله باشید، بالا ببرند.

اگر حامله هستید یا مشکل سلامتی دارید، با مسئول مراقبت های درمانی خود، قبل از شروع برنامه یوگا مشورت کنید. مسئول مراقبت های درمانی شما می تواند در اینکه چه سطحی از یوگا برایتان مناسب است به شما کمک کند. به تنهایی و خودسرانه برای یاد گیری یوگا اقدام نکنید. با یک مربی معتبر و با تجربه جهت یادگیری روش صحیح انجام تمرینات و جلوگیری از مصدومیت کار کنید.

یوگا جایگزین مراقبت های درمانی نیست. یوگا فوائد بسیاری برای سلامتی دارد و شاید حتی به عنوان بخشی از برنامه های درمانی گنجانده شود. اما باز هم باید به طور مرتب با مسئول مراقبت های درمانی خود در تماس باشید و درمان مناسب را، در صورت لزوم دریافت کنید. محدودیت های خود را بشناسید و در همان حدود بمانید. قبل از شروع

در ماهیچه ها و عضلات شکم افزایش می دهد. حالت هایی که قسمت پائینی پشت را تقویت می کنند حالت صندلی است. وقتی تمام حرکات به درستی انجام شوند می توانند نیروی مناسب در عمق عضلات شکم ایجاد کنند

با افزایش انعطاف پذیری و قدرت، طرز ایستادن نیز بهتر می شود. اغلب حالت های ایستاده و نشسته قدرت ماهیچه را افزایش می دهند. این بدان دلیل است که شما برای پشتیبانی و حفظ هر حالت به ماهیچه های شکمی عمقی وابسته هستید. با ماهیچه ای قویتر بهتر می توانید صاف نشسته و یا ایستاده شوید. از فوائد دیگر یوگا افزایش هوشیاری بدن است. این هشیاری به شما کمک می کند که هنگام افتادن یا کسالت به سرعت حالت خود را حفظ کنید.

فواید یوگا برای تنفس

بدلیل تنفس های همراه با آگاهی که در یوگا انجام می شوند، اغلب ظرفیت شش ها افزایش می یابد. نتیجه این عمل بهبود عملکرد ورزشی و میزان تحمل است. اما یوگا مانند دویدن و بایسکل سواری بر روی تناسب اندام تمرکز ندارد. شرکت در یک کلاس یوگای قدرتی شدید که در آن تنفس شدید در اتاقی گرم انجام می شود نیز می تواند مفید باشد. حتی تازه کار ها نیز پس از شرکت در اولین جلسه ورزش یوگا، کاهش تنش و آرامش بیشتر را احساس می کنند. برخی سبک های یوگا اثرات خاصی روی تمرکز ذهن و تنفس دارند. هنگام اجرای آن ذهن آرامش می یابد.

یوگا، میزان هورمون های کاته کلومین ها که توسط غدد فوق کلیوی تولید می شوند، را کاهش می دهد. کاهش سطوح هورمونی، دوپامین، نورو اپی نفرین و اپی نفرین، باعث ایجاد احساس آرامش می شود. برخی مطالعات به هورمونی بنام اکسی توکسین اشاره دارند. این هورمون که به اصطلاح هورمون اعتماد و وابستگی نیز نامیده می شود، مربوط به احساس آرامش و وابسته بودن به دیگران است. هر شاگرد یوگا بعد از انجام حرکات یوگا احساس خوشحالی و رضایت بیشتری می کند. اخیرا محققان شروع به پژوهش در مورد اثرات یوگا بر روی افسردگی نموده اند، یکی از فوائد یوگا که ممکن است بدلیل افزایش میزان اکسیجن در مغز

حرکات مناسب نمی باشد. در حالی که برای افزایش انعطاف پذیری بدن، هیچ وقت دیر نیست. مجموعه حرکات یوگا که آسانا نام دارند، از طریق کشش بی خطر عضله ها، انجام می شوند. این کار باعث آزاد شدن اسید لاکتیک در عضلات، شده و ممکن است باعث خشکی و تنش و درد و خستگی شود. علاوه بر آن یوگا باعث افزایش حرکت و روان سازی مفصل ها می گردد. نتیجه آن، احساس راحتی و رهایی در کل بدن است.

یوگا نه تنها عضلات شما بلکه تمام بافت های نرم بدن از جمله رباط ها، تاندون ها، و غلافی که به دور عضله های شما را نیز کشش می دهد. و در مدت کوتاهی فوائد آن را خواهید دید. در یک مطالعه، طی 6 هفته تمرینات یوگا شرکت کنندگان تا 35٪ بهبود انعطاف پذیری داشته اند. بیشترین میزان بهبود در شانه ها و بالاتنه بوده است.

یوگا و قدرت بدنی

برخی سبک های یوگا مانند آشتانگا و یوگای قدرتی از دیگر سبک ها قویتر هستند. تمرین هر یک از این سبک ها، به شما در بهبود قدرت عضلات، کمک کند. اما سبک های با قدرت کمتر نیز، مانند اینگار یا هائا که تمرکزشان کمتر بر روی حرکت و بیشتر بر روی تعادل دقیق در حین انجام حرکت است، می توانند قدرت و استقامت انسان را بالا ببرند.

بسیاری از حرکت ها مانند حالت تخته، قدرت بالا تنه را بالا می برد. هر چقدر که سن شخص بالاتر باشد، انجام و اثرگذاری حرکات یوگا دشتوار تر است. حالت های ایستاده مخصوصا اگر برای تنفس های طولانی انجام شود قدرت را

فواید یوگا برای سلامتی

یک جزء کلیدی از برنامه دکتر «دین اورنیش»، در درمان بیماری های قلبی بوده است. این اولین برنامه در جهت برعکس کردن روند بیماری قلبی از طریق سبک زندگی و رژیم بجای جراحی بود. در سطح بیوشیمیایی، مطالعات اثر آنتی اکسیدانی یوگا را تایید می کنند. و همچنین یوگا با کاهش میزان کلسترول و تری گلیسرید، همزمان به افزایش عملکرد سیستم ایمنی بدن، کمک می کند.

تأثیرات یوگا بر دیگر شرایط طبی

با افزایش محبوبیت یوگا در غرب، محققان پزشکی مطالعاتی را در مورد فوائد درمانی یوگا آغاز نمودند. همچنین نام دیگر آن یوگا درمانی یکپارچه یا IYT است. این روش به عنوان یک درمان مکمل، برای شرایط طبی خاص از افسردگی تا بیماری های قلبی استفاده شده است. از فوائد یوگا برای دیگر شرایط طبی مزمن مانند، کاهش نشانه های آسم، درد پشت، و آرتروز (التهاب مفاصل) استفاده شده است. بیشتر مطالعات بالینی در خارج از ایالات متحده، انجام می شوند. اما حتی NH نیز، آزمایش های بالینی را بر روی یوگا و فوائد آن برای سلامتی در بیماری هایی مانند بی خوابی و تصلب چندقابله آغاز کرده است.

دیگر فوائد یوگا

برخی از مطالعات اشاره می کنند که شاید یوگا در یادگیری و حافظه بتواند مفید باشد. محققان در مورد توانایی یوگا در کاهش فرایند پیر شدن، افزایش احساس فرد در خویشتن داری یا بهبود سطوح انرژی در حال انجام مطالعه و تحقیق هستند. شاید مطالعه برخی فوائد بالقوه یوگا، از لحاظ علمی دشوار باشد. برای نمونه، گفته می شود که یوگا هشیاری معنوی را افزایش می دهد. حکایت های زیادی در مورد آنچه یوگا قادر به انجام آن است، وجود دارند. برخی از کارشناسان ورزش یوگا براین باور اند که یوگا می تواند به بهبود ازدواج ها و روابط کاری نیز کمک کند. تنها راهی که برای اطمینان از آنچه یوگا برای شما قادر است انجام دهد، این است که خودتان امتحان کنید و ببینید.

منبع: نیک صالحی

باشد. همچنین بر روی یوگا به عنوان در مان اختلال وسواس، مطالعاتی در حال انجام است.

فوائد یوگا برای قلب

شاید یکی از بیشترین زمینه های مطالعاتی در مورد فوائد یوگا، اثرات آن بر بیماری های قلبی است. از دیرباز، یوگا را به عنوان پائین آورنده فشار خون و کم کننده ضربان قلب می شناسند. ضربان قلب کمتر می تواند برای افراد با فشار خون بالا و بیماری قلبی و تپش قلب مفید باشد. یوگا

بانکداری از طریق پیام کتبی

SMS Banking

طریقه استفاده:

- برای نشان دادن بیلانس حساب تان این پیام کتبی را (Bal) به شماره ۲۲۵۵ ارسال کنید
- برای آگاهی از سه معامله آخرتان در غضنفر بانک این پیام کتبی را (TRAN) به شماره ۲۲۵۵ ارسال کنید.

دفتر مرکزی:

۸۶۶ سرک عمومی شیرپور، کابل، افغانستان / صندوق پستی: ۵۵۹۸
mainbranch@ghazanfarbank.com ۰۷۹۸ ۷۸۶ ۷۸۶ ۰۷۹۷ ۸۶۰۰۰۳

تیم فوتبال وزارت معارف به غضنفر بانک افتخار بخشید

غضنفر بانک مفتخر است که تیم فوتبال وزارت معارف، جوانانی که آینده کشور را رهبری می کنند، در مسابقات لیگ فوتبال کپ های کابل که قرار است به زودی از سوی فدراسیون فوتبال کشور در استادیوم ورزشی غازی برگزار گردد، با لباس غضنفر بانک به میدان می رود.

غضنفر بانک به آینده نسل جوان بویژه ورزشکاران می اندیشد.

نفسستان

● ● (ویژه شعر و ادب)

دو سوی دیوار

نیست زانوی تو تا من سر گذارم لحظه یی
نیست بازوی تو تا خود را برآرم لحظه یی
سخت جانم ساخته این عشق، باور کرده ام
گرچه میگفتم که بی تو دم ندارم لحظه یی
از گناه خویش پیش خود خجالت میکشم
نیستی تا عذر با بوسه بیارم لحظه یی
بی تو یک لحظه هزاران سال بر من بگذرد
باتو اما سال ها را میشمارم لحظه یی
اشک دیگر نیست اما دردمن بی چاره نیست
چشمهایم را به پای تو بیارم لحظه یی
سمیع حامد

شهر قهرمان

کابل تو قلب پر تپش خلق کشوری
چشم و چراغ مردم بیدار خاوری
سرباز راه صلحی و آزادی وطن
چون موج مست حمله جانان آوری
در آسمان صاف و کبود جهان او
گلگون ستاره ای و شهاب شنواری
شمشیر آبداری و چون کوه استوار
هرگز هرسر نبرد به کس خم نیاوری
دربحر پرتلاطم رزم زمان ما
شرق نوین به جوش و خروش نو آوری
تاکی به گرد خویش بگردی چون آسیاب
از بهر چه به خلق وطن دیر باوری
این ده و روستاست کمر بند محکمت
آخر چرا؟ به دهکده ها رو نیاوری
تا توده های ده نیاید به سوی تو
کی دشمنان خویشان از پا در آوری
نام و نشان تازه به دست اوری به حق
گر ریشه های فقر و ستم را بر آوری
از قله های سرکش پنجشیر و بامیان
روزی که مردمان وزن را فر آوری
درقلب آسیا شوی شهر قهرمان
شهر پراز شکوه و جلال نو آوری
کابل تو وارث سنن توده هاستی
باشد چنین قضاوت تاریخ و داوری
تا نبض دوستان بتید از برای صلح
هرگز مگو که کابل بی یار و یآوری
پس زنده باد کابل حماسه ساز ما
این گهوار صلح و نبرد دلاوری

دستگیر پنجشیری

غمنامه

ای روز بی کسی به کجا می بری مرا؟
تا عمق مرگ و درد چرا می بری مرا؟
تا کی صفای قلب مرا تیره می کنی
این غم به دام درد و فنا می بری مرا
ای آه سرد من ز کجا باز می رسی؟
ای روح پاک من به سما می بری مرا
ای درد بی کسی چو به درمان نمی رسی
آخر کجا به پشت دو تا می بری مرا؟
ای بخت بد کنش تو به فریاد من برس
او را جدا کجا و جدا می بری مرا؟
عیسی دمی کجاست که احیای ما کند؟
نزد مسیح سوی سما می بری مرا؟
گاهی روم زخویش و گهی گریه می کنم
دل می کند شراره کجا می بری مرا؟

نفیسه خوشنصیب غضنفر

این سان که شعله خیز بود ناله های من
پُر آتش است سینه دردآشنای من
گر دل نشین بود سخنانم شگفت نیست
هر دم بلند می شود از دل صدای من
آن راز سر به مهر که داغ دل من است
من دانم و دل من و داند خدای من
دعوت مکن زمانه به جاه و حشم مرا
هرگز بر استخوان ننشیند همای من
مشاطه روان من اندیشه نکوست
دل بی غبار آینه قدنمای من
دایم بزرگ و پاک چو روح فرشته باش
ای آرزو ز توست همین التجای من
«بارق» ز فیض ذوق تکاپو به کوی دوست
برگ گل است آبله در زیر پای من
بارق شفیی

راشه چې د روح پر لئمو وکړو د نغمو باران
راشه چې یو بل ته مطربان شو مضرابونه شو
راشه د (رحمان) پر غزلونو تندې ماتې کړو
راشه هسې نه چې درواغجن شو سربابونه شو
راشه چې "کاروان" مو د خمار له خوبه پاڅوو
راشه چې یو بل ته هم ساقی هم شرابونه شو

پیرمحمد کاروان

حافظ

قلم مې نن په ویر کې ناست دی
نه دی لیکل کړي نه یې زړه خبرې کړینه
دخوایشینی خبرې واورید
په اوښکو راغی هم سلگۍ دغم وهینه
ستوري آسمان کې هم ویرجن دي
دپوخ شاعر، استاد «حافظ» ستوری نن ځینه
کلی، حجره، ژاړي په د پسرې
خراغ مو مړ شو دا به څوک ولروینه
الله دې وښه «حافظه»
له تا نه پاتې شوه ګاڼه دهنر مینه
په زړه صادق، په ایمان کلک وې
خدای دې جنت دروازی خلاصی په مخ وینه
پښتونوالی درېسې اوښکې تویونه
سرحد غمجن دی غم یې ډیر شو
دی یادوي مرستې دتا دشعر درسونه
امرالدين سرحد

ستا یادونه

ستا یادونه راسره دي چې ته نه یې
ټول غمونه راسره دي چې ته نه یې
د ساحل په غاړه غاړه ستا لپاره
دا موجوده راسره دي چې ته نه یې
له سپوږمۍ سره د شپې خبرې ستا کړم
ستا خوبونه راسره دي چې ته نه یې
ستا دیدن ته مې ملنګ له ځانه جوړ کړ
تش جامونه راسره دي چې ته نه یې
د ریار په لاس مې درکړل ځوابونه
بس لیکونه راسره دي چې ته نه یې
سترگو سترگو ته مې کیرې له نظره
خو تصویرونه راسره دي چې ته نه یې
لمره راشه ټول غمونه رانه ټول کړه
ډیر دردونه راسره دي چې ته نه یې
(لمر)

راشه چې نغمې کړو

راشه چې نغمې کړو سره ګلېږې ربابونه شو
راشه سره ولولو د شعر کتابونه شو
راشه چې باڼه پر ښو کېږدو سترګې سترګې شو
راشه دا ځنګرې کړو خړوبې دریابونه شو
راشه چې لاسونه د شغلو کړود یو بل نه تاو
راشه څو جوړه جوړه آسمان ته شهابونه شو
راشه د دعا په شونډو ښکل د یزدان شونډې کړو
راشه چې سجده شو ښکلي ښکلي ټوابونه شو
راشه پټ پټانی شو او یو بل سره بیامومو
راشه سوال د مینې شو د مینې ځوابونه شو

جمله های طلایی

(یک جمله ارزشمند می تواند زندگی انسان را دگرگون و هدفمند کند.)

قسمت سی و چهارم:

- مسلمان آن است که مردم از دست و زبان او در امان باشند. (پیامبر اکرم ص)
- از لجاجت بهره‌یزید که انگیزه آن، نادانی و حاصل آن، پشیمانی است. (پیامبر اکرم ص)
- راستی به دل آرامش می‌بخشد و از دروغ شک و پریشانی می‌زاید. (پیامبر اکرم ص)
- بدبخت کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت را با هم دارد. (پیامبر اکرم ص)
- به زیانت اجازه نده که قبل از اندیشه ات به کار افتد. (شیلون)
- لباس قدیمی را بپوشید ولی کتاب نو بخرید. (آستین فلیز)
- صرفه جوئی خود یکی از منابع مهم درآمد است. (الکساندر دوما)
- بهترین چاره غضب، به تاخیر انداختن آن است. (سلیکا)
- فرصت از دست مده و در کارسستی مکن که میوه آن ذلت است. (فیثاغورث)
- شکست باید انرژی خفته را بیدار کند. (رومن رولان)
- احساس قدرشناسی و سپاس را در خود تقویت کنید. این عواطف از معنوی ترین احساسات ما هستند و بیش از هر چیز، زندگی ما را پر بار می سازند. (آنتونی رابینز)
- ابله ترین دوستان ما، خطرناک ترین دشمنان هستند. (سقراط)
- خود را بزرگ شمردن نشانه بدبختی است. (امرسون)
- دانه خدمت نیکو بیفشان، یادگارهای شیرین از آن بیرون خواهد آمد. (مادام دوستاهل)
- غذا را سبک کن تا ازمرض ایمن شوی. (جالینوس حکیم)
- اگر زندگی با تو سازگاری ندارد تو با او سازش کن. (اسپارت)
- از زندگی خود لذت ببرید، بدون آنکه آنرا با زندگی دیگران مقایسه کنید. (کندورسه)
- تصمیم بگیرید که چه می خواهید و مشخص کنید که چه عاملی مانع رسیدن به آن خواسته است. (آنتونی رابینز)
- هر چه بیشتر عشق بورزید، عشق و شور زندگی بیشتری به شما روی خواهد آورد. (باربارا دی آنجلیس)
- از گوش دادن به سخنان دشمنان تان غافل نباشید، آنها اشتباهات شما را به خوبی بیان می کنند. (ویلیام شکسپیر)
- چه تفاوتی دارد که در شهر بزرگی زندگی کنی یا در شهری کوچک؛ زندگی راستین در درون ماست. (جبران خلیل جبران)
- دعا سخن روح است که حقیقت را به درستی بازگو می کند. (پی.جی.بلی)
- یک جنگجوی راستین، پیش از جنگ پیروز است. (مارک فیشر)
- قهرمان راستین کسی است که باعث خوشی دیگران می شود. (مونترلان)
- خرد، توانایی بهره‌گیری درست از زمان و دانش است. (توماس ج. واتسون)
- زیاد کار کردن مهم نیست، درست کار کردن مهم است. (پارتو)

- ما همیشه وقت کافی داریم به شرط آن که هم بخواهیم و هم درست از آن استفاده کنیم. (گوته)
- تصمیمات ما هستند که سرنوشت ما را تعیین می کنند. (آنتونی رابینز)
- کسی که فرصت برآوردن نیاز دیگری را از دست می دهد، یکی از شایسته ترین تجربه هایی را که زندگی ارائه می کند، از دست داده است. (پالی تکست)
- زندگی بدون عشق مثل درختی بدون شکوفه و بدون برگ و بار است. (جبران خلیل جبران)
- آنان که همیشه و مداوم از زندگی گله و شکایت دارند، کمتر از دیگران برای نبرد روزانه آماده هستند. (موسولینی)
- اگر صد آب حیوان خورده باشی - چو عشقی در تو نبود مرده باشی (وحشی بافقی)
- ترجیح می دهم در آتش کین آن ها نابود گردم، تا این که بدون عشق تو تن به ذلت زندگی تسلیم کنم. (ویلیام شکسپیر)
- امید در زندگانی بشر به همان میزان اهمیت دارد که بال برای پرندگان. (ویکتور هوگو)
- درنومیدی بسی امید است پایان شب سیه، سفید است. (نظامی گنجوی)
- آرزو و تمنا نیمی از زندگی و بی تفاوتی نیمی از مرگ است. (جبران خلیل جبران)
- سعادت مند کسی است که بر مشکلات و مصائب زندگی لبخند بزند. (مارلو)
- تنها راه کشف ممکن ها، رفتن به ورای غیر ممکن ها است. (آرتور کلارک)
- مردم اشتباهات زندگی خود را روی هم می ریزند و از آنها غولی بوجود می آورند که نامش تقدیر است. (جاوایور هاینز)
- آدمی ساخته ی افکار خویش است فردا همان خواهد شد که امروز می اندیشیده است. (موریس مترلینگ)
- به چه دردم می خورد که دوستم بدارند؟ اگر تو مرا دوست بداری لذتش را تو می بری نه من. (ژان پل سارتر)
- رمز موفقیت، پابندی به هدف در زندگی است. (بنجامین دیزاراییلی)
- بهترین زمان برای تربیت اراده ، ایام جوانی است. فیثاغورث
- اگر دوست تو مرتکب خطایی شد، از دوستی او صرف نظر مکن ، زیرا که انسان در معرض خطاست. فیثاغورث
- شک هایت را باور نکن و هیچگاه به باورهایت شک نکن. (نلسن ماندیلا)
- رویاهای بزرگ در سر داشته باشید و از شکست نهرا سید. (نرمن ووغان)
- اولین درسی که والدین باید به فرزندان خود بیاموزند، صداقت است. (شوینهاور)
- اراده مرد عامل خوشبختی اوست. (شچدرین)
- به من بگو قبل از آمدن به این دنیا کجا بودی؟ تا بگویم بعد از مرگ کجا می روی. (شوینهاور)
- در زندگی ثروت حقیقی مهربانی است ، و بینوایی حقیقی خودخواهی. (وینه)
- یک "حقیقت مضر" همیشه بهتر از یک "دروغ مفید" است. (اریک بولتون)
- پرسیدم دوست بهتر است یا برادر؟ گفت دوست برادری است که انسان مطابق میل خود انتخاب می کند. (امیل فاگو)
- خدایا! مرا از دوستانم محافظت بفرما. چون می دانم چگونه خویشان را در مقابل دشمنانم حفظ کنم! (ولتر)
- دوست مانند چتریست که باید روزهای بارانی همراه شما باشد. (پل نرولا)
- اگر من نگرش و طرز فکر را کنترل نکنم، او مرا تحت کنترل خود در خواهد آورد. (نلسن ماندیلا)
- آدمی را امتحان به کردار باید کرد نه به گفتار ، چه بیشتر مردم زشت کردار و نیکو گفتارند. (فیثاغورث)
- ترجیح می دهم حقیقتی مرا آزار دهد، تا اینکه دروغی آرام کند. (ناشناس)

حکایت و اندرز

مبارزه با مشکلات

روزی الاغ یک دهقان به درون چاه افتاد. دهقان پیر هر چه سعی کرد نتوانست الاغ را از درون چاه بیرون بیاورد. برای اینکه حیوان بیچاره زیاد زجر نکشد، دهقان و مردم دهکده تصمیم گرفتند چاه را با خاک پر کنند تا الاغ زودتر بمیرد و مرگ تدریجی او باعث عذابش نشود.

مردم با سطل روی سر الاغ خاک می ریختند اما ... الاغ هر بار خاک های روی بدنش را می تکاند و زیر پایش می ریخت و وقتی خاک زیر پایش بالا می آمد، سعی می کرد روی خاک ها بایستد. مردم دهکده همینطور به زنده به گور کردن الاغ بیچاره ادامه دادند و الاغ هم همینطور به بالا آمدن ادامه داد تا اینکه به لبه چاه رسید و در حیرت دهقان و مردم دهکده از چاه بیرون آمد.

مشکلات، مانند خاک بر سر ما می ریزند باید از مشکلات سکویی بسازیم برای صعود! و ثابت کنیم که توان مبارزه با مشکلات را داریم.

***

نیش عقرب

روزی مردی، عقربی را دید که درون آب دست و پا می زند. او تصمیم گرفت عقرب را نجات دهد، اما عقرب انگشت او را نیش زد. مرد باز هم سعی کرد تا عقرب را از آب بیرون بیاورد، اما عقرب بار دیگر او را نیش زد. رهگذری او را دید و پرسید: "برای چه عقربی را که نیش می زند، نجات می دهی؟"

مرد پاسخ داد: "این طبیعت عقرب است که نیش بزند ولی طبیعت من این است که عشق بورزم." چرا باید مانع

عشق ورزیدن شوم فقط به این دلیل که عقرب طبیعتاً نیش می زند؟

عشق ورزی را متوقف نساز. لطف و مهربانی خود را دریغ نکن، حتی اگر دیگران تو را بیزارانند.

***

قناعت

حاتم طایی را گفتند از تو بزرگ همت تر در جهان دیده‌ای یا شنیده‌ای گفت بلی روزی چهل شتر قربان کرده بودم امرای عرب را پس به گوشه صحرایی به حاجتی برون رفته بودم، خارکنی را دیدم پشته فراهم آورده. گفتمش به مهمانی حاتم چرا نیروی که خلقی بر سماط او گرد آمده‌اند؟ گفت: هر که نان از عمل خویش خورد، منت حاتم طائی نبرد بنابراین من او را به همت و جوانمردی از خود برتر دیدم.

***

غفلت

«به عارفی گفتند: ای شیخ! دل های ما خفته است که سخن تو در آن اثر نمی کند چه کنیم ؟ گفت: کاش خفته بودی که هرگاه خفته را بجنبانی ، بیدار می شود؛ حال آنکه دل های شما مرده است که هر چند بجنبانی، بیدار نمی شود.»

***

دنیا

حکیمی می گوید: دنیا سه روز است: دیروز، که دیگر بر نمی گردد، امروز که دوام ندارد، فردا که حالش معلوم نیست، شاید به آن نرسی.

نمایندگی های غضنفر بانک از شما استقبال می کند

کندهار

د گفتان مدد چوک، احمدی پلازه، د کندهار صرافې
او سوداگری مارکیټ ته مخامخ - کندهار
اړیکه: 0797 86 00 12
kandahar@ghazanfarbank.com

شعبه مرکزی

۸۲۲ سرک عمومی شیرپور، صندوق پستی ۵۵۹۸
شماره های تماس: 0798 786 786, 0707 786 786
0797 860 003, 0775 786 786
info@ghazanfarbank.com
mainbranch@ghazanfarbank.com

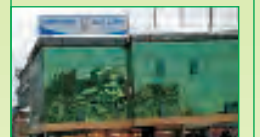
جلال آباد

چوک مخابرات، مقابل گل فروش ها
شماره تماس: 0797 86 00 08
Jalalabad@ghazanfarbank.com

سرای شهزاده

منزل سوم، سرای شهزاده، کابل
شماره تماس: 0797 86 00 10
shahzada@ghazanfarbank.com

پلخمری

چوک پلخمری، فیصل مارکیت، منزل دوم
شماره تماس: 0797 86 00 38
polekhomri@ghazanfarbank.com

شهر نو

شهر نو پلازا، مقابل ام تی ان پلازا، شهر نو، کابل
شماره تماس: 0797 86 00 42
shahrenaw@ghazanfarbank.com

مزار شریف

جاده بیهقی، برج غضنفر
شماره تماس: 0797 86 00 80
mazar@ghazanfarbank.com

کندز

جاده شیرخان بندر، مارکیت حاجی امان، دست چپ
شماره تماس: 0797 86 00 75
kunduz@ghazanfarbank.com

حیرتان

بازار پترولیوم، مقابل اپارتمان عباس ابراهیم زاده
شماره تماس: 0797 86 00 22
hayratan@ghazanfarbank.com

تخار

شهر تالقان، چوک تخار، رسته مسجد جامع
شماره تماس: 0797 86 00 73
takhar@ghazanfarbank.com

هرات

شهر نو، جاده بهزاد، حفیظی پلازا
شماره تماس: 0797 86 00 70
herat@ghazanfarbank.com

محواره اوزبیگی (16)

عزیزالله ارال

از کتاب "محاوره دری - انگلیسی - اوزبیکی

سینما	Cinema	سینما
سینما ده نیمه کورستیلماقده؟	What is at the cinema?	در سینما کدام فلم است؟
"کابل" سینماسیده قیسی فلم کورستیلماقده؟	What movie is playing at the "Kabul" cinema theatre?	در سینمای کابل کدام فلم است؟
بو فلم قه پیره کورستیلماقده؟	Where is this film playing?	این فلم به کدام سینما نمایش داده میشود؟
مبن بدیعی (کارتونی، علمی-عامه باب، حجت لی) فلم کورماقچی من	I'd like to see a feature film (a cartoon, a science fiction film, a newsreel)	من می خواهم فلم هنری (کارتون، فلم علمی-همه گانی، فلم مستند) تماشا کنم
فلم قهرمان لری کیملر؟	Who is the cast in this movie?	ستاره های فلم کی ها هستند؟
کوندوزگی کورستوگه ایکی ته چیپته بیرینگ	Give me 2 tickets for the matinee show	دو قطعه تکت به نمایش بعداز ظهر بدهید
بو فلم نی کوریش نی مصلحت پیره- من	I recommend to see this movie	مشوره میدهم این فلم را ببینید
بو داستان نینگ پرده- لشتیریلگن شکلی	It's a screen version of the novel	این شکل سینمایی داستان است
بو فلم یقین ده پرده گه چیقریلدی	The movie has recently been released	این فلم اخیراً (به تازه گی) به بازار آمده است
بو فلم بیرینچی مرته کورستیلماقده	This is its first showing	این فلم برای بار اول نمایش داده میشود
بو فلم نی کوریش کبرهک	The movie is worth seeing	این فلم قابل دیدن است
فلم جهان مقیاسی ده موفقیت قازاندی	The movie was a great success all over the world.	این فلم در تمام جهان موفق بود

فلم در فیستیوال کابل جایزه گرفت	The film was awarded the prize of the festival in Kabul	فلم کابل فیستیوالی ده مکافات گه سزاوار بؤلدی
قسمت اول فلم ساعت ۲ شروع (ختم) میشود	The first show begins (ends) at 2 o'clock	فلم نینگ بیرینچی بؤلیمی ساعت ایککی ده باشلنده دی (توگه یدی)
فلم سرگذشت	Adventure movie	کېچینملى فلم
اعلان، آگهی	Advertisement	اعلان
پوستر رنگه	Color poster	رنگ لی پوستر
فلم کمیدی	Comedy movie	کولگولی فلم
فلم تربیتی	Educational movie	تربییوی فلم
دخول، ورود	Entrance	کیریش
خروج	Exit	چیقیش
فلم هیجان آور	Full-length motion movie	تؤله قانلی فلم
فلم وحشت آور	Horror-movie	قۇرقینچلی فلم
فلم موزیک	Musical movie	موسیقیلی فلم
فلم رازدار	Mystery movie	سرلی فلم
غرفه تکت	Box office	چپته دکانی (غرفه سی)
فلم هیجان آور کوتاه	Short-length motion movie	تؤله قانلی قیسقه فلم
فلمبرداری کردن	To shoot a movie	فلم نی صورت گه آلقاق
فلم تلویزیونی	T.V movie	تلویزیون فلمی
فلم سیاحت	Travelogue	سیاحت فلمی
فلم عریض	Wide-screen movie	کېنگ پرده لی فلم

کنسرت Concert

من به کنسرت بصیربیک میروم	I am going to a concert of Basir-beg	مېن بصیربیک کنسرتیگه باره من
موسیقی کلاسیک	Classical music	کلاسیک موسیقی

موسیقی فلكلوريك	Folk music	خلق موسيقي سي
موسيقي خفيف	Light music	يپنگل موسيقي
موسيقي جاز	Jazz music	جاز موسيقي
موسيقي راک (تکان)	Rock music	راک موسيقي سي
موسيقي موزون	Symphonic music	راحت موسيقي
برنامه از چه قرار است؟	What is on the program?	پروگرام ده نيمه بار؟
آرکستر توسط تورغون رهبري ميشود	The orchestra is conducted by Turghun	تورغون ارکستر ني راهبرليک قيله دي
کنسرت سيوره است	The concert is given by Sevara	کنسرت سيوره تمانی دن بهريلماقده
ميسرايد	Singing	اشوله ايتماقده
آهنگ ساز کی است؟	Who is the composer?	بسته کارکيم؟
تک خوان	Aria	يککه خوان
خور (همسرايان)	Chorus	خور
کنسرت	Concerto	کنسرت
انسئبل (دسته جمعی)	Ensemble	انسئبل
تفريح	Entr'acte	تنفس
توله، ني	Flute	نی
سرود مردمی	Folk song	خلق قوشیغی
پيانوی بزرگ	Grand piano	بويوک پيانو
چنگ	Harp	چنگ
پيانو نواز	Pianist	پيانوچی
وايلون نواز	Violinist	وايلون چی
وايلون	Violin	وايلون

ادامه دارد...

b. Islamic Finance/Investment Products;

- Corporate Financing (Musharakah, Diminishing Musharakah, Murabaha and .. etc).
- SME Financing (Musharakah, Diminishing Musharekah, Murabaha and ..etc).

2. Trade Finance

We take pride in helping you to manage the risks and complexity of international trade. We have offered comprehensive solutions to facilitate your regional and international business activities.

Our customized international business solutions are;

a. Bank Guarantees and Standby Letter of Credits

- Bid Bond (Tender Guarantee)
- Performance Bond (Guarantee)

- Advance Payment Guarantee
- Payment Guarantee
- Shipping and Airway Guarantees (Letter of indemnity for missing bill of lading).

b. Import Products:

- Issuance of Letter of Credit
- Documentary Collections

c. Export Products

- Advising of Documentary Credits
- Outward Bills For Collection
- Negotiation of Documentary Credits
- Receivable Bills (Purchase in Discount)

Attractive Features of our Services;

- Fast Service
- Competitive Interest Rates
- Advocacy for Business Development
- Flexible Terms and Conditions
- Highly Professional Credit Team.

Grow up with Ghazanfar Bank

Ghazanfar Bank is offering diverse range of Credit/Finance/Investment facility for the development of business in Afghanistan through its Conventional and Islamic Banking window. To ensure quick and quality services, we have established our branches networks in the major commercial cities of Afghanistan.

Our Facilities:

1. Loans and Advances:

a. Conventional Lending Products;

- Corporate Lending (Term Loans, Overdraft Facility, Bridge Financing, Fixed Asset financing etc).
- SME Lending (Term Loans, Overdraft Facility, Fixed Asset Financing etc).